

การศึกษาสภาพและความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

โดย
นางสาวฐิติยา สมยา

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2551
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การศึกษาสภาพและความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

โดย
นางสาวฐิติยา สมยา

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2551
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**A STUDY OF CONDITIONS AND REQUIREMENTS TO USE EDUCATIONAL MEDIAS OF
LECTURERS IN SILPAKORN UNIVERSITY IT CAMPUS**

**By
Thitiya Somya**

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF EDUCATION

Department of Educational Technology

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2008

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้การค้นคว้าอิสระเรื่อง “การศึกษาสภาพ และความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศ เพชรบุรี” เสนอโดย นางสาวฐิติยา สมยา เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ
อาจารย์ ดร.อนิรุทธิ์ สติมัน

คณะกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สมหญิง เจริญจิตรกรรม)
...../...../.....

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุรพล บุญลือ)
...../...../.....

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อนิรุทธิ์ สติมัน)
...../...../.....

49257307 : สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

คำสำคัญ : สภาพและความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอน

ฐิตยา สมยา : การศึกษาสภาพและความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี.อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ: อ.ดร.อนิรุทธ์ สดิมัน. 144หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี 2) เพื่อศึกษาแนวโน้มและความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคตของอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ที่เป็นข้าราชการและพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่ทำการสอนประจำอยู่ในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีในระดับปริญญาตรี จำนวน 132 คนในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2551 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบน-มาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการใช้สื่อและปัญหาที่พบจากการใช้สื่อในการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.67$, S.D.=0.62) โดยพบว่ามีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในระดับมากที่สุด($\bar{X}=4.69$,S.D.=0.80) รองลงมาคือเครื่อง LCD Projector ($\bar{X}=4.60$, S.D.=0.78) และเครื่องขยายเสียง/ไมโครโฟน ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.94) ตามลำดับ มีการเตรียมผู้สอนในการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.53$, S.D.=1.00) โดยเลือกใช้สื่อให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์ของการเรียนการสอน มีวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อใช้ประกอบกิจกรรมการเรียน และมีการดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการเรียนการสอนได้ตรงกับคุณลักษณะของสื่อ มีการประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$, S.D.=1.10)จากการประเมินสื่อการเรียนการสอนจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างใช้สื่อการเรียนการสอน ปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X} = 2.75$, S.D.=1.04) คือมีการะในการสอนมากไม่มีเวลาเตรียมเนื้อหาผลคือ สภาพการใช้สื่อและปัญหาที่พบจากการใช้สื่อในการเรียนการสอนของอาจารย์ใน 3 คณะวิชาพบว่า วุฒิศึกษาสาขาวิชา และประสบการณ์การสอนที่แตกต่างกันของอาจารย์มีผลต่อความคิดเห็นในเรื่องของสภาพและปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยรวมไม่แตกต่างกัน

2. แนวโน้มและความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคตของอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีพบว่า มีความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคตเรียงตามลำดับคือ หนังสือ/ตำรา เอกสารประกอบการสอน และE-Learning ความต้องการในด้านอื่นๆในอนาคตคือ การจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอ และความต้องการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเรื่องการผลิตสื่อการเรียนการสอน

ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2551

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

49257307 : MAJOR : EDUCATIONAL TECHNOLOGY

KEY WORD :CONDITIONS AND REQUIREMENTS TO USE EDUCATIONAL MEDIAS

THITIYA SOMYA : A STUDY OF CONDITIONS AND REQUIREMENTS TO USE EDUCATIONAL MEDIAS OF LECTURERS IN SILPAKORN UNIVERSITY IT CAMPUS. INDEPENDENT STUDY ADVISOR: ANIRUT SATIMAN,Ed.D. 144 pp.

The purpose of this research were : 1) to study the lecture's problems and conditions of educational medias using in Silpakorn University IT Campus. 2) To study a trend and requirements to use educational medias using in Silpakorn University IT Campus. The population of this study was 132 lectures during the second semester of the academic year 2008,Silpakorn University IT Campus. The instruments of this research were questionnaire, statistics used for analyzing frequency analysis, percentage, mean,standard deviation and One-way ANOVA.

The research finding were summarized as follows:

1. The level of lectures' problems and conditions of educational medias using in Silpakorn University IT campus is in the middle($\bar{X}=2.67$, S.D.=0.62). The amount of educational material using are as follows; computer, the highest($\bar{X}=4.69$,S.D.=0.80),LCD Projector($\bar{X}=4.60$, S.D.=0.78) and loud speaker/microphone($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.94),respectively. The preparation of lectures' educational medias using is in the high level($\bar{X}=3.53$, S.D.=1.00),by chose medias which related to the study purposes. In addition, the educational medias were used together with study learning activities and correspond with media characteristics. The evaluation of educational medias is in the middle($\bar{X}=3.33$, S.D.=1.10),moreover, the problem of educational medias using is in the middle($\bar{X}=2.75$, S.D.=1.04) because they did not have enough time to prepare information for media producing. The lecturers 'problems and conditions of educational medias using in three faculties are educational degree, study fields and lecturers' experiences, which affected on the overall ideas of problems and conditions using in the same way.

2. Trends and requirements to use educational media using in the future of lecturers in Silpakorn University IT Campus are textbooks and lecture documents and E-Learning. The other requirements are to have enough budget and training to use educational medias producing.

Department of Educational Technology Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2008

Student's signature

Independent Study Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก อาจารย์ดร. อนิรุทธิ์ สติมัน อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขการค้นคว้าอิสระ จนสมบูรณ์แบบและมีคุณภาพ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ กราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์สมหญิง เจริญจิตรกรรม ประธานกรรมการสอบ ดร.สุรพล บุญลือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ให้คำแนะนำ แก้ไข การค้นคว้าอิสระให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษาและคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ทุกท่าน ที่ได้ให้การศึกษา ตลอดจนการอบรม สั่งสอน และให้คำแนะนำที่ดี ตั้งแต่วันแรกที่เข้ารับการศึกษาจนจบการศึกษา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ได้สละเวลาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือเพื่อใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง3ท่าน คือผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐาปณีย์ ธรรมเมธา อาจารย์ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม และอาจารย์น้ามนต์ เรืองฤทธิ์

กราบขอบพระคุณอาจารย์ฐิติมา เวชพงศ์ ที่ได้สละเวลาและกรุณาให้คำแนะนำในทุกๆ เรื่องสำหรับการทำค้นคว้าอิสระให้ออกมาได้สำเร็จ กราบขอบพระคุณคุณวีรพันธ์ คุณยาคุณ กมลทิพย์ ปฐมกนก,คุณสายพิณ เชื้อน้อย ในความช่วยเหลือด้านต่างๆ

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาและน้องชาย ที่ให้กำลังใจและความห่วงใยตลอดมา ขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ที่รู้จักและเป็นกำลังใจกันให้เสมอมา และขอบคุณ พี่ๆ เพื่อนๆ น้องภาคเทคโนโลยีการศึกษา(ภาคความร่วมมือ) รุ่น 7 ทุกคน ที่ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่างๆ

คุณค่าและประโยชน์ที่เกิดจากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้บิดา มารดา ครูอาจารย์ และคนที่เป็นที่รักของผู้วิจัยทุกคน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	8
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ความหมายของสื่อการเรียนการสอน.....	12
คุณค่าและความสำคัญของสื่อในกระบวนการเรียนการสอน.....	13
ประเภทของสื่อการเรียนการสอน.....	20
การเลือกสื่อการเรียนมาใช้ในการกระบวนการเรียนการสอน.....	30
หลักการใช้สื่อการเรียนการสอน.....	34
ข้อมูลเบื้องต้นมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี.....	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
ประชากร.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	54

หน้า

บทที่		
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
	ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ผู้สอน.....	58
	สภาพการใช้สื่อการเรียนการสอน.....	61
	ปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอน	67
	ความต้องการในการใช้สื่อในอนาคต.....	71
	การวิเคราะห์เปรียบเทียบ สภาพ ปัญหาและความต้องการในการใช้สื่อการเรียน การสอนของอาจารย์	74
	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....	90
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	91
	วัตถุประสงค์การวิจัย.....	91
	วิธีการดำเนินการวิจัย.....	91
	สรุปผลการวิจัย.....	92
	อภิปรายผลการวิจัย.....	95
	ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	98
	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	99
	บรรณานุกรม.....	100
	ภาคผนวก.....	104
	ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม.....	105
	ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย กรอบทฤษฎี และงานวิจัยในการสร้างแบบสอบถาม ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม.....	110
	ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว(One-Way Analysis of Variance).....	130
	ประวัติผู้วิจัย.....	144

สารบัญญัตินำ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและค่าร้อยละของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต สารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามข้อมูลทางประชากร.....	58
2	ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการใช้สื่อการเรียนการ สอน.....	61
3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอาจารย์จำแนกตามการเตรียมผู้สอน ในการใช้สื่อการเรียนการสอน.....	63
4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอาจารย์จำแนกตามวิธีการใช้สื่อการ เรียนการสอน.....	64
5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอาจารย์จำแนกตามการดำเนินการใช้ สื่อการเรียนการสอน.....	65
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอาจารย์จำแนกตามการประเมินผล การใช้สื่อการเรียนการสอน.....	66
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอาจารย์จำแนกตามปัญหาที่พบจาก การใช้สื่อการเรียนการสอน.....	67
8	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอาจารย์จำแนกตามวิธีแก้ปัญหา ที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอน.....	70
9	จำนวนและค่าร้อยละของความต้องการในการใช้สื่อการเรียนการสอนใน อนาคตของอาจารย์ผู้สอน ในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต สารสนเทศเพชรบุรี.....	71
10	จำนวนและค่าร้อยละของความต้องการในการใช้วัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการ เรียนการสอนในอนาคตของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี.....	72
11	จำนวนและค่าร้อยละของความต้องการเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนใน ด้านอื่นๆในอนาคตของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยา เขตสารสนเทศเพชรบุรี.....	73
12	จำนวนและค่าร้อยละของความต้องการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อ การเรียนการสอนในอนาคตของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัย ศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี.....	73

ตารางที่		หน้า
13	วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพและปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนของ อาจารย์จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	74
14	วิเคราะห์และเปรียบเทียบสภาพและปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการ สอนของอาจารย์จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน.....	76
15	วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพและปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนของ อาจารย์จำแนกตามประสบการณ์การสอน.....	79
16	วิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการในการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาค ดของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศ เพชรบุรี จำแนกตามคณะวิชา.....	80
17	วิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการในการใช้วัสดุอุปกรณ์ในอนาคตของ อาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามคณะวิชา.....	83
18	วิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการในด้านอื่นๆที่เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน ในอนาคตของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต สารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามคณะวิชา.....	86
19	วิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับของความต้องการได้รับการ ฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนในอนาคตของอาจารย์ผู้สอนใน มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามคณะ วิชา.....	88
20	กรอบทฤษฎี และงานวิจัยในการสร้างแบบสอบถาม.....	111

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ในโลกยุคปัจจุบันเป็นยุคแห่งการพัฒนาและมีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี สมัยใหม่อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการนำมาประยุกต์ใช้ในระบบการศึกษา (คุลิต ขาวเหลือง 2549:30) ส่งผลให้การเรียนการสอนจำเป็นต้องเปลี่ยนกระบวนการในการจัดสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ (Learning Environment) ให้มีลักษณะหรือบรรยากาศที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม (Require Learner Participation) ในกิจกรรมการเรียนการสอน สนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ได้ตาม อัตราความก้าวหน้าของตนเอง ตามความถนัดและความสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนทัศน์ (Paradigm) ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ความรู้ด้วยตนเอง และเน้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยในการพัฒนาชีวิตของคนให้ดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 เป็นกฎหมายแม่บทสำหรับการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542:5) โดยเน้นให้บุคคลได้มีการศึกษาและเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต ถือเป็นพระราชบัญญัติฉบับแรกที่ทำให้ความสำคัญในการนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษา ซึ่งได้ระบุไว้อย่างชัดเจนในบทบัญญัติมาตรา 64 มาตรา 65 และมาตรา 66 เพื่อเน้นความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เมื่อผู้เรียนได้รับการพัฒนาในด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาทำให้เกิดความรู้และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีแล้ว ผู้เรียนจะใช้ความรู้เหล่านั้นเป็นพื้นฐานในด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ตลอดชีวิต สุดท้ายรัฐต้องมีการส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย

สื่อการสอนนับว่าเป็นสิ่งที่มีบทบาทอย่างมากในการเรียนการสอนนับตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากเป็นตัวกลางที่ช่วยให้การสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจความหมายของเนื้อหาบทเรียนได้ตรงกับที่ผู้สอนต้องการ ไม่ว่าสื่อจะเป็นสื่อในรูปแบบใดก็ตามล้วนแต่เป็นทรัพยากรที่สามารถอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ได้ทั้งสิ้น ในการใช้สื่อการสอนนั้นผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาถึงลักษณะเฉพาะและคุณสมบัติของสื่อแต่ละชนิดเพื่อเลือกให้ตรงกับวัตถุประสงค์การสอนและสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบในการใช้สื่อด้วย ทั้งนี้เพื่อให้กระบวนการการเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กิดานันท์ มลิทอง 2548:101)

การนำสื่อการเรียนการสอนเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนได้พบกับการเรียนรู้ที่แตกต่างไปจากเดิมที่เน้นการบรรยายเพียงอย่างเดียว ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของสื่อการสอนไว้มากมายหลายทัศนะ เกอร์ลาซและอีโล (1971:282) ได้กล่าวว่า “สื่อการสอน” เป็นกุญแจสำคัญในการวางแผนและการสอนเชิงระบบ สื่อเป็นคำที่มีความหมายกว้างขวางมากไม่ว่าจะเป็นบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ หรือเหตุการณ์ที่สร้างเงื่อนไข ซึ่งสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ ตลอดจนทัศนคติ โดยนัยนี้ ครู ตำรา และสิ่งแวดล้อมรอบๆ โรงเรียนต่างเป็นสื่อการเรียนการสอนทั้งสิ้น

กิดานันท์ มลิทอง (2548:100) กล่าวว่า “สื่อการเรียนการสอน” หรืออาจจะเรียกสั้นๆว่า “สื่อการสอน” หมายถึง สื่อใดก็ตามไม่ว่าจะเป็นเทปบันทึกเสียง สไลด์ วิดีโอ โทรทัศน์ วิทยุ ทัศนศึกษา แผนภูมิ รูปภาพ ฯลฯ ซึ่งเป็นวัสดุบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน หรือเป็นอุปกรณ์เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาจากวัสดุ สิ่งเหล่านี้เป็นวัสดุอุปกรณ์ทางกายภาพที่นำมาใช้ในเทคโนโลยีการศึกษา เป็นสิ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือช่องทางสำหรับการสอนของผู้สอนส่งไปถึงผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนวางไว้ได้เป็นอย่างดี

นิคม ทาแดง, กอบกุล ปราบประชา และอำนาจ เดชชัยศรี (2545:16) ได้ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอนไว้ว่า สื่อการเรียนการสอน คือ ตัวกลางหรือสิ่งต่างๆ เช่น วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคนิควิธีการ รวมทั้งกิจกรรมต่างๆที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดการพัฒนา และสามารถนำความรู้ที่ได้รับนั้นไปใช้ในการประกอบอาชีพ ตลอดจนการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข และมีประสิทธิภาพ

ฐาปนีย์ ธรรมเมธา (2539:43) ได้สรุปความหมายของสื่อการเรียนการสอนและสื่อการศึกษาว่า หมายถึง ตัวกลางที่ช่วยนำ และถ่ายทอดความรู้จากผู้สอน หรือแหล่งความรู้ไปยังผู้เรียน ทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้

ซึ่งในการแบ่งประเภทของสื่อการสอนนั้น ชม ภูมิภาค (2544:25-26) แบ่งประเภทสื่อการสอนได้ 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ

ประเภทวัสดุ (Materials) ได้แก่ สิ่งที่เป็นสิ่งของทั้งหลาย รวมทั้งรูปภาพ และสัญลักษณ์ต่างๆ ด้วย

ประเภทอุปกรณ์ (Equipment) ได้แก่ สิ่งที่อาศัยเรื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ เช่น วีดีโอ โทรทัศน์ วิทยุ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

ประเภทวิธีการ (Methods) เป็นสื่อประเภทของกระบวนการและการกระทำ เช่น การสาธิต การทดลอง นิทรรศการ เกม บทบาทสมมติ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังได้แบ่งสื่อการเรียนการสอนในปัจจุบันออกเป็นประเภทได้ ดังนี้

สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อที่อาศัยเทคนิคการพิมพ์ บนกระดาษในรูปแบบต่างๆกัน สิ่งเหล่านี้จะถูกรับรู้โดย ประสาทตา หรือการมองเห็นเป็นสิ่งสำคัญ เช่น แบบเรียน ชุดวิชาหนังสือเรียน เอกสารเผยแพร่ และอื่นๆที่เป็นสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เป็นต้น

สิ่งของและเหตุการณ์ สิ่งของนั้นหมายถึงสิ่งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต เหตุการณ์หมายถึงปรากฏการณ์ต่างๆทั้งที่เป็นเหตุการณ์ธรรมชาติ และเหตุการณ์ทางสังคม เหตุการณ์นั้นหมายรวมถึงเหตุการณ์จริง และเหตุการณ์ที่จำลองขึ้น

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นสื่อที่อาศัยเทคนิค สร้างสื่อในรูปแบบของเสียงและภาพ ทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว รับรู้โดยประสาทตาและหู ทั้งการมองเห็นและการได้ยิน เช่น รายการโทรทัศน์ รายการวิทยุ วิทยุทัศน์ เทปเสียง สไลด์ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

สื่อสารสนเทศ เป็นสื่อที่อาศัยเทคโนโลยีสื่อสารคมนาคมผนวกกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ทำให้เกิดเป็นเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำหน้าที่เป็นสื่อสารสนเทศ เป็นสื่อที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาอย่างมาก

สื่อบุคคล หมายถึง บุคคลที่มีประสบการณ์มีความชำนาญเชี่ยวชาญด้านต่างๆที่ทำหน้าที่เป็นวิทยากร

สื่อการสอนนับว่าเป็นสิ่งสำคัญและมีคุณค่าต่อการเรียนรู้เนื่องจากเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดเนื้อหาจากผู้สอนไปยังผู้เรียน หรือเป็นสื่อที่ผู้เรียนใช้เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ทั้งกับผู้เรียนและผู้สอน ไชยยศ เรื่องสุวรรณ (2526:139-140) ได้กล่าวถึงคุณค่าของสื่อการเรียนการสอนว่า สื่อการเรียนการสอนมีคุณค่าหรือลักษณะพิเศษต่าง ๆ ภายในตัวของสื่อเอง และมีผลดีต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งคุณค่าของสื่อการเรียนการสอนโดยทั่วไป สรุปได้ดังนี้ 1) ช่วยเพิ่มพูน

ประสบการณ์ของผู้เรียน 2) ทำให้เนื้อหาวิชาความรู้ที่สอนมีความหมายต่อนักเรียนมากขึ้น 3) ได้รับความสนใจของผู้เรียน ทำให้ครูสามารถสอน และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้กว้างขวางมากขึ้น 4) เป็นเครื่องมือชี้แนะการตอบสนองของผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นการสอนโดยใช้เทคนิคแบบใดก็ตาม 5) สามารถเอาชนะข้อจำกัดต่าง ๆ ทางกายภาพได้ 6) ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนากระบวนการเรียนต่าง ๆ เช่น การแก้ปัญหา 7) เป็นเครื่องมือสำหรับครูในการวินิจฉัยผลการเรียน และช่วยในการสอนซ่อมเสริม

สื่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่ใช้เป็นตัวกลางหรือช่องทางในการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนไปยังผู้เรียนให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน สื่อการเรียนการสอนมีอยู่หลายประเภทและมีคุณค่าต่อการจัดการเรียนการสอนทุกระดับชั้นตั้งแต่ชั้นอนุบาลไปจนถึงระดับอุดมศึกษา สื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่หลากหลายประเภทนี้สามารถเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนได้ตรงตามความต้องการ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนได้กำหนดไว้เป็นอย่างดี

มหาวิทยาลัยเป็นองค์กรสำคัญที่จัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคนให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพให้กับแวดวงวิชาการและวิชาชีพเพื่อเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาสังคม (ฉัฐญา สรรพศรี 2535, อ้างถึงใน อชิรญา ฆารชม 2541) ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตบัณฑิตภายใต้กิจกรรมทางวิชาการเพื่อออกไปเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตให้สมดังจุดหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ อันจะส่งผลให้ประเทศชาติมีความพัฒนาเจริญก้าวหน้าและมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาในระดับสูง มีการถ่ายทอดวิชาความรู้ที่เป็นวิชาชีพเพื่อสามารถนำไปประกอบอาชีพและพัฒนาประเทศชาติ นอกจากนี้ยังจำเป็นที่จะต้องมีการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความคล่องตัวสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพสิ่งแวดล้อม เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ มีวิจารณญาณในการตัดสินใจ เอาจริงเอาจัง ไม่หยุคนิ่ง สอดส่องหาข้อมูลอยู่เสมอและเป็นผู้มีความตื่นตัวต่อการพัฒนาทางเทคโนโลยี ซึ่งเป็นตัวเร่งทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในสังคม (ศิริเลิศ กระแสชัย 2535:1)

การจะทำให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันที่ดีและมีคุณภาพสามารถผลิตบัณฑิตให้เป็นคนที่สมบูรณ์แบบได้นั้น จำเป็นที่จะต้องมีการบริหารจัดการที่ดี มีการพัฒนาองค์กร พัฒนาคคน รวมถึงมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่คอยสนับสนุนให้การเรียนการสอนให้ดำเนินไปได้ด้วยดีและมีประสิทธิภาพ เทคโนโลยีทางการศึกษาจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่มหาวิทยาลัยหลายแห่งได้เล็งเห็นความสำคัญและนำเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ช่วยให้ผู้สอนมีความสะดวกสบายในการสอน และผู้เรียนสามารถรับรู้ได้เร็ว

ขึ้น แต่ถึงแม้จะมีเครื่องมือหรืออุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยแล้ว หากปราศจากคนคอยควบคุมดูแลและจัดระบบการใช้สื่อเหล่านั้น การเรียนการสอนก็คงจะบรรลุวัตถุประสงค์ไปไม่ได้อย่างแน่นอน

การจัดการเรียนการสอนที่ดีควรเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านกระบวนการการเรียนการสอน ด้านนักศึกษาด้านการวัดและประเมินผล ด้านปัจจัยเกื้อหนุน (ทบวงมหาวิทยาลัย 2544 : 9-10,อ้างถึงใน ธวัช เดิมฉนวน 2548:2) อย่างไรก็ตาม ผู้สอนจะต้องเห็นความสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างดีที่สุด ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พบกับช่องทางของการเรียนรู้ที่อาจแตกต่างกัน ผู้สอนจะไม่เน้นความสำคัญของสาระที่ปรากฏในหลักสูตร หรือเน้นความสำคัญของการบรรยายเนื้อหาสาระตามหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา 2544 : 26,อ้างถึงใน ธวัช เดิมฉนวน 2548:2) การจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นอยู่ไม่ได้มุ่งเน้นให้นักศึกษาเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ อาจารย์ทำหน้าที่นำเสนอความรู้โดยไม่ได้เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้คิดวิเคราะห์หาเหตุผล และแสดงความคิดเห็นเท่าที่ควร (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ 2524: 15,อ้างถึงใน ธวัช เดิมฉนวน 2548:2)

มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ได้ก่อตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อปี 2540 เพื่อขยายวิทยาเขตไปสู่ภูมิภาคและเริ่มจัดการเรียนการสอนครั้งแรกในปีการศึกษา 2545 ในปัจจุบันเปิดการเรียนการสอนเปิดการเรียนการสอนจำนวน 3 คณะวิชาด้วยกันคือ คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร คณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มีจำนวนนักศึกษาทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโทรวม 3,200 คน อาจารย์ 132 คนและบุคลากรฝ่ายสนับสนุน 201 คน รวมทั้งสิ้น 3,533 คน โดยมหาวิทยาลัยศิลปากร ได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญของหน่วยงานที่ต้องสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของคณะวิชา จึงได้เห็นชอบให้มีการจัดตั้งสำนักงานวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีขึ้นเป็นหน่วยงานในกำกับของสำนักงานอธิการบดี ตามมติของสภามหาวิทยาลัย ภายใต้นโยบายรวมศูนย์การบริหารจัดการทรัพยากร สำนักงานวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จึงทำหน้าที่เป็นทั้งสำนักงานเลขานุการของคณะวิชา และทำหน้าที่ของสำนักงานอธิการบดีด้วยในขณะเดียวกัน เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของคณะวิชา โดยมีการแบ่งโครงสร้างภายในเป็น 7 งาน ประกอบด้วยงานบริหารงานทั่วไป งานสวนสนามและรักษาความปลอดภัย งานสวัสดิการและกิจการนักศึกษา งานช่าง งานอาคารและยานพาหนะ งานคลังและพัสดุ และงานบริการการสอน

งานบริการการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ประกอบด้วยหน่วยงานภายใน 3 หน่วยด้วยกันคือ หน่วยโสตทัศนูปกรณ์ มีหน้าที่ความรับผิดชอบให้บริการอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา ถ่ายภาพ ถ่ายวิดีโอสำหรับการเรียนการสอน การประชุมสัมมนาทางวิชาการ และกิจกรรมให้ทุกคณะวิชา และหน่วยงานในวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ดูแลบำรุงรักษาอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาให้อยู่ในสภาพดี ให้คำแนะนำการใช้อุปกรณ์เมื่อผู้ใช้ประสบปัญหา ให้บริการแปลงไฟล์วิดีโอ คัดลอกเทป จัดทำสื่อประกอบการเรียนการสอนหรือการประชุม หน่วยผลิตเอกสารมีหน้าที่รับผิดชอบในการผลิตเอกสารที่ใช้สำหรับการเรียนการสอน ประชุม อบรม สัมมนา เอกสารวิชาการ อื่นๆ ผลิตข้อสอบ เข้าเล่มสิ่งพิมพ์ทุกชนิด และหน่วยประสานงานทะเบียนมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดตารางเรียน ตารางสอบ จัดห้องเรียน ห้องสอบ ประสานงานการทำบัตรนักศึกษา การออกหนังสือรับรองการเป็นนักศึกษา ดำเนินการจัดทำคู่มือนักศึกษาของวิทยาเขต มีบุคลากรสังกัดวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ จำนวน 6 รายด้วยกัน (รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2551:5-12) เป็นบุคลากรที่ดูแลรับผิดชอบด้านโสตทัศนูปกรณ์โดยตรงเพียง 3 คนเท่านั้น เมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาระงานกับจำนวนรับผิดชอบแล้วจะพบว่า ปริมาณงานที่รับผิดชอบนั้นมีมากกว่าเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน แม้จะทำเต็มกำลังสามารถแต่ในบางครั้งก็ยังไม่เพียงพอต่อการให้บริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการให้บริการสื่อการเรียนการสอนที่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ ไม่ว่าจะเป็นวัสดุ อุปกรณ์ และปัญหาวิธีการใช้งานโสตทัศนูปกรณ์ของอาจารย์บางท่านในบางครั้ง รวมทั้งการผลิตสื่อการสอนที่บรรจุเนื้อหาที่ใช้ในการเรียน เนื่องจากอาจารย์ผู้สอนเองไม่มีเวลาในการผลิตสื่อต่างๆด้วยตนเอง อีกทั้งยังขาดการอบรม/ศึกษาเพิ่มเติมจากนอกหน่วยงานอันเนื่องมาจากภาระงานที่มีอยู่มากมายนั่นเอง

จากปัญหาการให้บริการ การใช้งานและการผลิตสื่อการเรียนการสอนข้างต้น ย่อมเป็นอุปสรรคต่อการทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่นและเกิดประสิทธิภาพ ดังนั้น เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนให้เจริญก้าวหน้า จึงจะต้องค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาดังกล่าวเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาให้หมดไป แนวทางหนึ่งที่จะส่งเสริมให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ มีการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างถูกต้องเหมาะสม มีสื่อการเรียนการสอนที่เพียงพอและสามารถสนองตอบต่อความต้องการของอาจารย์ผู้สอนได้ ในการแก้ปัญหาในเรื่องนี้จึงจำเป็นต้องศึกษาสภาพและความต้องการในการใช้สื่อการเรียนการสอน ผลจากการศึกษาจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์และเป็นการเตรียมความพร้อมในด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการเพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพเป็นบุคลากรที่มี

คุณภาพให้กับแวดวงวิชาการและวิชาชีพและสนองความต้องการของตลาดแรงงานของสังคมในยุค สังคมแห่งการเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างไม่หยุดยั้งและเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนา สังคมไทยให้มีความเจริญก้าวหน้าสืบไป

สาเหตุดังที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ทำให้ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบกำกับ ดูแล ตรวจสอบ ติดตามและมอบหมายงานต่างๆในส่วนของงานบริการการสอนนั้น มีความสนใจที่จะศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการในการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี เพื่อนำผลการวิจัยมาปรับปรุงการให้บริการด้านสื่อของมหาวิทยาลัยไปใช้ เป็นแนวทางในการจัดการและบริหารงานด้านสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมและเพียงพอต่อความ ต้องการของผู้ใช้งาน ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย อันเป็นสิ่งสำคัญในการผลิตนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และเป็นกำลังสำคัญ ส่วนหนึ่งในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาแนวโน้มและความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคตของอาจารย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์มีความแตกต่างกันตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน สาขาวิชาที่สอน
2. ความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์มีความแตกต่างกันตามวุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน สาขาวิชาที่สอน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับสภาพปัญหาและการใช้สื่อการเรียน ของอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ที่เป็นข้าราชการและพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่ทำการสอนประจำอยู่ในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีในระดับปริญญาตรี คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร คณะวิทยาการจัดการ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 132 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

1. ตัวแปรต้น สถานภาพข้อมูลของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา คณะวิชา/สาขาวิชา ประสบ-การณ์สอน ชั่วโมงการสอนในหนึ่งสัปดาห์

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 สภาพการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ แบ่งได้เป็น

2.1.1 การเตรียมผู้สอนในการใช้สื่อการเรียนการสอน

2.1.2 วิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน

2.1.3 การดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอน

2.1.4 การประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน

2.2 ปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอน

2.2.1 ปัญหาการผลิตสื่อการเรียนการสอน

2.2.2 ปัญหาการเลือกและขอยืมสื่อการเรียนการสอน

2.2.3 ปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอน

2.3 ความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนมาประกอบการสอน

2.3.1 วัสดุ

2.3.2 อุปกรณ์

2.3.3 วิธีการสอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยเรื่อง สภาพ ปัญหาและความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้มีการนิยามความหมายของศัพท์ไว้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์และวิธีการ ซึ่งเป็นตัวกลางในการถ่ายทอด เนื้อหาสาระและประสบการณ์ไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์และตรงตาม เป้าหมายที่ผู้สอนต้องการ

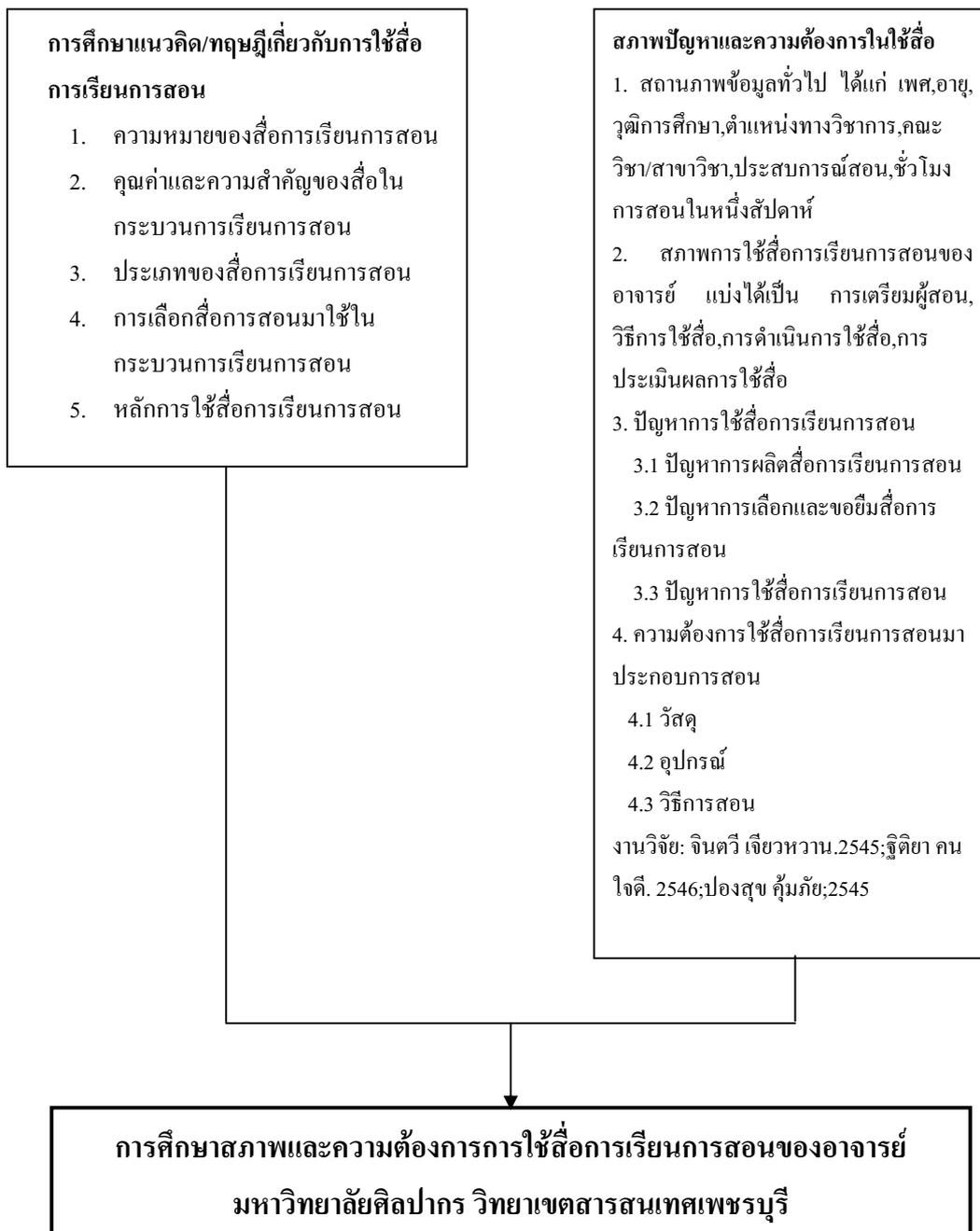
สภาพการใช้สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่เป็นอยู่ในกิจกรรมการเรียนการสอน การเตรียมการของผู้สอนในการใช้สื่อการเรียนการสอน วิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน การดำเนินการใช้ สื่อการเรียนการสอนและการประเมินการใช้สื่อการเรียนการสอน รวมทั้งสภาพแวดล้อมที่สนับสนุน การเรียนการสอน

ความต้องการสื่อการเรียนการสอน หมายถึง ความต้องการสื่อการเรียนการสอนทางด้านวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการของอาจารย์ที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

อาจารย์ หมายถึง ข้าราชการและพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์, รองศาสตราจารย์ ซึ่งทำการสอนในชั้นเรียนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย ศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีในปีการศึกษา 2551

มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี หมายถึง หน่วยงานในสังกัด มหาวิทยาลัยศิลปากรที่จัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ประกอบด้วย 3 คณะ วิชา ได้แก่ คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร คณะวิทยาการจัดการ คณะเทคโนโลยี-สารสนเทศและการสื่อสาร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยขอเสนอเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพและความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีเป็นลำดับดังนี้

1. ความหมายของสื่อการเรียนการสอน
 2. คุณค่าและความสำคัญของสื่อในกระบวนการเรียนการสอน
 3. ประเภทของสื่อการเรียนการสอน
 4. การเลือกสื่อการสอนมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน
 5. หลักการใช้สื่อการเรียนการสอน
 6. ข้อมูลเบื้องต้นมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี
 - 6.1 ประวัติและความเป็นมาของสำนักงานวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี
 - 6.2 หน่วยงานบริการสื่อการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยศิลปากร
- วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. ความหมายของสื่อการเรียนการสอน

สื่อ(medium,media) เป็นคำมาจากภาษาละติน ว่า "medium" แปลว่า "ระหว่าง" (between) หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่บรรจุข้อมูลข่าวสารเสนเทศหรือเป็นตัวกลางให้ข้อมูลส่งผ่านจากผู้ส่งหรือแหล่งส่งไปยังผู้รับเพื่อให้ผู้ส่งและผู้รับสามารถสื่อสารกันได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ในการศึกษาเล่าเรียน เมื่อผู้สอนนำสื่อมาใช้ประกอบการสอนจะเรียกว่า "สื่อการสอน" (learning media) โดยเรียกรวมกันว่า "สื่อการเรียนการสอน" หรืออาจจะเรียกสั้นๆว่า "สื่อการสอน" หมายถึง สื่อใดก็ตามไม่ว่าจะเป็นเทปบันทึกเสียง สไลด์ วิทยุ โทรทัศน์ วีดิทัศน์ แผนภูมิ รูปภาพ ฯลฯ ซึ่งเป็นวัสดุบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน หรือเป็นอุปกรณ์เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาจากวัสดุ สิ่งเหล่านี้เป็นวัสดุอุปกรณ์ทางกายภาพที่นำมาใช้ในเทคโนโลยีการศึกษา เป็นสิ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือช่องทางสำหรับการสอนของผู้สอนส่งไปถึงผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนวางไว้ได้เป็นอย่างดี(กิดานันท์ มลิทอง 2548:100)

เกอร์ลาซและอีไล (1971:282) ได้กล่าวว่า "สื่อการสอน" เป็นกุญแจสำคัญในการวางแผนและการสอนเชิงระบบ สื่อเป็นคำที่มีความหมายกว้างขวางมากไม่ว่าจะเป็นบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ หรือเหตุการณ์ที่สร้างเงื่อนไข ซึ่งสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ ตลอดจนทัศนคติ โดยนัยนี้ ครู ตำรา และสิ่งแวดล้อมรอบๆ โรงเรียนต่างเป็นสื่อการเรียนการสอนทั้งสิ้น

ชม ภูมิภาค (2544:25) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง ระบบการนำวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการมาเป็นตัวกลางในการให้การศึกษาแก่ผู้เรียน

นิคม ทาแดง,กอบกุล ปราบประชา และอำนาจ เดชชัยศรี (2545:16) ได้ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอนไว้ว่า สื่อการเรียนการสอน คือ ตัวกลางหรือสิ่งต่างๆ เช่น วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคนิควิธีการ รวมทั้งกิจกรรมต่างๆที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดการพัฒนา และสามารถนำความรู้ที่ได้รับนั้นไปใช้ในการประกอบอาชีพ ตลอดจนการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข และมีประสิทธิภาพ

ฐาปณีย์ ธรรมเมธา (2539:43) ได้สรุปความหมายของสื่อการเรียนการสอนและสื่อการศึกษาว่า หมายถึง ตัวกลางที่ช่วยนำ และถ่ายทอดความรู้จากผู้สอน หรือแหล่งความรู้ไปยังผู้เรียน ทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้

ปองสุข คุ้มภัย (2545:8) ได้สรุปความหมายของสื่อการเรียนการสอนว่า หมายถึง อะไรก็ได้ที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลาง เป็นพาหะ เป็นตัวช่วย หรือเครื่องมือช่วยในการถ่ายทอดความรู้ เนื้อหาสาระ ทักษะ ความเข้าใจจากผู้สอน ไปยังผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

วาสนา ชาวหา (2533:8) ได้สรุปความหมายของสื่อการเรียนการสอนว่า หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่เป็นตัวกลางหรือพาหะ หรือพาหะนำความรู้ไปสู่ผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เป็นอย่างดี

วรภรณ์ ศรีทองพิมพ์ (2547:12) ได้สรุปความหมายของสื่อการเรียนการสอนว่า หมายถึง โสตทัศนูปกรณ์หรืออุปกรณ์การสอนต่างๆซึ่งอาจจะเป็นเครื่องมือ และอุปกรณ์ วัสดุ เทคนิคและวิธีการ หรือกิจกรรมต่างๆที่ผู้สอนนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติได้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้น

สมหญิง เจริญจิตรกรรม (2525:32) ได้ให้ความหมายของสื่อการสอนว่า หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ รวมทั้งวิธีการที่ผู้สอนจะนำไปใช้ในการสอนเพื่อสื่อความหมายที่ผู้สอนประสงค์จะส่งหรือถ่ายทอดไปยังผู้เรียน

จึงอาจสรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่ใช้เป็นตัวกลางหรือช่องทางในการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอน ไปยังผู้เรียนให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและทำให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนได้กำหนดไว้เป็นอย่างดี

2. คุณค่าและความสำคัญของสื่อในกระบวนการเรียนการสอน

สื่อการสอนนับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้เนื่องจากเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดเนื้อหาจากผู้สอนไปยังผู้เรียน หรือเป็นสื่อที่ผู้เรียนใช้เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ดังนั้น สื่อการสอนจึงสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ทั้งกับผู้เรียนและผู้สอนดังต่อไปนี้ (กิดานันท์ มลิทอง 2548:108-109)

2.1 สื่อกับผู้เรียน สื่อการเรียนการสอนมีความสำคัญและคุณค่าต่อผู้เรียน ดังนี้

2.1.1 เป็นสิ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาบทเรียนที่ยุกยากซับซ้อนได้ง่ายขึ้นในระยะเวลาอันสั้น และช่วยให้เกิดความคิดรวบยอดในเรื่องนั้นได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

2.1.2 สื่อจะช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน ทำให้เกิดความสนุกสนานและไม่รู้สึกเบื่อหน่ายการเรียน

2.1.3 การใช้สื่อจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกันหากเป็นเรื่องของนามธรรมและยากต่อความเข้าใจ และช่วยให้เกิดประสบการณ์ร่วมกันในวิชาที่เรียน

2.1.4 สื่อช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น ทำให้เกิดมนุษยสัมพันธ์อันดีในระหว่างผู้เรียนด้วยกันเองและกับผู้สอนด้วย

2.1.5 สร้างเสริมลักษณะที่ดีในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์จากการใช้สื่อเหล่านั้น

2.1.6 ช่วยแก้ปัญหาเรื่องของความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยการจัดให้มีการใช้สื่อในการศึกษารายบุคคล

2.2 สื่อกับผู้สอน สื่อการเรียนการสอนมีความสำคัญและคุณค่าต่อผู้สอน ดังนี้

2.2.1 การใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ต่างๆประกอบการเรียนการสอน เป็นการช่วยให้บรรยากาศในการสอนน่าสนใจยิ่งขึ้น ทำให้ผู้สอนมีความกระตือรือร้นการสอนมากกว่าวิธีการที่เคยใช้การบรรยายแต่เพียงอย่างเดียว และเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในตัวเองให้เพิ่มขึ้นด้วย

2.2.2 ช่วยแบ่งเบาภาระของผู้สอนในด้านการเตรียมเนื้อหา เพราะสามารถนำสื่อมาใช้ซ้ำได้ และบางครั้งอาจให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากสื่อได้เอง

2.2.3 เป็นการกระตุ้นให้ผู้สอนตื่นตัวอยู่เสมอในการเตรียมและผลิตวัสดุและเรื่องราวใหม่ๆเพื่อใช้เป็นสื่อการสอน ตลอดจนคิดค้นเทคนิควิธีการต่างๆเพื่อให้การเรียนรู้ที่น่าสนใจยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม สื่อการสอนจะมีคุณค่าต่อเมื่อผู้สอนได้นำไปใช้อย่างเหมาะสมและถูกวิธี ดังนั้นก่อนที่จะนำสื่อแต่ละอย่างไปใช้ ผู้สอนควรจะศึกษาถึงลักษณะและคุณสมบัติของสื่อการเรียนการสอน ข้อดีและข้อจำกัดอันเกี่ยวข้องกับตัวสื่อและการใช้สื่อแต่ละอย่าง ตลอดจนการผลิตและการใช้สื่อให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนด้วย ทั้งนี้เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ไชยยศ เรื่องสุวรรณ (2526:139-140) ได้กล่าวถึงคุณค่าของสื่อการเรียนการสอนว่า สื่อการเรียนการสอนมีคุณค่าหรือลักษณะพิเศษต่าง ๆ ภายในตัวของสื่อเอง และมีผลดีต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งคุณค่าของสื่อการเรียนการสอนโดยทั่วไป สรุปได้ดังนี้

1. ช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ของผู้เรียน
2. ทำให้เนื้อหาวิชาความรู้ที่สอนมีความหมายต่อนักเรียนมากขึ้น
3. ได้รับความสนใจของผู้เรียน ทำให้ครูสามารถสอน และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้กว้างขวางมากขึ้น
4. เป็นเครื่องมือชี้แนะการตอบสนองของผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นการสอนโดยใช้เทคนิคแบบใดก็ตาม

5. สามารถเอาชนะข้อจำกัดต่าง ๆ ทางกายภาพได้
6. ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนากระบวนการเรียนต่าง ๆ เช่น การแก้ปัญหา
7. เป็นเครื่องมือสำหรับครูในการวินิจฉัยผลการเรียน และช่วยในการสอนซ่อมเสริม

ชัยงค์ พรหมวงศ์ (วาสนา ชาวหา 2533:17) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนมีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนในฐานะตัวกลางที่จะช่วยในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1. การเพิ่มจำนวนนักเรียน สื่อการสอนมีความสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการสอน เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน
2. สื่อการสอนช่วยแก้ปัญหาพื้นฐานหรือภูมิหลังของนักเรียนที่แตกต่างกัน
3. สื่อการสอนช่วยทำให้ครูสอนได้ดีขึ้น และช่วยทำให้การสอนของครูบรรลุเป้าหมาย
4. สื่อการสอนสำเร็จรูปช่วยให้นักเรียนอยู่ในสภาพเสียเปรียบหรือผู้ยากไร้สามารถเรียนได้ทัดเทียมผู้ที่มีฐานะดีกว่า

ฐาปนีย์ ธรรมเมธา (2539:47-48) ได้สรุปคุณค่าของสื่อการเรียนการสอนดังนี้

คุณค่าของสื่อต่อผู้สอน

1. ช่วยแบ่งเบาภาระของผู้สอนในด้านการเตรียมการสอน หรือเนื้อหาการสอน โดยจัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากสื่อการสอน เช่น ใ้จับทเรียน โปรแกรม ชุดการสอน
2. การใช้สื่อการสอนเป็นการช่วยสร้างบรรยากาศในการสอนให้น่าสนใจ แทนที่จะฟังผู้สอนบรรยายอย่างเดียว ผู้เรียนจะได้เห็นผู้สอนใช้สื่อประกอบการบรรยาย ทำให้เนื้อหานั้น น่าสนใจมากขึ้นด้วย
3. สื่อช่วยสร้างความมั่นใจในการสอนของผู้สอนให้มากขึ้นด้วย เช่น กรณีผู้สอนจำเนื้อหา หรือลำดับการสอนไม่ได้ ผู้สอนอาจดูได้จากสื่อที่เตรียมมา กรณีผู้สอนพูดไม่เก่ง หรือผู้สอนเป็นอาจารย์ใหม่ สื่อการสอนจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้สอน

4. เมื่อผู้สอนเห็นคุณค่าของสื่อการสอน ย่อมเป็นการกระตุ้นให้ผู้สอนตื่นตัวอยู่เสมอในการเตรียมการผลิต เลือกลง หรือจัดหาสื่อการสอน ตลอดจนหาเทคนิคใหม่ๆ มาใช้ในการสอนของตน

คุณค่าของสื่อต่อผู้เรียน

1. สื่อการสอนช่วยกระตุ้นและเร้าความสนใจให้กับผู้เรียน ทำให้เกิดความสนุกสนาน และไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน
2. สื่อการสอนช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพราะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหา บทเรียนที่ยุ่งยากสลับซับซ้อนได้ง่าย และรวดเร็วขึ้น ตลอดจนช่วยสร้างความคิดรวบยอดในเรื่องนั้นอย่างรวดเร็วและถูกต้อง
3. ช่วยแก้ปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล ในแง่ความสนใจ ระดับสติปัญญา และศักยภาพแห่งความคิดสร้างสรรค์
4. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนและผู้สอน
5. สื่อช่วยดึงประสบการณ์นอกห้องเรียน ที่อยู่ไกล มีข้อจำกัดเรื่อง เวลา ระยะเวลาและสถานที่ มาสู่ห้องเรียนได้

คุณค่าของสื่อที่เป็นผลจากการวิจัย สรุปได้ ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้นจากประสบการณ์ที่มีความหมายในรูปแบบต่างๆ
2. ช่วยให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้มากขึ้น ในเวลาที่น้อยลง
3. ช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนอย่าง

กระชับกระเฉง

4. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความประทับใจ มั่นใจ และจดจำได้นาน
5. ช่วยส่งเสริมการคิดและการแก้ปัญหาในการเรียนรู้
6. ช่วยเอาชนะข้อจำกัดต่างๆในการเรียนรู้ได้
 - 6.1 ทำสิ่งที่ซับซ้อนให้ง่ายขึ้น
 - 6.2 ทำสิ่งที่เป็นามธรรมให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น
 - 6.3 ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวเร็วให้ดูช้าลง
 - 6.4 ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวหรือเปลี่ยนแปลงช้าให้ดูเร็วขึ้น
 - 6.5 ทำสิ่งที่ใหญ่มากให้มองเห็นได้ชัดเจนขึ้น
 - 6.6 ทำสิ่งที่เกิดในอดีตมาศึกษาในปัจจุบันได้
 - 6.7 นำสิ่งที่อยู่ไกลมาศึกษาในห้องเรียนได้
7. ช่วยลดการบรรยายของผู้สอนลง แต่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น
8. ช่วยลดการสูญเปล่าทางการศึกษาลง เพราะช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สรุปได้ว่า สื่อการสอนมีคุณค่าต่อการเรียนการสอน คือ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้สูงขึ้นด้านปริมาณ และประหยัดเวลาในการเรียนรู้ ตลอดจนสื่อบางชนิดสามารถทดแทนการสอนของผู้สอนได้

เดล (Dale 1969:42) กล่าวถึงคุณค่าของสื่อการเรียนการสอนไว้ว่า

1. สามารถส่งเสริมความเข้าใจอันดี และส่งเสริมความเห็นอกเห็นใจระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนในชั้นได้
2. ทำให้ผู้เรียนสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมตามที่ประสงค์ได้
3. ทำให้ผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ของเนื้อหาวิชาที่เรียน ตรงกับความต้องการเป็นผลทำให้เพิ่มแรงจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ยิ่งขึ้น
4. ให้ประสบการณ์ในการเรียนรู้แปลกๆใหม่ๆ หลายด้านแก่ผู้เรียน
5. ทำให้การเรียนรู้มีความหมายทำให้ผู้เรียนที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกันมากๆ เข้าใจเนื้อหาที่เรียนเช่นเดียวกัน
6. เราใจให้ผู้เรียนนำเอาความรู้ที่ได้เรียนไปใช้อย่างมีความหมาย

7. ทำให้ผู้เรียนมีปฏิริยาสะท้อนกลับซึ่งช่วยให้ทราบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพียงใด
8. ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่สมบูรณ์ เกิดมีมโนภาพที่ถูกต้อง มีความหมาย
9. ช่วยขยายและเพิ่มพูนขอบเขตของประสบการณ์ของผู้เรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้นช่วยให้จดจำได้เร็ว และแม่นยำยิ่งขึ้นโดยไม่ต้องอาศัยคำอธิบาย
10. ผู้เรียนเกิดความคิดได้กระจ่างแจ่มแจ้งเป็นระเบียบ

ประมาณ สະกิมิ (อ้างถึงใน ปองสุข คุ่มภักย์ 2545:8-9) ได้ให้ความหมายบทบาทของสื่อในกระบวนการสอนว่า สื่อเข้าไปมีบทบาทหรือทำหน้าที่ต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. การดึงดูด และควบคุมความสนใจ และตั้งใจของผู้เรียนในการเริ่มบทเรียนที่ดี หรือในขณะสอนที่ดี สื่อจะเป็นสิ่งเร้าที่ดึงดูดความสนใจ และกระตุ้นให้ผู้เรียนเอาใจใส่ในสิ่งที่เรียนอยู่ตลอดเวลา

2. การเสนอ หรือให้แบบอย่างของการกระทำแก่ผู้เรียน ในการสอนโดยการส่งเสริมทักษะ สื่อการเรียนการสอนจะเป็นตัวกลาง หรือเป็นเครื่องมือในการแสดงแบบแผน หรือตัวอย่างที่ผู้เรียนจะเลียนแบบ และทำตามได้ เช่น การสาธิต แถบภาพ หรือแถบเสียง

3. การกระตุ้นให้เกิดการเชื่อมโยงทางความคิด ระหว่างประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ ในการสอนประสบการณ์ใหม่ให้สำเร็จเป็นผลดีได้นั้น ผู้เรียนจะต้องมีพื้นฐานประสบการณ์เดิมที่สัมพันธ์อย่างเหมาะสมกับประสบการณ์ใหม่ ซึ่งอาจทำได้ด้วยการทบทวนเสียก่อน สื่อการเรียนการสอนจะช่วยทำหน้าที่ดังกล่าวได้เป็นอย่างดี

4. การเสนอสิ่งใหม่ ทางการเรียนรู้ สื่อส่วนมากมักมีบทบาทในการเสนอสิ่งใหม่ ที่ผู้เรียนไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน หรือมาช่วยขยายประสบการณ์ให้กว้างขวาง และลึกซึ้งยิ่งขึ้น

5. การชี้แนะ และให้ความสะดวกในการเรียน เรื่องนี้เดิมผู้สอนทำหน้าที่นี้เองเป็นส่วนมาก แต่ในปัจจุบันบทบาทนี้สื่อสามารถกระทำได้โดยเฉพาะสื่อที่ผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยตัวเอง เช่น บทเรียน โปรแกรม ชุดการเรียน และคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

6. การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียนในกระบวนการเรียนการสอนที่ดีนั้นผู้เรียนจะต้องสนองตอบต่อการกระทำ และรับรู้ผลของการกระทำนั้นทันที สื่อหลายชนิดที่สามารถป้อนกลับให้ผู้เรียนรับรู้ผลของการกระทำของตนได้ เช่น เครื่องบันทึกแถบเสียง เครื่องบันทึกแถบภาพ และคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น

7. การตรวจสอบ และประเมินผลการเรียน ในปัจจุบันนี้การตรวจสอบ และประเมินผล การเรียนนั้น สื่อการเรียนการสอนบางประเภทสามารถตรวจสอบ และประเมินผลให้ผู้เรียน และผู้สอนทราบในลักษณะของการทดสอบตนเองของผู้เรียน เช่น การใช้บทเรียน โปรแกรม และคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น

8. การถ่ายโยงการเรียนรู้หลังจากที่ผู้เรียนเรียนรู้หลัก หรือวิธีการบางอย่างแล้ว สื่อการเรียนการสอนสามารถนำไปปัญหา หรือเหตุการณ์บางอย่างมาเสนอ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำหลัก และวิธีการเหล่านั้นมาแก้ปัญหา

9. การให้สิ่งที่เรียนรู้แล้วคงอยู่ตลอดไป สื่อสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้กระทำในสิ่งที่เขาเรียนรู้ หรือกระทำได้แล้วอยู่เสมอ ถ้าเขามีโอกาสเช่นนั้นเขาก็ยังรู้ และทำได้อยู่เรื่อยไป

เปรี๊ยะ กุมท (วาสนา ชาวหา 2533:15-16) ได้กล่าววว่า โดยทั่วไปแล้วสื่อการเรียนการสอนไม่ว่าอยู่ในประเภทใดก็ตาม จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนอย่างมาก ซึ่งสามารถสรุปคุณค่าของสื่อการเรียนการสอนได้ดังนี้

1. ช่วยให้คุณภาพของการเรียนดีขึ้น เพราะมีความจริงจ้ง และมีความหมายชัดเจนต่อผู้เรียน
2. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้มากขึ้นในเวลาที่ยำกัก
3. ช่วยให้ผู้เรียนสนใจและมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในกระบวนการเรียนการสอน
4. ช่วยให้ผู้เรียนจำ ประทับความรู้สึก และทำอะไรรเป็นเร็ว และดีขึ้น
5. ช่วยส่งเสริมการคิด และการแก้ปัญหาในกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน
6. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในสิ่งที่เรียนได้ลำบาก โดยการช่วยแก้ปัญหาหรือข้อจำกัดต่างๆได้ดังนี้

- 6.1 ทำสิ่งที่ยับซ้อนให้ง่ายขึ้น
- 6.2 ทำนามธรรมให้เป็นรูปธรรมขึ้น
- 6.3 ทำสิ่งที่ยเคลื่อนไหวเร็วให้ดูช้าลง
- 6.4 ทำสิ่งที่ยเคลื่อนไหวหรือเปลี่ยนแปลงช้าให้ดูเร็วขึ้น
- 6.5 ทำสิ่งที่ยใหญ่มาให้อย่นขนาดลง
- 6.6 ทำสิ่งที่ยเล็กมาให้อย่นขนาดขึ้น
- 6.7 นำอดีตมาให้ศึกษาได้
- 6.8 นำสิ่งที่ยอยู่ไกลหรือลึกลับมาศึกษาได้

ศิริพงค์ พยอมแย้ม (2533:10-12) ได้กล่าวถึงคุณค่าของสื่อการเรียนการสอนว่า สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพทางการศึกษาในลักษณะต่อไปนี้

ด้านการสอน สื่อสามารถจะช่วยสอนแทนครูได้ ด้านผู้เรียน สื่อสามารถเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามลำดับความสามารถ ในด้านผู้บริหารสื่อการเรียนการสอนจะช่วยเพิ่มคุณภาพการศึกษา ลดงบประมาณทางการศึกษา ควบคุมมาตรฐานการเรียนการสอนของครู บริหารหลักสูตรให้บรรลุวัตถุประสงค์ ด้านหลักสูตร สื่อสามารถช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปตาม

จุดประสงค์ของหลักสูตร ช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้หลักสูตร สามารถทำให้หลักสูตรเปิดกว้างได้ รวมทั้งให้หลักสูตรเกิดการยืดหยุ่น

สันทัด กิบาลสุข และพิมพ์ใจ กิบาลสุข (2524:43) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสื่อการสอนไว้ดังต่อไปนี้

1. การที่จำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น สื่อการสอนจึงมีความสำคัญในการปรับปรุงการสอน เพื่อให้การสนองความต้องการของผู้เรียน

2. สื่อการสอนช่วยแก้ปัญหาพื้นฐาน หรือภูมิหลังของนักเรียนที่แตกต่างกัน อันเนื่องมาจากการย้ายจากถิ่นอื่นๆ ไปเรียนรวมกันในชุมชน หากครูรู้จักใช้สื่อการสอนและมีเทคนิคที่ดีพอ

3. ผู้เรียนที่มีประสบการณ์ หรือพื้นฐานภูมิหลังที่ดีแล้ว ย่อมต้องการครูที่มีวิธีสอนที่ดี สื่อการสอนจะช่วยทำให้การสอนของครูบรรลุเป้าหมายได้

4. นักเรียนที่อยู่ในสภาพเสียเปรียบ หรือผู้ยากไร้อาจได้ประโยชน์จากสื่อการสอนที่ครูจัดเตรียมไว้

เกอร์ลาซและอีลี (สันทัด กิบาลสุข และพิมพ์ใจ กิบาลสุข 2524:42-43) ได้ให้ลักษณะพิเศษของสื่อการสอนไว้ 3 ประการ คือ

1. สื่อการสอนสามารถบันทึกเหตุการณ์ อดีต ปัจจุบัน ได้ ดังนั้นจึงสามารถนำมาใช้ในเวลาต่อมาได้

2. สื่อการสอนสามารถบันทึกเหตุการณ์ที่มนุษย์ไม่สามารถสังเกตเห็นหรือไม่สามารถมองเห็นได้

3. สื่อการสอนอาจใช้ได้กับคนกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็ก หรือรายบุคคล ในสถานที่แตกต่างกันไป

อิริคสัน (Carlton W.H.Erickson อ้างถึงในวาสนา ชาวหา 2533:17) ได้สรุปบทบาทและความสำคัญของสื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. ช่วยจัดและเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียน

2. ช่วยครูสอนเนื้อหาวิชาที่มีความหมายต่อชีวิตของเด็ก

3. ช่วยแนะนำและกำกับนักเรียนให้มีปฏิสัมพันธ์ในทางที่พึงปรารถนา โดยใช้สื่อต่างๆ

4. ช่วยให้สามารถสอนได้รวดเร็วและถูกต้องมากขึ้น

อิริคสันและเคิร์ล (1972, อ้างถึงใน สันทัด กิบาลสุข และพิมพ์ใจ กิบาลสุข 2524:43) กล่าวถึงบทบาทของสื่อการสอนในกระบวนการเรียนการสอนไว้ดังต่อไปนี้

1. สื่อการสอนช่วยจัดและเสริมประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนมากขึ้น

2. สื่อการสอนช่วยให้ครูจัดเนื้อหาวิชาที่มีความหมายต่อชีวิตของเด็ก
3. สื่อการสอนช่วยให้ครูแนะแนวและควบคุมนักเรียนให้มีพฤติกรรมในทางที่พึงปรารถนา
4. สื่อการสอนช่วยให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ในรูปแบบต่างๆ
5. สื่อการสอนช่วยให้ครูสอนได้ตรงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
6. สื่อการสอนช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาต่างๆ
7. สื่อการสอนช่วยให้ครูสอนได้รวดเร็ว และถูกต้องมากยิ่งขึ้น

3. ประเภทของสื่อการเรียนการสอน

สื่อการสอนมีอยู่หลากหลายลักษณะหลายประเภท ซึ่งผู้รู้ทางเทคโนโลยีทางการศึกษาหลายท่านได้จัดแบ่งแตกต่างกันออกไป ถ้าได้พิจารณาอย่างละเอียดแล้ว ก็จะพบว่า สื่อการสอนสามารถจัดแบ่งได้ 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. สื่อการสอนประเภทวัสดุ (Materials) ได้แก่ สื่อที่มีขนาดเล็ก ที่ผลิตขึ้นมาจากวัสดุต่างๆ บางทีก็เรียกสื่อประเภทนี้ว่า (Software) ซึ่งมีอยู่ 2 ลักษณะศึกษา

- 1.1 สื่อที่จะต้องใช้ประกอบกับเครื่องมือหรืออุปกรณ์ใหญ่ๆจึงสามารถเสนอเนื้อหาหรือเรื่องราวสมบูรณ์ ในการเรียนการสอนได้ เช่น สไลด์ फिल्मภาพยนตร์ แผ่นเสียงและม้วนเทปเสียง ฯลฯ เป็นต้น

- 1.2 สื่อที่มีความสมบูรณ์ในตัว ที่จะเสนอเรื่องราวเนื้อหาได้โดยไม่ต้องใช้ประกอบกับสื่ออื่นๆ เช่น หนังสือตำรา รูปภาพ แผนภูมิ แผนที่ ลูกโลก หุ่นจำลอง ของจริง เป็นต้น ในปัจจุบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้ามาก ดังนั้น จึงทำให้เราสามารถผลิตสื่อนี้เพิ่มได้ใหม่ขึ้น และมีจำนวนมาก แต่ก็จัดอยู่ใน 2 ลักษณะดังกล่าวแล้ว

2. สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์หรือเครื่องมือ (Equipments) หมายถึงสื่อที่เป็นอุปกรณ์หรือเครื่องมือต่างๆซึ่งอาจจะประกอบไปด้วยกลไกทางไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพโปรเจกแสง เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ เครื่องเล่นแผ่นเสียง เครื่องบันทึกเสียง เครื่องเล่นและบันทึกภาพวีดิทัศน์ เครื่องช่วยสอนแบบต่างๆ ตลอดจนคอมพิวเตอร์ กระดานชอล์ก แผ่นป้ายสาธิต แผ่นป้ายนิเทศ แผ่นป้ายไฟฟ้าและอื่นๆ เป็นต้น ในบางครั้งก็เรียกสื่อประเภทนี้ว่า สื่อหนัก (Hardware) สื่อประเภทนี้ส่วนใหญ่จะเป็นตัวอย่างที่จะใช้ประกอบกับวัสดุต่างๆในการที่จะถ่ายทอดเนื้อหาหรือเรื่องราวไปยังผู้เรียนได้ เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์ใช้ประกอบกับฟิล์มภาพยนตร์ เครื่องรับวิทยุและโทรทัศน์ต้องการรายการ เครื่องช่วยสอนต้องใช้กับบทเรียนสำเร็จรูป เป็นต้น สื่อประเภทนี้มีความจำเป็นและสำคัญอย่างมากในการที่

จะช่วยแก้ปัญหาในการเรียนการสอนการจัดการศึกษาต่างๆไป และนับวันก็จะมีจำนวนหรือประเภทมากขึ้น ตามความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน

3. สื่อประเภทเทคนิควิธีการหรือกิจกรรม เป็นสื่อการสอนที่ไม่ใช่เป็นการใช้วัสดุ หรือเครื่องมือเท่านั้นแต่เป็นกิจกรรมหรือวิธีการที่ อาจจะต้องใช้วัสดุ หรือเครื่องมือประกอบหรือไม่มีเลยก็ได้ ที่กำหนดขึ้นมาเพื่อเป็นสื่อกลางที่จะให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน เช่น การสาธิต การจัดนิทรรศการ การแสดงละคร การแสดงหุ่น การศึกษานอกสถานที่ การแสดงบทบาทสมมติ รวมทั้งกิจกรรมที่เสนอบทเรียนด้วยสื่อประเภทเครื่องมือและวัสดุต่างๆ ประกอบอีกด้วย สื่อการสอนประเภทกิจกรรมหรือวิธีการเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ด้วยพฤติกรรมซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และได้ประสบการณ์ที่ สมบูรณ์ตามเป้าหมายของการศึกษาอย่างแท้จริงได้ (วรกิต วัดเข้าหลาม 2533, อ้างถึงใน จรัสพรรณ ศิลาวรรณ 2546:10)

ชม ภูมิภาค (2544:25-26) แบ่งประเภทสื่อการสอนได้ 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. ประเภทวัสดุ (Materials) ได้แก่ สิ่งที่เป็นสิ่งของทั้งหลาย รวมทั้งรูปภาพ และสัญลักษณ์ต่างๆด้วย

2. ประเภทอุปกรณ์ (Equipment) ได้แก่ สิ่งที่อาศัยเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ เช่น วิดีโอ โทรทัศน์ วิทยุ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

3. ประเภทวิธีการ (Methods) เป็นสื่อประเภทของกระบวนการและการกระทำ เช่น การสาธิต การทดลอง นิทรรศการ เกม บทบาทสมมติ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังได้แบ่งสื่อการเรียนการสอนในปัจจุบันออกเป็นประเภทได้ ดังนี้

1. สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อที่อาศัยเทคนิคการพิมพ์ บนกระดาษในรูปแบบต่างๆกัน สิ่งเหล่านี้จะถูกรับรู้โดย ประสาทตา หรือการมองเห็นเป็นสิ่งสำคัญ เช่น แบบเรียน ชุดวิชาหนังสือเรียน เอกสารเผยแพร่ และอื่นๆที่เป็นสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เป็นต้น

2. สิ่งของและเหตุการณ์ สิ่งของนั้นหมายถึงสิ่งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต เหตุการณ์หมายถึงปรากฏการณ์ต่างๆทั้งที่เป็นเหตุการณ์ธรรมชาติ และเหตุการณ์ทางสังคม เหตุการณ์นั้นหมายรวมถึงเหตุการณ์จริง และเหตุการณ์ที่จำลองขึ้น

3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นสื่อที่อาศัยเทคนิค สร้างสื่อในรูปแบบของเสียงและภาพ ทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว รับรู้โดยประสาทตาและหู ทั้งการมองเห็นและการ ได้ยิน เช่น รายการโทรทัศน์ รายการวิทยุ วิทยุทัศน์ เทปเสียง สไลด์ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

4. สื่อสารสนเทศ เป็นสื่อที่อาศัยเทคโนโลยีสื่อสารคมนาคมผนวกกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ทำให้เกิดเป็นเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำหน้าที่เป็นสื่อสารสนเทศ เป็นสื่อที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษามากมาย

5. สื่อบุคคล หมายถึง บุคคลที่มีประสบการณ์มีความชำนาญเชี่ยวชาญด้านต่างๆที่ทำหน้าที่เป็นวิทยากร

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2526:140-141) กล่าวว่า การแบ่งประเภทสื่อการสอน มีการแบ่งได้หลายแบบตามทัศนะของผู้แบ่ง โดยทั่วไปจะแบ่งออกได้ 2 ทัศนะใหญ่ๆ คือ

1. แบ่งตามลักษณะรูปร่างของสื่อ แบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ

1.1 สื่อประเภทเครื่องมือ เป็นสื่อที่ได้มาจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์แขนงวิศวกรรมไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ เช่น เครื่องฉาย เครื่องเสียง วิทยุและโทรทัศน์ รวมทั้งแผ่นป้ายต่างๆ

1.2 สื่อประเภทวัสดุ หมายถึง สื่อที่มาจากผลผลิตจากวิทยาศาสตร์ เป็นวัสดุที่มีการผูกพันเปลี่ยนแปลงได้ง่าย เช่น แผนที่ แผนภูมิ แผนสถิติ ภาพโฆษณา รูปภาพ หุ่นจำลอง ของจริงและอื่นๆ

1.3 สื่อประเภทวิธีการ หมายถึง สื่อประเภทเทคนิค ระบบ กระบวนการต่าง ๆ เช่น การสาธิต การศึกษานอกสถานที่ การทดลอง การแสดงละคร นิทรรศการ เป็นต้น

1.4 สื่อประสม หมายถึง การนำสื่อประเภทต่างๆ ทั้งที่เป็นเครื่องมือ วัสดุและวิธีการมาใช้ร่วมกันอย่างสัมพันธ์กันในลักษณะที่สื่อแต่ละอย่างส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกัน และกัน เช่น บทเรียนโปรแกรม ชุดการสอน โมดูล การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ เป็นต้น

2. ประเภทสื่อการสอนแบ่งตามลักษณะของการนำไปใช้ ในเรื่องนี้ อิริคสันและเคิร์ล (Erickson and Curl 1972) ได้แบ่งสื่อการสอนออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 สื่อทัศนะที่ไม่ต้องฉาย (Non-projected Visual Media) ได้แก่ หนังสือและสิ่งพิมพ์ รูปภาพ ของจริง การศึกษานอกสถานที่ หุ่นจำลอง หุ่นล้อแบบสถานการณ์จำลองและเกม วัสดุกราฟิก ป้ายนิเทศและนิทรรศการ กระดานดำ แผ่นป้ายสำลี กระเป๋าหนัง แผ่นป้ายไฟฟ้าและอื่น

2.2 สื่อที่ต้องฉายและสื่ออิเล็กทรอนิกส์(Projected and Electronic Media) ได้แก่ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ เทปโทรทัศน์ ภาพนิ่งที่ต้องฉาย เช่น สไลด์ फिल्मสตริป แผ่นโปรเจกไทด์ การฉายไมโคร (Microprojection) การฉายวัสดุทึบแสง ฯลฯ การบันทึกเสียงเครื่องสอน คอมพิวเตอร์และอื่นๆ

กรมวิชาการ (2545 : 47-48) ได้แบ่งประเภทของสื่อการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จำแนกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ดังนี้

1. สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง สื่อและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆซึ่งได้แสดงหรือจำแนกหรือเรียบเรียงสาระความรู้ต่างๆโดยใช้หนังสือที่เป็นตัวเขียน หรือตัวพิมพ์เป็นสื่อเพื่อแสดงความหมาย สื่อ

สิ่งพิมพ์มีหลายประเภท เช่น เอกสาร หนังสือ ตำรา หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร จุลสาร จดหมาย เหตุ บันทึก รายงาน วิทยานิพนธ์ เป็นต้น

2. สื่อเทคโนโลยี หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ได้ผลิตขึ้นเพื่อใช้ควบคู่กับเครื่องมือ โสตทัศนวัสดุหรือเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีใหม่ๆ สื่อการเรียนรู้ดังกล่าว เช่น แถบบันทึกภาพ พร้อมเสียง (วีดิทัศน์) แถบบันทึกเสียง สไลด์ สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน นอกจากนี้สื่อเทคโนโลยียังหมายรวมถึงกระบวนการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน เช่น การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอน การศึกษาผ่านดาวเทียม

3. สื่ออื่นๆ นอกจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อเทคโนโลยีแล้ว ยังมีสื่ออื่นๆที่ส่งเสริมการเรียนการสอน ซึ่งมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าสื่อ 2 ประเภทดังกล่าว เพราะสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ท้องถิ่นที่ขาดแคลนสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อเทคโนโลยี สื่อเหล่านี้อาจแบ่งได้เป็น 4 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้

3.1 สื่อบุคคล หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งสามารถทำหน้าที่ถ่ายทอดสาระความรู้ แนวคิด เจตคติและวิธีปฏิบัติตนไปสู่บุคคลอื่น สื่อบุคคลอาจเป็นบุคลากรภายในระบบโรงเรียน เช่น ผู้บริหาร ครูผู้สอน ตัวผู้เรียน นักการภารโรง หรืออาจเป็นบุคลากรภายนอกโรงเรียน เช่น บุคลากรในท้องถิ่นที่มีความชำนาญและเชี่ยวชาญในสาขาอาชีพต่างๆ เป็นต้น

3.2 สื่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือสภาพที่อยู่รอบตัวผู้เรียน เช่น พืชผัก ผลไม้ สัตว์ชนิดต่างๆปรากฏการณ์ แผ่นดินไหว สภาพดินฟ้าอากาศ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ แหล่งวิทยบริการหรือแหล่งการเรียนรู้ ห้องสมุดชุมชน สังคมวัฒนธรรม ฯลฯ สิ่งเหล่านี้เป็นสื่อที่มีความสำคัญต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ซึ่งครุหาได้ไม่ยาก

3.3 สื่อกิจกรรม/กระบวนการ หมายถึง กิจกรรมหรือกระบวนการที่ครูหรือผู้เรียนกำหนดขึ้นเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์เรียนรู้ ใช้ในการฝึกทักษะซึ่งต้องใช้กระบวนการคิด การปฏิบัติ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้ของผู้เรียน เช่น การแสดงละคร บทบาทสมมติ การสาธิต สถานการณ์จำลอง การจัดนิทรรศการ การไปทัศนศึกษานอกสถานที่ การทำโครงการ เกม เพลง การปฏิบัติตามใบงาน ฯลฯ

3.4 สื่อวัสดุ/เครื่องมือและอุปกรณ์ หมายถึง วัสดุที่ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อประกอบการเรียนรู้ เช่น หุ่นจำลอง แผนภูมิ แผนที่ ตาราง สถิติ กราฟ ฯลฯ นอกจากนี้ยังรวมถึงสื่อประเภทเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานต่างๆ เช่น อุปกรณ์ทดลองวิทยาศาสตร์ เครื่องมือวิชาช่าง เป็นต้น

นิคม ทาแดง และคณะ (2545:16-17) ได้แบ่งประเภทของสื่อการเรียนการสอนตามช่องทางการส่งและรับสาร เป็น 3 ประเภท ได้แก่

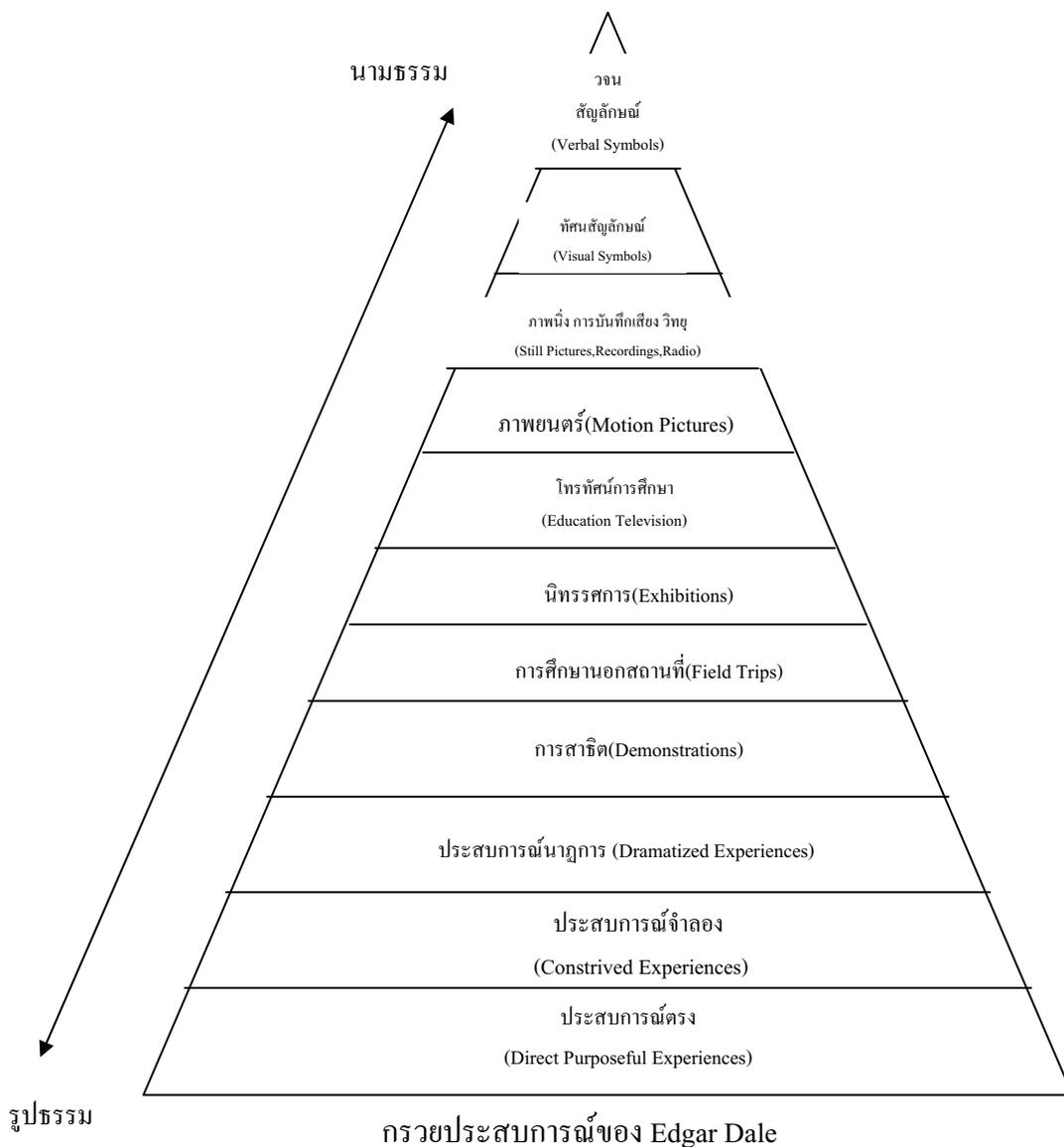
1. สื่อโสตทัศน์ ได้แก่ สื่อกราฟิก วัสดุฉายเส้นและแผ่นป้ายต่างๆ สื่อสามมิติประเภทหุ่นจำลอง และสื่อเสียง เช่น เทปเสียง เป็นต้น
2. สื่อมวลชน ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์
3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม ได้แก่ โทรศัพท์ โทรสาร วิทยุสื่อสาร โทรศัพท์ ปฏิสัมพันธ์ ระบบประชุมทางไกล เครื่องช่วยคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

ศิริพงศ์ พยอมยิ้ม (2533 :67-37) ได้กล่าวถึงการแบ่งประเภทของสื่อการเรียนการสอนไว้ว่า การแบ่งประเภทของสื่อการเรียนการสอนนั้นมีการแบ่งได้หลายแบบตามทัศนะของผู้แบ่ง ซึ่งจำแนกได้เป็น 3 ทัศนะ ได้แก่

1. การแบ่งประเภทของสื่อการเรียนการสอนตามระดับประสบการณ์ของผู้เรียน
2. การแบ่งประเภทของสื่อการเรียนการสอนตามรูปร่างลักษณะของสื่อ
3. การแบ่งประเภทของสื่อการเรียนการสอนตามลักษณะของการนำไปใช้

เอดการ์ เดล (Edgar Dale 1696:107) ได้แบ่งสื่อการเรียนการสอนตามทัศนะการนำสื่อไปใช้ออกเป็น 11 ประเภท โดยคำนึงถึงประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยแบ่งประสบการณ์ออกเป็น 2 ส่วน คือ นามธรรม(Abstract) และรูปธรรม(Concrete) สื่อที่จัดแบ่งนี้ จัดไว้ในรูปของกรวย เรียกว่า กรวยประสบการณ์(The Cone of Experience) สื่อที่แบ่งมี 11 ประเภท คือ

1. ประสบการณ์ตรงที่มีความหมาย(Direct Purposeful Experiences)
2. ประสบการณ์จำลอง (Constrived Experiences)
3. ประสบการณ์นาฏการ (Dramatized Experiences)
4. การสาธิต(Demonstrations)
5. การศึกษานอกสถานที่(Study Trips)
6. นิทรรศการ (Exhibitions)
7. โทรทัศน์การศึกษา(Education Television)
8. ภาพยนตร์ (Motion Pictures)
9. ภาพนิ่ง การบันทึกเสียง วิทยุ(Still Pictures,Recordings,Radio)
10. ทัศนสัญลักษณ์(Visual Symbols)
11. วจนสัญลักษณ์(Verbal Symbols)

จากกรวยประสบการณ์นี้ เดล ได้จำแนกสื่อการสอนออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. สื่อประเภทวัสดุ (Software) หมายถึง สิ่ง que เก็บความรู้ไว้ในตัวเองซึ่ง จำแนกย่อยได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1.2 วัสดุประเภทที่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ด้วยตัวเองโดยไม่จำเป็นต้องอาศัยอุปกรณ์อื่นช่วย เช่น แผนที่ ลูกโลก รูปภาพ หุ่นจำลอง ฯลฯ

1.2 วัสดุประเภทที่ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ด้วยตัวเองจำเป็นต้องอาศัยอุปกรณ์อื่นช่วย เช่น แผ่นเสียง ภาพยนตร์ สไลด์ ฯลฯ

2. สื่อประเภทอุปกรณ์ (Hardware) หมายถึงสิ่งที่เป็นตัวกลางหรือตัวผ่านทำให้ข้อมูลหรือความรู้ที่บันทึกไว้ในวัสดุสามารถถ่ายทอดออกมาให้เห็นหรือได้ยิน เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องเล่นแผ่นเสียง เป็นต้น

3. สื่อประเภทเทคนิคและวิธีการ (Techniques and Methods) หมายถึง สื่อที่มีลักษณะเป็นแนวความคิดหรือรูปแบบขั้นตอนในการเรียนการสอน โดยสามารถนำสื่อวัสดุและอุปกรณ์มาใช้ช่วยในการเรียนการสอนได้ เช่น เกมและสถานการณ์จำลอง การสอนแบบจุลภาค การสาธิต เป็นต้น

นอกจากนี้สื่อการสอนยังจำแนกออกได้ตามทรัพยากรการเรียนรู้ (Learning Resources) เป็น 6 แบบ ได้แก่

1. คน (People) ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่างๆ เริ่มตั้งแต่ครู และบุคลากรในสถานศึกษาจนถึงบุคคลในสังคมที่มีความชำนาญในด้านต่างๆ

2. วัสดุ (Materials) ทั้งที่บรรจุเนื้อหาวิชาการและเพื่อการบันเทิงสามารถนำมาเป็นแหล่งวิชาการได้ เช่น หนังสือ สไลด์ และเทปโทรทัศน์ เป็นต้น

3. อาคารสถานที่ (Settings) อาจจะเป็นในรูปของสนามกีฬา ตัวอาคาร ห้องประชุมและสถานที่สาธารณะต่างๆ ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางการศึกษา

4. เครื่องมือและอุปกรณ์ (Tools and Equipment) นอกจากเครื่องมือทางโสตทัศนูปกรณ์แล้ว เครื่องใช้สำนักงานและงานอุตสาหกรรมหรือก่อสร้าง เริ่มตั้งแต่เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องคอมพิวเตอร์ หรือแม้แต่ตะปู ไขควง เหล่านี้ เป็นต้น

5. กิจกรรม (Activities) อาจจะเป็นการจัดขึ้นร่วมกับแหล่งวิทยาอื่นๆ หรือวิธีการเรียนที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะได้แก่ การสอนแบบโปรแกรม ทัศนศึกษา การเล่นเกม และการแสดงละคร

6. ธรรมชาติ (Nature Resources) สิ่งที่มีอยู่และเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติในรูปของปรากฏการณ์ วัตถุ และลักษณะทางภูมิศาสตร์เป็นแหล่งความรู้ สามารถนำมาใช้เป็นสื่อการสอนได้ เช่น ฟ้าร้อง แผ่นดินไหว แร่ต่างๆ หุบเขา และน้ำตก

เกอร์ลัค และอีลาซ (อ้างถึงใน วาสนา ชาวหา 2533:13) ได้แบ่งสื่อการเรียนการสอนออกเป็น 8 ประเภทคือ

1. ของจริงและตัวบุคคลรวมทั้งสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เช่น การสาธิต การทดลอง การศึกษานอกสถานที่

2. สื่อการเรียนการสอนประเภทภาษาพูดหรือภาษาเขียน หมายถึง คำพูด ตำรา วัสดุตีพิมพ์ คำอธิบายในสไลด์ फिल्मสตริป แผ่นภาพโปร่งแสง

3. วัสดุกราฟิก เช่น แผนภูมิ แผ่นภาพ แผ่นสถิติ โปสเตอร์ การ์ตูน แผนที่ ลูกโลก ภาพวาด ฯลฯ วัสดุประเภทนี้นอกจากจะนำมาใช้โดยตรงแล้ว ยังปรากฏในหนังสือ ตำรา แบบเรียน หนังสืออ้างอิงต่างๆ บนแผ่นภาพโปร่งแสงในฟิล์มสตริป สไลด์ เป็นต้น

4. ภาพนิ่ง เป็นภาพที่ได้จากการถ่ายภาพ สไลด์ และฟิล์มสตริป

5. ภาพเคลื่อนไหว ได้แก่ ภาพยนตร์ โทรทัศน์

6. การบันทึกเสียง ได้แก่ เสียงจากเทปบันทึกเสียง จากแผ่นเสียง จากร่องเสียงของฟิล์มภาพยนตร์ ฯลฯ

7. สื่อประเภทการสอนแบบโปรแกรม เป็นสื่อการสอนที่จะต้องจัดเตรียมไว้ล่วงหน้า อาจมีสื่อทางโสตทัศนศาสตร์เข้าช่วย เช่น แบบเรียนโปรแกรม บทเรียนสำเร็จรูปที่ใช้กับเครื่องช่วยสอน หรือใช้คอมพิวเตอร์

8. สื่อประเภทสถานการณ์จำลองและชุดการสอน ได้แก่ การแสดงบทบาทละคร

สำเนา วรากรณ์ (2523:112, อ้างถึงใน วาสนา ชาวหา 2533:12) ได้จำแนกสื่อการสอนเป็น 3 ประเภท คือ

1. วัสดุและเครื่องมือที่ไม่ต้องฉาย หมายถึง วัสดุหรือเครื่องมือที่ไม่ต้องอาศัยเครื่องฉายในการนำเสนอ แต่สามารถนำเสนอได้ด้วยตัวของมันเอง ได้แก่ รูปภาพ แผนที่ หุ่นจำลอง ฯลฯ ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ เช่น การสาธิต นิทรรศการ ทัศนศึกษา เป็นต้น

2. วัสดุและเครื่องมือที่ต้องฉาย หมายถึง วัสดุหรือเครื่องมือที่ต้องอาศัยเครื่องฉายจึงจะสามารถนำเสนอได้ ดังเช่น ฟิล์มภาพยนตร์และเครื่องฉายภาพยนตร์ ภาพโปร่งใสและเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เป็นต้น

3. โสตวัสดุและอุปกรณ์ หมายถึง วัสดุและอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับเสียง สามารถรับรู้ได้โดยการฟัง เช่น เครื่องบันทึกเสียงและเทป เครื่องเล่นแผ่นเสียงและแผ่นเสียง เครื่องขยายเสียง เครื่องรับวิทยุ เป็นต้น

สุรชัย สิกขาบัณฑิต (2528:3-4, อ้างถึงใน วรากรณ์ ศรีทองพิมพ์ 2547:13-14) เรียกสื่อการสอนในชื่อวัสดุและเทคโนโลยีการศึกษา และได้จำแนกออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. วัสดุสามมิติ ได้แก่ ของจำลอง หุ่นตัดส่วน(mock up) เป็นต้น

2. วัสดุสองมิติ แบ่งได้เป็น 3 ประเภทย่อย คือ

2.1 วัสดุ 2 มิติทึบแสง ได้แก่ ภาพถ่าย ภาพวาด แผนภูมิ แผนภาพ ภาพพลิก แผ่นสถิติ แผนที่ ภาพโฆษณา การ์ตูน การ์ตูนเรื่อง บัตรคำหรือบัตรภาพสำหรับการใช้อย่างอิสระ หรือใช้กับผ่านป้ายไฟฟ้า แผ่นป้ายสำลี แผ่นป้ายแม่เหล็ก แผ่นป้ายกระเป๋าน้ำ และวัสดุตีพิมพ์อื่น

2.2 วัสดุ 2 มิติโปร่งใส ได้แก่ สไลด์ แผ่นสตริป แผ่นภาพโปร่งใส เป็นต้น

2.3 วัสดุ 2 มิติเคลื่อนไหวโปร่งแสง ได้แก่ ภาพยนตร์ในรูปแบบต่างๆ เช่น ภาพยนตร์ 16 มม. หรือ 8 มม. फिल्मลูป เป็นต้น

3. วัสดุอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ วัสดุเทคโนโลยีการศึกษาที่ใช้กับเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เช่น เทปเสียง เทปภาพโทรทัศน์ วัสดุโปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่างๆ

เฮนรี่และอัลเมอร์ (กิดานันท์ 2544 :5-6, อ้างอิงจาก Haney and Ullmer 1980) ได้แบ่งสื่อตามลักษณะการใช้งานออกได้ดังนี้

1. สื่อเพื่อการนำเสนอ (presentation media) เป็นสื่อที่ใช้ในการแสดงข้อมูลภาพและเสียง โดยการนำเสนอเนื้อหาจากวัสดุที่สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ด้วยตนเอง หรือวัสดุที่ถ่ายทอดเนื้อหาด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆรวมถึงอุปกรณ์ในการส่งข้อมูลทางไกล แบ่งออกได้เป็น 7 ประเภทได้แก่

1.1 สื่อเพื่อการนำเสนอ (presentation media) สื่อประเภทนี้เป็นสื่อที่บรรจุข้อมูลตัวอักษร ภาพกราฟิกลักษณะลายเส้น และภาพถ่าย โดยสิ่งพิมพ์เป็นสื่อที่ได้จากกระบวนการพิมพ์ ส่วนภาพกราฟิกเป็นสื่อที่ได้จากการวาดและการถ่ายภาพ สื่อเหล่านี้จัดอยู่ในสื่อประเภทเดียวกัน เนื่องจากสามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ด้วยตนเอง เช่น หนังสือ ตำราเรียน และแผ่นภาพโปสเตอร์ เป็นต้น

1.2 สื่อฉายภาพนิ่ง (still-projector media) เป็นกลุ่มของวัสดุและอุปกรณ์ในการนำเสนอภาพนิ่ง เนื่องจากสื่อวัสดุนี้ไม่สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ด้วยตนเองจึงต้องใช้อุปกรณ์ช่วยในการนำเสนอเนื้อหา เช่น การเสนอภาพถ่ายจากสไลด์โดยใช้เครื่องฉายสไลด์ ข้อมูลบนแผ่นโปร่งใสเสนอด้วยเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ และภาพถ่ายขนาดเล็กลงเสนอด้วยเครื่องฉายภาพทึบแสงเหล่านี้ เป็นต้น

1.3 สื่อเสียง (audio media) เป็นสื่อวัสดุและอุปกรณ์ที่นำเสนอข้อมูลเสียง ได้แก่ วิทยุ เทปบันทึกเสียงและม้วนเทป แผ่นซีดีและเครื่องเล่นแผ่นซีดี

1.4 สื่อเสียงร่วมกับภาพนิ่ง (audio plus still-visual media) เป็นการรวมการใช้และนำเสนอสื่อเสียงร่วมกับภาพนิ่ง ได้แก่ การใช้เครื่องฉายสไลด์ในระบบซิงโครไนซ์ (synchronize) เพื่อเสนอภาพที่สอดคล้องกับเสียงที่บันทึกไว้ในม้วนเทป

1.5 ภาพยนตร์ เป็นการนำเสนอภาพเคลื่อนไหวพร้อมเสียงด้วยการบันทึกภาพและเสียงลงบนฟิล์ม ในปัจจุบันมีการใช้แถบวีดิทัศน์ แผ่นซีดี และแผ่นดีวีดี ในการบันทึกและนำเสนอเนื้อหาแทนการใช้ภาพยนตร์แล้วเป็นส่วนมาก เนื่องจากมีความสะดวกมากกว่ากันในเรื่องการติดตั้งอุปกรณ์ การใช้งาน รวมถึงลักษณะของวัสดุที่ใช้ด้วย

1.6 โทรทัศน์ เป็นการเสนอเนื้อหาภาพเคลื่อนไหว เสียง และตัวอักษร เช่นเดียวกับภาพยนตร์แต่เป็นการนำเสนอข้อมูลจากสถานีส่งโดยใช้การถ่ายทอดสัญญาณระยะไกล หรืออาจเป็นการใช้โทรทัศน์วงจรปิดเพื่อเสนอเหตุการณ์ในพื้นที่เฉพาะก็ได้ เช่น ภายในห้องประชุมขนาดใหญ่ หรือภายในบริเวณสถาบันการศึกษา เป็นต้น

1.7 สื่อประสม เป็นการนำสื่อประเภทต่างๆมาใช้ร่วมกัน เช่น การใช้เทปบันทึกเสียงพร้อมภาพยนตร์ หรือการใช้แถบวีดิทัศน์ภายหลังการอ่านหนังสือเรียน เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำเป็นชุดการเรียนรู้ (learning package) โดยการนำสื่อต่างๆมาใช้อย่างเป็นระบบและขั้นตอนตามการนำเสนอเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาในเรื่องนั้นจากสื่อต่างๆได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

2. สื่อวัตถุ (object media) เป็นสื่อที่มีลักษณะแตกต่างไปจากสื่อเพื่อการนำเสนอ เนื่องจากสื่อวัตถุจะมีโครงสร้างทางขนาด น้ำหนัก พื้นผิว สี ฯลฯ ที่ประมวลกันเป็นวัสดุ 3 มิติ สื่อวัตถุแบ่งได้ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

2.1 วัตถุตามธรรมชาติ (natural objects) เป็นวัตถุที่เคลื่อนไหวได้ ตัวอย่างเช่น สัตว์ต่างๆจำพวกแมลง นก กบ ฯลฯ และวัตถุที่เคลื่อนไหวไม่ได้ เช่น หิน ต้นไม้ ฯลฯ

2.2 วัตถุจากการประดิษฐ์ขึ้น (manufactural objects) เป็นวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้นมาใช้งาน เช่น อุปกรณ์เครื่องฉาย ระบบสื่อสาร โทรคมนาคม เป็นต้น

2.3 วัตถุเลียนแบบของจริง (replica, model, และ mock up) เป็นวัตถุที่ประดิษฐ์ขึ้นมาให้มีลักษณะคล้ายของจริง ถ้าเป็นวัตถุที่ประดิษฐ์แล้วมีขนาดโครงสร้าง พื้นผิว และสีเหมือนของจริงทุกอย่างจะเรียกว่า “replica” หากวัตถุนั้นคล้ายของจริง มีลักษณะ 3 มิติ แต่อาจเพิ่มหรือลดขนาดลงหรือจำลองระบบการทำงานจะเรียกว่า “model” และหากเป็นการจำลองของจริงหรือจำลองระบบการทำงานที่ซับซ้อนให้เห็นเพียงบางส่วนที่สำคัญโดยตัดส่วนที่อยู่ยากออกจะเรียกว่า “mock up” ซึ่งใช้มากในการฝึกอบรมด้านอุตสาหกรรม

3. สื่อเชิงโต้ตอบ (interactive media) เป็นสื่อที่มีการนำเสนอเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยมีการโต้ตอบกับสื่อ แบ่งออกเป็น

3.1 การโต้ตอบกับบทเรียนแบบโปรแกรมในหนังสือเรียน หรือการใช้บทเรียนแบบโปรแกรมร่วมกับสื่ออื่น

3.2 การโต้ตอบกับสื่ออุปกรณ์ เช่น คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการภาษา ฯลฯ

3.3 การโต้ตอบระหว่างการเรียนด้วยเกมหรือสถานการณ์จำลอง

4. การเลือกสื่อการสอนมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน

ในการเลือกสื่อการสอนมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพนั้น มีผู้ให้หลักการสำหรับการเลือกสื่อการเรียนการสอนมาใช้ ดังนี้

กิดานันท์ มลิทอง (2548:109-110) กล่าวว่า การเลือกสื่อการเรียนการสอนนั้นเป็นสิ่งสำคัญ ยิ่ง โดยผู้สอนจะต้องตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเรียนให้แน่นอนเสียก่อน เพื่อใช้ วัตถุประสงค์นั้นเป็นตัวชี้้นำในการเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังมีการอื่นๆ เพื่อประกอบการพิจารณา คือ

1. สื่อนั้นต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียนและจุดมุ่งหมายที่จะสอน
 2. เลือกสื่อที่มีเนื้อหาถูกต้อง ทันสมัย น่าสนใจ และเป็นสื่อที่ให้ผลต่อการเรียนการสอนมากที่สุด ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหานั้นได้ดีเป็นลำดับขั้นตอน
 3. เป็นสื่อที่เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น ความรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน
 4. สื่อนั้นควรสะดวกในการใช้ มีวิธีใช้ไม่ซับซ้อนยุ่งยากเกินไป
 5. ต้องเป็นสื่อที่มีคุณภาพ มีเทคนิคการผลิตที่ดี มีความชัดเจนและเป็นจริง
 6. มีราคาไม่แพงจนเกินไป หรือถ้าจะผลิตเองควรคุ้มกับเวลาและการลงทุน
- จากหลักการนี้สรุปได้ว่า การเลือกสื่อมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้สอนจะต้องมีความรู้ความสามารถและทักษะในเรื่องต่างๆดังนี้

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน
 2. จุดมุ่งหมายในการนำสื่อ
- ประหยัด จิระวรพงศ์ (2529:80-81) กล่าวถึงหลักการเลือกสื่อว่า ผู้สอนควรพิจารณา หลักการเลือกสื่อบนพื้นฐานของจุดมุ่งหมายการเรียนรู้และสอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียน โดยมีข้อควรพิจารณาดังนี้
1. ทำความเข้าใจ วิเคราะห์จุดประสงค์ของการสอน เกณฑ์การปฏิบัติเงื่อนไขการเรียนรู้ และส่วนประกอบของรูปแบบของสื่อให้ชัดเจน
 2. พยายามหาแหล่งทรัพยากร และข้อมูลเกี่ยวกับสื่อที่เหมาะสมจากแหล่งต่างๆ เช่น คู่มือ (Catalogs) และรายการที่ปรากฏในหนังสือต่างๆ
 3. เลือกสื่อที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายการเรียนรู้
 4. สามารถคาดการณ์ได้ว่าประสบการณ์การเรียนรู้จากสื่อเหล่านั้น จะส่งผลต่อ กระบวนการเรียนและบรรลุจุดมุ่งหมายอย่างไร
 5. สื่อที่เลือกมานั้นมีความถูกต้อง สอดคล้องกับประสบการณ์ทางการเรียน ทั้งเป็น รายบุคคลและเป็นกลุ่มผู้เรียน

6. เลือกสื่อที่สอดคล้องกับวิธีสอนต่างๆที่มีประสิทธิภาพและสถานการณ์ใหม่ๆเพื่อใช้กับการเรียนเป็นรายบุคคล หรือกลุ่มใหญ่ หรือการสอนเป็นคณะ

7. เลือกสื่อที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียน

8. วางแผนและเตรียมการใช้สื่อต่างๆที่เลือกสรรแล้วให้สามารถปฏิบัติได้โดยสะดวก

9. วางแผนและเตรียมการสนับสนุนการผลิตสื่อที่จำเป็นเพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

10. ทดสอบกระบวนการเลือกสื่อ โดยอาศัยหลักวิชาการสังเกต และการใช้ตามจุดมุ่งหมายของการสอน

วารินทร์ รัศมีพรหม (2531:35) กล่าวถึงหลักการเลือกสื่อไว้ว่า องค์ประกอบที่เป็นหลักการพิจารณาเลือกมีดังต่อไปนี้

1. พิจารณาคูณลักษณะของผู้เรียน
2. พิจารณาธรรมชาติของจุดมุ่งหมาย
3. พิจารณาลักษณะวิธีสอน
4. พิจารณาข้อจำกัดของสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน

นอกจากเกณฑ์ 4 ประการนี้แล้ว ข้อสำคัญสื่อที่เลือกมาจะต้อง

1. ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน
2. ตรงกับลักษณะของการเรียนการสอน
3. ข้อจำกัดของสภาพการเรียนการสอน

การเลือกใช้สื่อการสอนควรมีแบบฟอร์มในการเลือกใช้สื่อทุกครั้ง และผู้สอนควรได้จัดทำการ์ดที่บันทึกเรื่องราวย่อๆของสื่อที่เก็บไว้เป็นระเบียบเหมาะสมเพื่อสะดวกในการใช้ครั้งต่อไป

วาสนา ซาวหา (2533 :17-18) กล่าวไว้ว่า ในการนำสื่อการสอนมาใช้ในการเรียนการสอน ควรคำนึงถึงหลักการ 3 ประการ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพ (Efficiency) เมื่อนำสื่อการสอนมาใช้ในการเรียนการสอนแล้วจะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในแผนการสอนทุกประการ จึงนับได้ว่าสื่อการสอนนั้นมีประสิทธิภาพ

2. ประสิทธิภาพ (Productivity) จำนวนผู้เรียนที่บรรลุวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้เป็นจำนวนมาก ก็นับได้ว่าสื่อการสอนนั้นก่อให้เกิดประสิทธิผลสูง แต่ถ้าจำนวนผู้เรียนที่บรรลุวัตถุประสงค์มีน้อยก็แสดงว่าสื่อการสอนนั้นไม่มีประสิทธิผล ควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

3. ประหยัด (Economy) การนำสื่อการสอนมาใช้ในการเรียนการสอน นอกจากจะคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลแล้ว จะต้องพิจารณาในเรื่องของการลงทุนที่คุ้มค่าทั้งด้านทุนทรัพย์ แรงงาน และระยะเวลาในการใช้งาน สื่อการสอนบางชนิดอาจมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูง แต่ต้องอาศัยทุนทรัพย์มากในขณะที่เราสามารถพิจารณานำสื่อการสอนชนิดอื่นมาทดแทนได้โดยมีผลทัดเทียมกัน แต่ประหยัดกว่า ก็ควรได้เลือกนำสื่อชนิดที่ประหยัดกว่ามาใช้หรือถ้าสื่อการสอนนั้นอาจต้องใช้ทุนทรัพย์สูงก็จริง แต่คงทนถาวร สามารถใช้ได้ต่อเนื่องกันในระยะเวลาอันยาวนาน เมื่อเปรียบเทียบกับสื่อการสอนชนิดที่มีราคาถูกแต่ใช้เพียงครั้งสองครั้งก็ชำรุดเสียหาย ซึ่งอาจทำให้ต้องสูญเสียทุนทรัพย์มากกว่าสื่อที่คงทนถาวรแต่มีราคาแพงกว่า ก็ควรพิจารณาเลือกสื่อที่คุ้มค่าที่สุด

สันทัด ภิบาสสุขและพิมพ์ใจ ภิบาสสุข (2524:44-47) กล่าวว่าไว้ว่า การเลือกสื่อการสอนเพื่อนำมาใช้ให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา และสถานการณ์การเรียนการสอนนั้น ก่อนที่จะตัดสินใจเลือกสื่อการสอนอะไรนั้น ครูจะต้องพิจารณาและเข้าใจถึงสิ่งต่อไปนี้

1. จุดมุ่งหมายของเนื้อหาวิชาและการสอน
2. รูปแบบและระบบของการเรียนการสอน
3. ลักษณะของผู้เรียน
4. ประเภท คุณสมบัติ และหน้าที่ของสื่อการสอนแต่ละชนิด และ
5. วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่

อิริคสัน และเคิร์ล (ปองสุข คุ้มภัย 2545:16, อ้างอิงจาก Ericson and Curl 1972) ได้แนะนำการเลือกสื่อการเรียนการสอนโดยพิจารณาจากคำถาม ต่อไปนี้

1. สื่อการเรียนการสอนนั้นมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์เฉพาะหรือเป็นกิจกรรมการแก้ปัญหาหรือไม่
2. เนื้อหาที่จะต้องใช้สื่อความหมายด้วยสื่อการเรียนการสอน เป็นประโยชน์และมีความสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียน ชุมชน และสังคมหรือไม่
3. สื่อการเรียนการสอนนั้นเหมาะแก่จุดมุ่งหมายของการสอนหรือเป้าหมายของผู้เรียนหรือไม่
4. สื่อการเรียนการสอนนั้นได้มีการตรวจสอบระดับความยากง่ายของจุดมุ่งหมายในการสอน เกี่ยวกับความเข้าใจ ความสามารถ เจตคติและค่านิยมหรือไม่
5. สื่อการเรียนการสอนนั้นให้ความสำคัญต่อประสบการณ์ทางการคิด การโต้ตอบ การอภิปราย และการศึกษาค้นคว้าหรือไม่

6. เนื้อหาในสื่อการเรียนการสอนนั้น ช่วยแก้ปัญหาและเสริมกิจกรรมของผู้เรียนหรือไม่

7. สื่อการเรียนการสอนนั้นเสนอแนวคิดที่มีความสัมพันธ์กันหรือไม่

8. สื่อการเรียนการสอนนั้นให้เนื้อหาความรู้เกี่ยวกับขนาด อุณหภูมิ น้ำหนัก ความกว้าง ความลึก ระยะทาง การกระทำ กลิ่น เสียง สี ความมีชีวิตชีวา และอารมณ์หรือไม่

9. สื่อการเรียนการสอนนั้นให้ความแน่นอน และทันสมัยหรือไม่

10. สื่อการเรียนการสอนนั้นสามารถปรับให้เข้ากับจุดมุ่งหมายของการสอนที่พึงปรารถนาได้หรือไม่

11. สื่อการเรียนการสอนนั้นน่าสนใจ และให้รสนิมอันดีหรือไม่

12. สื่อการเรียนการสอนนั้นใช้ในห้องเรียนธรรมดาได้หรือไม่

13. เนื้อหาความรู้ที่ได้จากสื่อการเรียนการสอนนั้นมีมากน้อยเพียงใด

วิธีการเลือกสื่อการเรียนการสอน โดยให้พิจารณาในด้านการนำไปใช้ไว้ดังนี้

1. ควรเลือกสื่อการเรียนการสอนที่ให้ความรู้ทางรูปธรรม หรือพื้นฐานทางรูปธรรม

2. สื่อการเรียนการสอนนั้นควรจะสามารถสร้างความสนใจหรือดึงดูดความสนใจได้

3. สื่อการเรียนการสอนนั้นควรจะช่วยในการจดจำ และความเข้าใจเนื้อหาได้ดี

4. สื่อการเรียนการสอนนั้น ควรจะสามารถนำสิ่งที่เป็นจริงจากแหล่งต่าง ๆ มาสู

บทเรียนได้

5. สื่อการเรียนการสอนนั้นควรให้รากฐานการคิดที่ดีแก่ผู้เรียน

6. สื่อการเรียนการสอนนั้นควรจะเป็นเครื่องมือในการสรุป การทบทวน หรือทำให้เกิด

ความสัมพันธ์ในเนื้อหาวิชา

7. สื่อการเรียนการสอนนั้นควรจะให้กิจกรรมที่ส่งเสริมกิจกรรมที่แปลออกไป และ

ให้นักเรียนมีส่วนร่วม

8. สื่อการเรียนการสอนควรจะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้เร็วขึ้น และประหยัดเวลา

ฉะนั้น การที่ผู้สอนจะเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนอะไรประกอบการเรียนการสอน

เนื้อหาอะไร ควรพิจารณาเลือกอย่างรอบคอบ และผู้สอนควรมีความเข้าใจด้วยว่าไม่มีสื่อการเรียนการสอนชนิดใดดีที่สุด สื่อการเรียนการสอนจะดีขึ้นอยู่กับว่าสื่อการเรียนการสอนที่ผู้สอนจะใช้นั้น ควรเหมาะสมกับเนื้อหามากที่สุด และเป็นสื่อที่ดีที่สุดในบรรดาสื่อการเรียนการสอนชนิดอื่นๆ การเลือกสื่อการเรียนการสอนนอกจากจะต้องพิจารณาถึงเรื่องต่างๆไปเฉพาะตัวสื่อดังกล่าวมาแล้ว ผู้สอนจะต้องพิจารณาและเข้าใจถึงสิ่งต่าง ๆ ต่อไปนี้อีกด้วย คือ

1. จุดมุ่งหมายของผู้เรียน เนื้อหาวิชาและการสอน กับรูปแบบและระบบของการเรียนการสอน

2. ลักษณะผู้เรียน

3. ประเภท คุณสมบัติ และหน้าที่ของสื่อการสอนแต่ละชนิด

4. วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่

5. หลักการใช้สื่อการเรียนการสอน

กิดานันท์ มลิทอง (2548 :114-115) กล่าวว่า ภายหลังจากที่ผู้สอนได้เลือกและตัดสินใจแล้วว่า จะใช้สื่อประเภทใดบ้างในการสอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากการถ่ายทอดเนื้อหา นั้น ได้ดีที่สุด ผู้สอนจำเป็นต้องมีหลักในการใช้สื่อการสอนตามลำดับดังนี้

1. เตรียมผู้สอน เป็นการเตรียมตัวในการอ่าน ฟังหรือดูเนื้อหาที่อยู่ในสื่อที่จะใช้ว่ามีเนื้อหาถูกต้อง ครบถ้วน และตรงกับที่ต้องการหรือไม่ ถ้าสื่อนั้นมีเนื้อหาไม่ครบ ผู้สอนจะเพิ่มเติม โดยวิธีการใดในจุดไหนบ้าง จะมีวิธีการใช้สื่ออย่างไร เช่น ใช้ภาพนิ่งเพื่อเป็นการนำเสนอบทเรียนที่จะสอน แล้วอธิบายเนื้อหาเกี่ยวกับบทเรียนนั้น ต่อจากนั้นเป็นการให้ชมวีดิทัศน์เพื่อเสริมความรู้ และจบลงโดยการสรุปด้วยแผ่นโปรงใสหรือสไลด์ในโปรแกรม PowerPoint อีกครั้งหนึ่ง ดังนี้ เป็นต้น ขั้นตอนเหล่านี้ผู้สอนต้องเตรียมตัวโดยเขียนลงในแผนการสอนเพื่อการใช้สื่อได้ถูกต้อง

2. เตรียมจัดสภาพแวดล้อม โดยการจัดเตรียมวัสดุ เครื่องมือ และอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ให้พร้อม ตลอดจนต้องเตรียมสถานที่หรือห้องเรียนให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมด้วย เช่น มีปากกา เขียนแผ่นโปรงใสพร้อมแผ่นโปรงใส แถบวิดิทัศน์ที่นำมาฉายมีการกรอกลับตั้งแต่ต้นเรื่อง ฯลฯ สภาพแวดล้อมและความพร้อมต่างๆเหล่านี้จะเป็นสิ่งที่ช่วยในการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความ สะดวกราบรื่นไม่เสียเวลา

3. เตรียมความพร้อมผู้เรียน เป็นการเตรียมตัวผู้เรียน โดยมีการแนะนำหรือให้ความคิดรวบยอดว่าเนื้อหาในสื่อ นั้นเป็นอย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนเตรียมพร้อมในการฟังดูหรืออ่านเนื้อหาจากสื่อ นั้นให้เข้าใจได้ดี และสามารถจับประเด็นสำคัญของเนื้อหาได้ หรือหากผู้เรียนมีการใช้สื่อด้วยตนเองผู้สอนต้องบอกวิธีการใช้ในกรณีที่เป็นอุปกรณ์ที่ผู้เรียนยังไม่เคยใช้มาก่อน และผู้สอนควรบอกล่วงหน้าว่าหลังจากการเรียนหรือใช้สื่อเหล่านี้แล้วผู้เรียนจะต้องมีกิจกรรมอะไรบ้าง เช่น มีการทดสอบ การอภิปราย การแสดง หรือการปฏิบัติ ฯลฯ เพื่อผู้เรียนจะเตรียมตัวได้ถูกต้อง

4. การใช้สื่อ ผู้สอนต้องใช้สื่อให้เหมาะสมกับขั้นตอนที่เตรียมไว้แล้วเพื่อดำเนินการสอนได้อย่างราบรื่น และต้องควบคุมการเสนอสื่อให้ถูกต้อง ตัวอย่างเช่น ในการฉายวิดิทัศน์ ผู้สอนต้องปรับภาพที่ออกทางเครื่องรับโทรทัศน์ให้ชัดเจน ปรับเสียงอย่าให้ดังจนรบกวนห้องเรียน

อื่นหรือค่อยเกินไปจนผู้เรียนที่นั่งอยู่หลังห้องไม่ได้ยิน คุณว่ามีแสงตกลงบนจอภาพหรือไม่ หากใช้เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะต้องปรับระยะเครื่องฉายไม่ให้ภาพบิดเบี้ยว (keystone effect) ดังนี้เป็นต้น

5. การประเมินติดตามผล หลังจากที่มีการเสนอสื่อแล้ว ควรมีการประเมินและติดตามผลโดยการให้ผู้เรียนตอบคำถาม อภิปราย หรือเขียนรายงาน เพื่อเป็นการทดสอบว่าผู้เรียนเข้าใจบทเรียนและเรียนรู้จากสื่อที่เสนอไปนั้นอย่างถูกต้องหรือไม่ เพื่อผู้สอนจะได้สามารถทราบจุดบกพร่องและแก้ไขปรับปรุงการสอนของตนได้

ไชยยศ เรื่องสุวรรณ (2546 :160-162) กล่าวว่าการใช้สื่อประกอบในระบบการเรียนการสอน ครูจะต้องระลึกอยู่เสมอว่า ไม่มีสื่อการเรียนการสอนใดๆ ที่จะทำหน้าที่แทนครูได้อย่างสมบูรณ์ สื่อจะทำหน้าที่แค่เพียงช่วยครูในการจัดกิจกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้ จะช่วยเกื้อหนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การใช้สื่อประกอบการสอน ครูต้องใช้ให้เหมาะสมกับวิธีการสอน จุดมุ่งหมายจังหวะ เวลา จิตวิทยาการเรียนรู้ และบุคลิกภาพของครู ประกอบกัน ทั้งนี้การนำเสนอในห้องเรียนควรมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม เช่น การซักถามอภิปราย
2. ตอบและอธิบายข้อซักถามของผู้เรียน ชี้แนะสาระสำคัญขั้นตอน และข้อเท็จจริงต่างๆที่ผู้เรียนได้จากสื่อ นั้น ๆ ตลอดจนแนะนำวิธีการเรียนรู้จากสื่อ
3. พยายามสำรวจตัวครูเองอยู่เสมอว่าในระหว่างการใช้สื่อการเรียนการสอนไม่ว่าจะเป็นสีหน้า ท่าทางในขณะที่สอนเป็นมิตรกับผู้เรียนหรือไม่
4. ใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างมีขั้นตอน สอดคล้องกับจังหวะเวลาและเนื้อหาตามที่ได้เตรียม และวางแผนการใช้สื่อการเรียนการสอนนั้นๆ ไว้

นอกจากนี้ยังกล่าวว่า การใช้สื่อการเรียนการสอนของครู จะต้องสัมพันธ์กับระบบการสอน ดังนั้น ครูจะต้องจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน และสื่อการเรียนการสอนที่ครูใช้อย่างมีระบบ ซึ่งระบบการใช้สื่อการสอนจะประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์พฤติกรรมเบื้องต้น และความต้องการของผู้เรียนซึ่งจะช่วยครูในการตัดสินใจเลือกสื่อได้เหมาะสมกับความสนใจ ความสามารถ และความพร้อมของผู้เรียน
2. ช่วยชี้แนะให้ผู้เรียนเข้าใจว่า เขาจะต้องเรียนรู้อะไรบ้าง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมที่จะทำกิจกรรมการเรียนการสอน
3. การจัดการเรียนการสอนครั้งนี้ มีพฤติกรรมอะไรบ้างที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน โดยเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อจะได้ทราบว่าต้องเรียนรู้อะไรบ้าง

4. เลือกประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม และต้องมั่นใจสื่อการเรียนการสอนเหล่านั้น สามารถทำให้ผู้เรียน ได้ทั้งความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และความคิดสร้างสรรค์

เสรี เทอดเกียรติกุล (2540 อ้างถึงใน ปองสุข คุ่มภัย 2545:21) กล่าวว่าวิธีการสอนด้วยการใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นเครื่องช่วย มีหลายวิธี ผู้สอนที่ดีควรมีประสบการณ์กับวิธีการสอนหลาย ๆ แบบ และรู้จักเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในชั้นเรียน การวางแผนการสอนที่มีการพิจารณาใช้สื่อการสอน ผู้สอนควรพิจารณาและปฏิบัติตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. การเลือก การหา หรือทำสื่อการเรียนการสอนซึ่งจะแก้ปัญหาการเรียนในชั้นเรียนอย่างดีที่สุด โดยพิจารณาถึงเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1.1 ลักษณะผู้เรียน

1.2 ประเภท คุณสมบัติ และหน้าที่ของสื่อการเรียนการสอนแต่ละชนิด

1.3 วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่

2. การเตรียมจะต้องเตรียมพร้อมในด้าน

2.1 เตรียมตัวผู้สอน

2.2 เตรียมตัวผู้เรียน

2.3 เตรียมชั้นเรียน

3. ใช้สื่อการเรียนการสอน ใช้สื่อการเรียนการสอนตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน และภายในเวลาที่กำหนดโดยให้ผู้เรียนได้รับความรู้มากที่สุด

4. สรุป และประเมินผล หลังจากสอนโดยการใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบเสร็จลงแล้วจะต้องมีการสรุปและประเมินผลทันที เพื่อที่จะได้ทราบความเข้าใจของผู้เรียนว่ามีมากน้อยเพียงใด เพื่อที่จะได้ปรับปรุงได้ทันทั่วทั้งที่

5. จัดกิจกรรมต่อเนื่อง กำหนดกิจกรรมต่อเนื่องให้ ผู้เรียนทำหลังจากใช้สื่อการเรียนการสอนเสร็จแล้ว เช่น การอภิปราย การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม การจัดปายนิเทศ เป็นต้น

วารินทร์ รัชมีพรหม (2531 :36-37) กล่าวว่าไว้ว่า การใช้สื่อการสอนมีขั้นตอนดังต่อไปนี้คือ

1. การตรวจสอบสื่อ ก่อนที่จะใช้สื่อ ควรได้ตรวจสอบว่าสื่อนั้นเหมาะสมกับผู้เรียน และจุดมุ่งหมายหรือไม่ ควรตรวจสอบด้วยตนเอง เพื่อจะได้แก้ไขข้อบกพร่องได้ก่อนนำไปใช้จริง

2. การฝึกหัดนำเสนอ หลังจากได้ตรวจสอบสื่อแล้ว ผู้สอนควรได้ทดลองใช้ด้วยตนเองอย่างน้อยหนึ่งครั้งก่อนนำไปใช้จริง อาจฝึกหัดการพูด และนำเสนอลำพังต่อหน้ากระจกเงาก็ได้ หรืออาจนำเสนอต่อผู้ร่วมงานเพื่อหาข้อบกพร่องแก้ไขจากคำแนะนำของผู้ร่วมงาน

3. การเตรียมสภาพแวดล้อม ทุกครั้งที่มีการนำเสนอสื่อ ผู้สอนควรที่จะได้เตรียมสภาพแวดล้อมที่เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกสบายให้อยู่ในสภาพที่พร้อมต่อการนำเสนอ เช่น ที่นั่ง ผู้เรียนพอหรือไม่ สะดวกสบายเพียงใด

4. การเตรียมผู้เรียน ได้มีการวิจัยพบว่า ผู้เรียนจะเรียนได้ดีขึ้นอยู่กับการที่ผู้เรียนได้ถูกเตรียมสำหรับการนำเสนอ นั้น เช่น การสรุปเนื้อหาเรื่องที่นำเสนออย่างสังเขปก่อน บอกถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับ ตลอดจนตัวชี้หน้าที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความตั้งใจต่อการนำเสนอ

5. การนำเสนอสื่อ ในการนำเสนอสื่อให้ได้ผลถึงขีดสูงสุดของจุดมุ่งหมายนั้น ผู้สอนอาจจะต้องปฏิบัติตนเหมือนนักแสดงเพื่อเรียกร้องความสนใจจากผู้ชม

6. ข้อมูลเบื้องต้นมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

6.1 ประวัติและความเป็นมาของสำนักงานวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี มหาวิทยาลัยศิลปากร

เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2538 คณะรัฐมนตรี มีมติอนุมัติในหลักการให้มหาวิทยาลัยศิลปากรขยายวิทยาเขตไปในส่วนภูมิภาคเพื่อสนองนโยบายในการกระจายโอกาสทางการศึกษา และมีมติเมื่อวันที่ 9 กันยายน 2540 ให้ย้ายสถานที่ก่อสร้างจากจังหวัดราชบุรีไปยังจังหวัดเพชรบุรี จากนั้นจึงได้มีการก่อสร้างอาคารสถานที่และเริ่มจัดการเรียนการสอนครั้งแรกในปีการศึกษา 2545 โดยคณะวิทยาการจัดการ ในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต จำนวน 3 สาขาวิชา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งสำนักงานของคณะวิชาเป็นการภายใน เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและงานบริการการศึกษาให้แก่นักศึกษา ในส่วนของสำนักงานวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีในขณะนั้นมีหน้าที่ในการดูแลงานอาคารสถานที่และการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์

ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี เปิดการเรียนการสอน เปิดการเรียนการสอนจำนวน 3 คณะวิชาด้วยกัน โดยจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรต่างๆ ดังนี้

คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร จัดการเรียนการสอนใน หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต แยกตามสาขาวิชา ดังนี้

1. สาขาวิชาสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร
2. สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช
3. สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์น้ำ

ในปีการศึกษา 2550 มีนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 รวม 664 คน

คณะวิทยาการจัดการ จัดการเรียนการสอน 2 หลักสูตรด้วยกันคือ

1. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ประกอบด้วย
 - สาขาวิทยาการจัดการธุรกิจทั่วไป
 - สาขาวิทยาการจัดการท่องเที่ยว
 - สาขาวิทยาการจัดการชุมชน
2. หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ประกอบด้วย
 - สาขาวิทยาการตลาด
 - สาขาวิชาธุรกิจโรงแรมและที่พัก
 - สาขาวิทยาการจัดการธุรกิจและภาษาอังกฤษ

ซึ่งในปีการศึกษา 2550 มีนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 รวม 1,655 คน

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จัดการเรียนการสอนในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต แยกตามสาขาวิชา ดังนี้

1. สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ
2. สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการออกแบบ

ซึ่งในปีการศึกษา 2550 มีนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 รวม 656 คน

มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญของหน่วยงาน ที่ต้องสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของคณะวิชา จึงได้เห็นชอบให้มีการจัดตั้งสำนักงานวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี โดยมติสภามหาวิทยาลัยศิลปากร ดังนี้

ครั้งที่ 1/2546 ในวันที่ 8 มกราคม 2546 เห็นชอบให้จัดตั้งสำนักงานวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีฐานะเทียบเท่าส่วนราชการระดับ “กอง” ในสำนักงานอธิการบดี

ครั้งที่ 4/2546 ในวันที่ 9 กรกฎาคม 2546 ได้วางข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากร ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารงานภายในหน่วยงานในกำกับของมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2546 และได้มีมติให้สำนักงานวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี มหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นหน่วยงานในกำกับของสำนักงานอธิการบดี โดยมีโครงสร้างภายในเป็น 4 งาน ซึ่งเป็นโครงสร้างปัจจุบันของสำนักงานวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ประกอบด้วย

1. งานบริหารและธุรการ
2. งานบริการการศึกษา
3. งานสวัสดิการและกิจการนักศึกษา
4. งานนโยบายและแผน

สำนักงานวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ได้เสนอขอปรับโครงสร้างการบริหารจัดการ ซึ่งสภามหาวิทยาลัยได้มีมติเห็นชอบให้ปรับโครงสร้างได้เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2550 เริ่มมีผลบังคับใช้โครงสร้างใหม่ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2550 โดยมีโครงสร้างภายในเป็น 7 งาน ซึ่งเป็นโครงสร้างปัจจุบันของสำนักงานวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ประกอบด้วย

1. งานบริหารงานทั่วไป มีลักษณะงานที่ปฏิบัติ คือ
 - 1.1 สารบรรณ
 - 1.2 การเจ้าหน้าที่
 - 1.3 ประชาสัมพันธ์
 - 1.4 แผนและงบประมาณ
 - 1.5 ประกันคุณภาพการศึกษา
2. งานสวนสนามและรักษาความปลอดภัย มีลักษณะงานที่ปฏิบัติ คือ
 - 2.1 สวน สนามและภูมิทัศน์
 - 2.2 ควบคุมมลพิษและสิ่งปฏิกูล
 - 2.3 รักษาความปลอดภัย
3. งานสวัสดิการและกิจการนักศึกษา มีลักษณะงานที่ปฏิบัติ คือ
 - 3.1 กิจกรรมนักศึกษา
 - 3.2 หอพักนักศึกษา
 - 3.3 สุขภาพ และอนามัย
 - 3.4 ทูนและสวัสดิการ
4. งานช่าง มีลักษณะงานที่ปฏิบัติ คือ
 - 4.1 ไฟฟ้า
 - 4.2 ประปา
 - 4.3 ช่างทั่วไป
5. งานอาคารและยานพาหนะ มีลักษณะงานที่ปฏิบัติ คือ
 - 5.1 อาคาร ห้องเรียน ห้องประชุม

- 5.2 ยานพาหนะ
- 5.3 จัดเลี้ยง
- 6. งานคลังและพัสดุ มีลักษณะงานที่ปฏิบัติ คือ
 - 6.1 การเงิน
 - 6.2 บัญชี
 - 6.3 พัสดุ
- 7. งานบริการการสอน มีลักษณะงานที่ปฏิบัติ คือ
 - 7.1 โสตทัศนูปกรณ์
 - 7.2 ผลิตเอกสาร
 - 7.3 ประสานงานทะเบียน และเอกสารสำคัญ

6.2 หน่วยงานบริการสื่อการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต สารสนเทศเพชรบุรี

งานบริการการสอน เป็น 1 ใน 7 งานของสำนักงานวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มีภารกิจในด้านสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้แก่คณะวิชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ประกอบด้วย (รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2551:12)

หน่วยโสตทัศนูปกรณ์ มีหน้าที่รับผิดชอบให้บริการอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา ถ่ายภาพ ถ่ายวิดีโอสำหรับการเรียนการสอน การประชุมสัมมนาทางวิชาการ และกิจกรรมให้ทุกคณะวิชา และหน่วยงานในวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ดูแลบำรุงรักษาอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้ ให้คำแนะนำการใช้อุปกรณ์เมื่อผู้ใช้ประสบปัญหา ให้บริการแปลงไฟล์วิดีโอ คัดลอกเทป จัดทำสื่อประกอบการเรียนการสอน หรือการประชุม

6.2.1 หน่วยผลิตเอกสาร มีหน้าที่รับผิดชอบในการผลิตเอกสารที่ใช้สำหรับการเรียนการสอน การประชุม อบรม สัมมนา เอกสารวิชาการอื่นๆ ผลิตข้อสอบ เข้าเล่มสิ่งพิมพ์ทุกชนิด

6.2.2 หน่วยประสานงานทะเบียน มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดตารางสอน ตารางสอบ จัดห้องเรียน ห้องสอบ ประสานงานการทำบัตรนักศึกษา การออกหนังสือรับรองการเป็นนักศึกษา ดำเนินการจัดทำคู่มือนักศึกษาของวิทยาเขต

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7.1 งานวิจัยในประเทศ

เกษมสันต์ สกุลรัตน์ (2547:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการผลิต และการใช้สื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ผลการวิจัยพบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ผลิตและใช้สื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเอง โดยไม่ได้รับทุนจากที่ใด สนับสนุน คณาจารย์ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการสอน 2 รายวิชาต่อสัปดาห์ และใช้สื่อเป็นเวลา 1-5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยคณะได้จัดตั้งอำนวยการความสะดวกในการใช้สื่อการสอนให้กับคณาจารย์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ผลิตและใช้ประกอบการสอนมากที่สุด คือ สไลด์อิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้เวลาผลิต 3-4 เดือนต่อ 1 รายวิชา ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตและการใช้สื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์ที่พบมากที่สุด คือ คณาจารย์มีภาระงานสอนมากไม่มีเวลาเตรียมเนื้อหาเพื่อผลิตสื่อ และขาดเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกในการใช้สื่อการสอน ส่วนในด้านความต้องการ คณาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการบุคลากรช่วยในการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นนักออกแบบและผลิตสื่อการสอน โดยให้ภาควิชาที่มีคอมพิวเตอร์ประจำหัวเพื่อใช้ในการผลิตสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ในลักษณะที่คณาจารย์เป็นผู้เตรียมเนื้อหาแล้วให้บุคลากรของภาควิชาเป็นผู้ผลิต โดยใช้เงินทุนของมหาวิทยาลัย สื่อที่ผลิตได้จะใช้สอนในภาควิชาของตน และได้รับผลประโยชน์ตามระเบียบของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้คณาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการเข้ารับการฝึกอบรมในลักษณะการอบรมเชิงปฏิบัติการ ด้านการผลิตเว็บเพจที่มีปฏิสัมพันธ์

จรัสพรรณ ศิลาวรรณ (2546:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาสถานภาพสื่อและการใช้สื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่เรือนจำกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมราชทัณฑ์กระทรวงยุติธรรม ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุระหว่าง 36-45 ปี ตำแหน่งระหว่างระดับซี 3-4 มีประสบการณ์ด้านการสอนระหว่าง 5-10 ปี มีอายุราชการในฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจเรือนจำกลางภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ระหว่าง 7 ปีขึ้นไป มีวุฒิทางการศึกษาปริญญาตรี ส่วนใหญ่สอนอยู่ในระดับสายสามัญ 2. สถานภาพสื่อประเภทวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือ สื่อการสอนมีจำกัดไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ของครูผู้สอน รูปแบบของสื่อการสอนไม่สร้างความสนใจ ถ้าสมัยและขาดคุณภาพ เนื่องจากสื่อที่ทันสมัยต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากในการจัดหา และเป็นสื่อที่ผู้ใช้ต้องอาศัยความชำนาญในการใช้งาน ด้านสถานภาพการบริหาร การจัดการและการบริการสื่อการสอนกรณีพิเศษเกี่ยวกับสื่อการสอนและวิธีการใช้สื่อมีน้อย การจัดการงบประมาณไม่เพียงพอกับความต้องการ การจัดซื้อไม่มีการสำรวจความต้องการสื่อ

จากครูผู้สอน อีกทั้งครูไม่มีเวลาจัดเตรียมสื่อการสอน เนื่องจากภาระงานสอนและงานอื่นๆ 3. การใช้สื่อการสอนของครูผู้สอนมีประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้ ตำราแบบเรียน แบบฝึกหัด กระดาษชอล์ก อยู่ในระดับมาก เนื่องจากเป็นสื่อที่สามารถจัดหาได้ในงบประมาณที่จำกัด การเตรียมการสอน มีการตรวจสอบสภาพสื่อว่าใช้งานได้สมบูรณ์ เลือกสื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของบทเรียน ศึกษาเทคนิคและวิธีการใช้สื่อก่อนทำการสอน ครูผู้สอนยังขาดการทดลองใช้สื่อก่อนทำการสอน การใช้สื่อการสอนประกอบกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกปฏิบัติ และสรุปบทเรียน อยู่ในระดับกลาง การประเมินผลการใช้สื่อการสอนสื่อการ ครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนขณะสอน ซักถามผู้เรียนระหว่างการเรียนการสอน เปลี่ยนกระบวนการสอนใหม่เมื่อทราบว่าการสอนแบบเดิมไม่ได้ผลนั้นอยู่ในระดับมาก 4. ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการศึกษาอิสระ ควรจัดให้มีการฝึกอบรมการใช้สื่อและเทคโนโลยีต่างๆ โรงเรียนควรได้รับการจัดสรรงบประมาณ ในด้านสื่อให้เพียงพอกับความต้องการสนับสนุนให้บุคลากรใช้สื่อการสอนให้มากขึ้น เน้นให้ครูผู้สอนเห็นความสำคัญของการนำสื่อการสอนมาใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน

จินตวี เจียวหวาน (2545:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ส่วนมากมีการใช้สื่อการเรียนการสอนในระดับมาก โดยเน้นที่จะใช้สื่อการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์ของการเรียนการสอน มีการใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน มีการเสนอสื่อการเรียนการสอนที่เป็นไปตามลำดับขั้นตอนในแผนการใช้สื่อการเรียนการสอน และมีการประเมินสื่อการเรียนการสอนด้วยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตามลำดับ ปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่พบมากคืออาจารย์ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้เครื่องมือในการผลิตสื่อการเรียนการสอน นอกจากสถาบันมีสื่อการเรียนการสอนให้เล็กน้อย อาจารย์ขาดผู้ให้คำแนะนำในการเลือกสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารไม่ทำให้สื่อการเรียนการสอนบางประเภทเพราะกลัวเสียหาย และการขาดการประชาสัมพันธ์ สื่อการเรียนการสอนที่อาจารย์ส่วนใหญ่มีความต้องการ คือ ตำรา อุปกรณ์ที่อาจารย์มีความต้องการ คือ คอมพิวเตอร์ ส่วนวิธีการสอนที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้คือ อภิปราย การใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ในแต่ละคณะมีความต้องการไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ชัยชาญ ก้องกังวาลโชค (2548:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการสื่อการสอนของครู โรงเรียนวันอาทิตย์ในคริสตจักร กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1.สภาพปัญหาการผลิตและใช้สื่อการสอน พบว่า ครูโรงเรียนวันอาทิตย์มีปัญหาการผลิตและใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการผลิตและใช้สื่อการสอน จำแนกตาม วุฒิศึกษา

คริสตจักรที่สังกัด สถานภาพการเป็นครู และประสบการณ์ในการสอน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2. ความต้องการผลิตและใช้สื่อการสอน พบว่าครูโรงเรียนวันอาทิตย์มีความต้องการผลิตและใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการผลิตและใช้สื่อการสอน จำแนกตามวุฒิการศึกษา คริสตจักรที่สังกัด สถานภาพการเป็นครู และประสบการณ์ในการสอน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. ครูโรงเรียนวันอาทิตย์ส่วนใหญ่มีความต้องการศูนย์สื่อการศึกษา โดยให้ศูนย์สื่อการศึกษาขึ้นตรงกับหน่วยงานโรงเรียนวันอาทิตย์ โดยตั้งเป็นส่วนหนึ่งของอาคารที่ใช้ในการเรียนการสอน และต้องการให้ศูนย์สื่อศึกษามีหน้าที่ให้บริการเกี่ยวกับการให้คำแนะนำ ฝึกอบรมการผลิตและ การใช้สื่อการสอนมากที่สุด สื่อการสอนที่ครูโรงเรียนวันอาทิตย์มีความเห็นว่ามีค่าสำคัญอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เอกสารประกอบการสอน รองลงมาเป็นรูปภาพ และคอมพิวเตอร์

ปองสุข คุ้มภัย (2545:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนในโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ : กรณีศึกษาสถาบันราชภัฏ 6 แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าผู้สอนมีการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุในระดับปานกลาง มีการใช้สิ่งพิมพ์ในระดับมาก ส่วนภาพนิ่ง สื่อ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และสื่อประสมในระดับปานกลาง มีการใช้สื่ออุปกรณ์ในระดับปานกลาง ผู้สอนมีสภาพการใช้สื่อโดยรวมในระดับมาก ทั้งด้านการวางแผน การดำเนินการและประเมินการใช้สื่อการเรียนการสอน ปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยรวมในระดับปานกลาง มีปัญหาด้านการผลิตสื่อการเรียนการสอนในระดับมาก ปัญหาด้านการเตรียมและจัดหาสื่อการเรียนการสอนและปัญหาการดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

วรารักษ์ ศรีทองพิมพ์ (2547:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการใช้สื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ผลการวิจัยพบว่า 1.อาจารย์มีความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนโดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา เลือกสื่อการสอนที่ใช้สะดวก มีคุณภาพดี สื่อที่ใช้มาจากคณะหรือหน่วยงานที่สังกัด ใช้สื่อการสอนเพราะประหยัดเวลาและการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และความคงทนในการจำ 2.อาจารย์มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน ในระดับมาก คือไม่สามารถผลิตสื่อการสอนได้ด้วยตนเอง ไม่ได้รับความสะดวกในการให้บริการ และสื่อการสอนมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอ 3.อาจารย์มีความต้องการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในระดับมาก เช่น DVD CD VCD คอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์เชื่อมโยงข้อมูล กล้องถ่ายภาพดิจิทัล ความต้องการฝึกอบรมโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อการสอน และการผลิตสื่อการสอน รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต อาจารย์มีความต้องการบริการสื่อการสอนในระดับมาก คือ ต้องการผู้ให้คำแนะนำในเรื่องการเลือกใช้สื่อการสอน ความสะดวกในการยืมคืนสื่อการสอน ต้องการห้องเรียนเฉพาะที่สามารถ

ใช้คอมพิวเตอร์ ห้องผลิตสื่อการสอนมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้สื่อการสอนประจำห้องเรียนทุกห้อง 4.อาจารย์มีความต้องการให้จัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีการศึกษา โดยเป็นหน่วยงานอิสระขึ้นตรงต่ออธิการบดี มีอาคาร ตั้งเป็นเอกเทศ ผู้บริหารควรมีประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีการศึกษาโดยให้คณะวิชาต่างๆส่งผู้แทนมาปฏิบัติหน้าที่ และจัดสรรงบประมาณให้แก่ศูนย์เทคโนโลยีการศึกษาโดยตรง

วรารณ ศิริวงษ์ (2547:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพ ความต้องการ และปัญหาการใช้สื่อการสอนเพศศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของครูสังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการใช้สื่อการสอนเพศศึกษา สื่อที่ครูใช้มากที่สุดในแต่ละประเภทคือ 1.สื่อประเภทไม่ใช่เครื่องฉาย/วิธีการ ได้แก่ สิ่งพิมพ์ 2.สื่อประเภทใช้เครื่องฉาย (วัสดุ/อุปกรณ์) ได้แก่ วิดิทัศน์ และเครื่องเล่น 3.สื่อประเภทเครื่องเสียง ได้แก่ ซีดี 4.สื่อประสมเชิงโต้ตอบ ได้แก่คอมพิวเตอร์ ความต้องการใช้สื่อการสอนเพศศึกษา พบว่า 1.สื่อประเภทไม่ใช่เครื่องฉาย/วิธีการ ครูมีความต้องการใช้มากที่สุดในชั้นดำเนินการสอนหรือประกอบกิจกรรมการเรียน และเพื่อใช้ในการสอนวัตถุประสงค์ทางด้านข้อมูลความรู้ 2.สื่อประเภทใช้เครื่องฉาย (วัสดุ/อุปกรณ์) ครูมีความต้องการใช้มากที่สุดในชั้นการสรุปบทเรียน และเพื่อใช้ในการสอนวัตถุประสงค์ทางด้านข้อมูลความรู้ และทักษะ 3.สื่อประเภทเครื่องเสียงครูมีความต้องการใช้มากที่สุดในชั้นการสรุปบทเรียน และเพื่อใช้ในการสอนวัตถุประสงค์ทางด้านทัศนคติ และข้อมูลความรู้ 4.สื่อประสมเชิงโต้ตอบครูมีความต้องการใช้มากที่สุดในชั้นการประเมินผู้เรียน และเพื่อใช้ในการสอนวัตถุประสงค์ทางด้านทัศนคติ ปัญหาการใช้สื่อการสอนเพศศึกษา พบว่า 1.ด้านการเตรียมสื่อการสอนเพศศึกษามีปัญหามากที่สุดในเรื่องการขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอนตามความต้องการ 2.ด้านการเลือกสื่อการสอนเพศศึกษามีปัญหามากที่สุดเรื่องการไม่สามารถเลือกสื่อที่มีเนื้อหาสาระที่ทันสมัยได้ 3.ด้านการใช้สื่อการสอนเพศศึกษามีปัญหามากที่สุดในเรื่องการขาดวัสดุ (Software) ที่จะนำมาใช้สอน 4.ด้านคุณภาพ และปริมาณของสื่อการสอนเพศศึกษามีปัญหามากที่สุดในเรื่องสื่อมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอกับความต้อองการ เปรียบเทียบสภาพ ความต้องการ และปัญหาการใช้สื่อการสอนเพศศึกษาจำแนกตามเพศ ประสบการณ์และขนาดโรงเรียน พบว่า สภาพการใช้สื่อการสอนเพศศึกษาไม่แตกต่างกัน ความต้องการใช้สื่อการสอนเพศศึกษาตามขั้นตอนการใช้สื่อ และตามวัตถุประสงค์การสอนเพศศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามตัวแปรเพศ ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน ส่วนปัญหาการใช้สื่อการสอนเพศศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน

วรุตม์ เจริญเงิน (2548:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ผลการวิจัยพบว่า 1.ปัจจัยด้านทรัพยากรบุคคล อาจารย์มีความ

คิดเห็นในระดับมากทุกข้อคำถาม ปัจจัยด้านงบประมาณ อาจารย์มีความเห็นในระดับมาก คือ การใช้งบประมาณเพื่อจัดหาสื่อการสอนตามความต้องการของอาจารย์เป็นการส่งเสริมให้อาจารย์ใช้สื่อการสอน ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ อาจารย์มีความคิดเห็นในระดับมาก คือ การประชุมชี้แจงนโยบายด้านการผลิตหรือใช้สื่อการสอนช่วยสนับสนุนให้อาจารย์ใช้สื่อการสอน และปัจจัยด้านวัสดุ-อุปกรณ์ อาจารย์มีความเห็นในระดับมากที่สุด คือ การจัดเตรียมห้องเรียน e-classroom ทำให้อาจารย์ใช้สื่อการสอนได้สะดวก 2.ด้านพฤติกรรมการใช้สื่อการสอน พบว่า อาจารย์มีการเลือกและใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม การเตรียมสื่อการสอน อาจารย์มีการพิจารณาคุณค่าและวัตถุประสงค์ของบทเรียนที่จะสอนรวมทั้งพิจารณาความต้องการและความสนใจของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก และการประเมินผลการใช้สื่อการสอน อาจารย์มีการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน มีการแก้ไขข้อบกพร่อง มีการทดสอบความรู้ มีการจดบันทึกเพื่อปรับปรุงแก้ไขการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับมาก

วิญญาต บางเลี้ยง (2540:บทคัดย่อ) ได้ศึกษากระบวนการใช้สื่อการสอนของอาจารย์คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า 1.อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของกระบวนการใช้สื่อการสอน โดยให้ความสำคัญมากในประเด็นเกี่ยวกับ 1.1การพิจารณาเลือกสื่อการสอนโดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของการสอนและเนื้อหาวิชา รูปแบบการเรียนการสอน และความแม่นยำเที่ยงตรงของสื่อ 1.2การพิจารณาเตรียมสื่อการสอนโดยคำนึงถึงการศึกษาเนื้อหาที่จะนำมาสอนและการศึกษาลักษณะของสื่อการสอนที่จะนำมาใช้ 1.3การพิจารณานำเสนอสื่อการสอนโดยคำนึงถึงการตอบและอธิบายข้อซักถามของผู้เรียน 1.4การพิจารณาจัดกิจกรรมต่อเนื่องจากการสื่อการสอนโดยคำนึงถึงการสรุปเนื้อหาความรู้ที่ได้จากสื่อการสอน และ 1.5การพิจารณาประเมินผลสื่อการสอน โดยคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ของการสอน 2.อาจารย์ส่วนใหญ่ปฏิบัติตามกระบวนการใช้สื่อการสอน โดยปฏิบัติมากในประเด็นที่เกี่ยวกับ 2.1 การพิจารณาเลือกสื่อการสอนโดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายและเนื้อหาวิชา 2.2การพิจารณาเตรียมสื่อการสอนโดยคำนึงถึงศึกษาเนื้อหาที่จะนำมาสอน 2.3การพิจารณาประเมินผลสื่อการสอนโดยคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ของการสอน 3.อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการใช้สื่อการสอน ยกเว้นในประเด็นที่เกี่ยวกับ 3.1การพิจารณาเลือกสื่อการสอนโดยคำนึงถึงงบประมาณในการจัดหา และ/หรือการนำมาใช้และ 3.2การนำเสนอสื่อการสอนโดยคำนึงถึงการแจ้งให้ทราบถึงประเด็นสำคัญของเนื้อหาที่มีอยู่ในสื่อการสอน 4.เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการใช้สื่อการสอนพบว่า อาจารย์ในภาควิชาศัลยศาสตร์มีความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวกับ 4.1การให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเลือกสื่อการสอน โดยคำนึงถึงรูปแบบการเรียนการสอน 4.2การให้ความสำคัญเกี่ยวกับการประเมินสื่อการสอนโดยคำนึงถึงการประเมินผลด้านความยุ่งยากซับซ้อน

ของสื่อการสอน 4.3 การปฏิบัติเกี่ยวกับการเลือกสื่อการสอน โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของการสอน และเนื้อหาวิชาและในประเด็นของการคำนึงถึงรูปแบบการเรียนการสอน 4.4 การปฏิบัติเกี่ยวกับการนำเสนอสื่อการสอน โดยคำนึงถึง การสังเกตความสนใจ ความเข้าใจ ของผู้เรียนขณะนำเสนอสื่อการสอน 4.5 การปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินผลการใช้สื่อการสอน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับเวลาที่ใช้แตกต่างจากอาจารย์ในภาควิชาอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุรพล บุญลือ, จริยา เหนียนเฉลย (2545:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาศาภาพปัญหาและความต้องการในการใช้สื่อของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ผลการวิจัยพบว่า วิธีการสอนที่คณาจารย์ใช้มากที่สุดคือ การบรรยายร่วมกับการใช้สื่อการสอนแบบอื่นๆ วัสดุที่นำมาใช้ประกอบการสอนมากที่สุดคือหนังสือ, เอกสารประกอบการสอน, สื่อคอมพิวเตอร์ โปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) และแผ่นใส ส่วนอุปกรณ์ที่คณาจารย์ใช้มากที่สุดกับการเรียนการสอนแบบรายบุคคล เป็นกลุ่มและกลุ่มใหญ่พบว่า ใช้คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลมากที่สุดและสื่อการสอนส่วนมากคณาจารย์ได้มาจากการจัดหาหรือผลิตเอง ปัญหาของการใช้สื่อพบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ประสบปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($X=3.13$) ปัญหาที่พบมากที่สุดคือปัญหาเกี่ยวกับการผลิตสื่อและการจัดหาสื่อ แนวโน้มในการใช้สื่อการสอนของคณาจารย์พบว่าคณาจารย์ส่วนใหญ่จะใช้คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลร่วมกับโปรแกรมนำเสนอ (E-Learning) มากยิ่งขึ้นในรูปแบบของการศึกษด้วยตนเองและการศึกษาแบบกลุ่มใหญ่ คณาจารย์ที่มีความแตกต่างกันในด้านคุณวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและการเคยเข้ารับการอบรมหรือเคยศึกษา วิชาการศึกษาการสื่อสาร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ.05

สุวารี เทพการุณ (2543:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์มีจำนวน 12 ปัจจัย ได้แก่ 1.ผลสัมฤทธิ์ทางการสอนและรูปแบบการสอน 2.มีความสะดวกในการใช้และผลิตสื่อ 3.ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ 4.อาจารย์มีความรู้ความสามารถในเรื่องสื่อการสอน 5.การนำความรู้มาใช้ประโยชน์ในการสอน 6.การมีงบประมาณและวัสดุสนับสนุน 7.กิจกรรมการเรียนการสอนต้องอาศัยสื่อประกอบ 8.การใช้ตามสมัยนิยม 9.ความพร้อมของสถานที่และสื่อ 10.มีผู้ช่วยเหลือ 11.การมีความรู้และความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ 12.ประหยัดเวลาและแรงงาน ผลเปรียบเทียบการใช้สื่อการสอนของอาจารย์สายวิทยาศาสตร์และสายสังคมศาสตร์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุเทพ โตสุวรรณ (2548:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนคงคาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1.ครูผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 65.30 อายุระหว่าง 36-50 ปี ร้อยละ 57.10 มี

ประสบการณ์สอน 21 ปีขึ้นไป ร้อยละ 63.30 และเคยเข้ารับการอบรมการใช้สื่อการสอน 2 ครั้งขึ้นไป ร้อยละ 83.70 2. การใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนคลองคาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพชรบุรี เขต 1 ในภาพรวมพบว่า ครูมีความคิดเห็นว่ามีการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายประเภทพบว่า ครูมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ประเภทวัสดุ เป็นอันดับแรก รองลงมาประเภทเทคนิคและวิธีการ เป็นอันดับ 2 และประเภทอุปกรณ์ เป็นอันดับสุดท้าย 3. ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ครูโรงเรียนคลองคารามที่มีเพศต่างกัน อายุต่างกัน ประสบการณ์ต่างกัน และประสบการณ์ในการอบรมความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนไม่แตกต่างกัน

หทัยชนก พึ่งยงค์ (2548:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อการสอนของ อาจารย์ในสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 2 ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุระหว่าง 41-50 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการสอน 20 ปีขึ้นไป มีความรู้ทางด้านสื่อการสอน และเจตคติที่ดีต่อการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับมาก มีการสนับสนุนของหน่วยงานและมีการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประสบการณ์สอนและการสนับสนุนของหน่วยงานมีความสัมพันธ์กับการใช้สื่อการสอนของ อาจารย์ แต่เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ความรู้ทางด้านสื่อการสอนและเจตคติที่มีต่อการใช้สื่อการสอน ไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้สื่อการสอนของอาจารย์

7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เบ็ตตี้และริชาร์ด (Betty.;Richard.1999) ได้ศึกษาถึงผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยี ในการสอนโดยวัดความรู้จากการเรียนในวิชาการอ่านและคณิตศาสตร์การศึกษานี้เป็นการ ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการใช้เทคโนโลยีในการสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้น เรียนกับผลคะแนนมาตรฐานในวิชาการอ่านและวิชาคณิตศาสตร์ในระดับชั้นที่ 4 และ 5 กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นครู จำนวน 107 คน ถูกสำรวจโดยใช้ระดับการใช้เทคโนโลยีซึ่งเป็นเครื่องมือสำหรับการวัด ระดับการใช้เทคโนโลยีใช้ในการสอนของพวกเขาในห้องเรียน ผลคะแนนมาตรฐานในวิชาการอ่าน และคณิตศาสตร์ซึ่งรวบรวมจากผู้เรียนของคุณครู(จำนวน 2574 คน) สำหรับวิเคราะห์ในการหาการ ตัดสินใจว่ามีระดับนัยสำคัญที่แตกต่างในผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนจากคุณครูที่มีระดับการใช้ เทคโนโลยีในห้องต่ำหรือไม่ ผลการวิจัยพบที่มีความแตกต่างทางนัยสถิติที่สำคัญระหว่างคะแนน คณิตศาสตร์และการอ่านในนักเรียนระดับชั้นที่ 5 อย่างไรก็ตามไม่พบความแตกต่างทางนัยสถิติที่ สำคัญในนักเรียนระดับชั้นที่ 4

เดวิดและเบฟเวอรี (David; Beverly.2005:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงผลกระทบจากการใช้สื่อการในการจูงใจต่อผู้เรียนพบว่าด้วยสื่อการสอนที่หลากหลายสามารถทำให้นักการศึกษาสามารถเลือกรูปวิธีการสอนที่เหมาะสมสำหรับการตัดสินใจในการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในผู้เรียน ในการวิจัยครั้งนี้มีการวัดหาวิธีการเพื่อให้เกิดการยอมรับของการจูงใจด้วยการสอน 3 วิธีด้วยกันคือ การสอนแบบบรรยาย การใช้ชีวิตทัศน และการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ มีประชากรจำนวน 96 คน โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มได้รับการฝึกในเรื่องเดียวกันแต่ต่างวิธีสอน วิธีการสำรวจแรงจูงใจที่เกิดจากการใช้อุปกรณ์การสอนรูปแบบใหม่เป็นการวัดโดยใช้ทัศนคติและแรงจูงใจของผู้เรียน การสอนด้วยคอมพิวเตอร์ก่อให้เกิดระดับของแรงจูงใจได้ดีกว่าการสอนด้วยการใช้ชีวิตทัศนหรือการบรรยาย($p=.000$) ระดับแรงจูงใจจากการการสอนด้วยการใช้ชีวิตทัศนกับการบรรยายไม่มีความแตกต่างทางนัยสถิติที่สำคัญ($p=.574$) การวิจัยครั้งนี้ทำให้พบข้อมูลใหม่ 2 อย่างด้วยกันคือ 1. เป้าหมายของการเรียนของกลุ่มผู้ใหญ่ตรงข้ามกับนักเรียนปกติหรือนักเรียนในวิทยาลัย 2. มันเป็นตัวอย่งที่ดีสำหรับการใช้ป็นเครื่องมือในการสำรวจต่อไป

แมรี่ (Mary S. Laskowski.2002: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้สื่อของคณะและผู้สอนในห้องเรียน ผลจากการสำรวจสองแบบ บทความนี้แสดงให้เห็นถึงผลของการออกแบบการสำรวจสองแบบที่ใช้ในการประเมินคนในคณะและผู้สอนที่วางแผนในการใช้สื่อในห้องเรียน ความคิดเห็นโดยทั่วไปมีทิศทางในการใช้สื่อสำหรับการวิจัยและการเผยแพร่ และพบว่ายังคงมีความต้องการในการใช้สื่อ จากการวิจัยสรุปได้ว่ามีการใช้สื่อในการสอนในชั้นเรียนและในการวิจัยได้รับความนิยมน้อยลงเรื่อยๆ และเพิ่มขึ้น

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศข้างต้น ผู้วิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่ายังไม่มียงานวิจัยที่ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้สื่อการสอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาในเรื่องนี้ ซึ่งพอจะสรุปสภาพการใช้สื่อได้ว่าผู้สอนมีสภาพการใช้สื่อโดยรวมในระดับมาก การสอนด้วยคอมพิวเตอร์ก่อให้เกิดระดับของแรงจูงใจได้ดีกว่าการสอนด้วยการใช้ชีวิตทัศนหรือการบรรยาย ปัญหาในการใช้สื่อที่พบส่วนมากคือผู้สอนมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน ไม่สามารถผลิตสื่อการสอนได้ด้วยตนเอง และสื่อการสอนมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอ มีความต้องการใช้สื่อที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ในระดับมาก ดังนั้นการศึกษาสภาพและความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีจะทำให้ได้ข้อมูลที่สำคัญและมีประโยชน์ต่อการจัดการให้บริการด้านการเรียนการสอนที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยการครั้งนี้เป็นการวิจัยสำรวจ(Survey Research) เพื่อศึกษาสภาพการใช้สื่อการเรียนการสอน ปัญหาของสื่อการเรียนการสอนของอาจารย์รวมถึงความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนมาประกอบการสอนใน มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี โดยมีรายละเอียดและขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ที่เป็นข้าราชการและพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่ทำการสอนประจำอยู่ในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีในระดับปริญญาตรี คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร คณะวิทยาการจัดการ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจำนวน 132 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งจะประกอบด้วยส่วนประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน ได้แก่ คำชี้แจงในการตอบ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบ และข้อความเกี่ยวกับคุณสมบัติที่ต้องการวัด (ธีรศักดิ์ อุ่่นอารมณฺ์เลิศ:2549:32-42) มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบชนิดปลายเปิด (Open-end Form) และแบบสอบถามปลายปิด (Closed-end Form)

แบบสอบถามที่ใช้เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการในการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้สื่อและปัญหาที่พบจากการใช้สื่อในการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี โดยใช้การกำหนดระดับคะแนนตามแบบมาตรวัดออกเป็น 5 ระดับตามแบบมาตรวัดของลิเคิร์ตสเกล (Likert's Scale) จำนวน 36 ข้อ

การกำหนดระดับคะแนนตามแบบมาตรวัดของลิเคิร์ตสเกล (Likert's Scale) แบ่งระดับคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการใช้สื่อการสอนในอนาคตของอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

3. วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้เครื่องมือในการวิจัยมีความเชื่อมั่นหรือความเที่ยง ผู้วิจัยได้มีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาค้นคว้า โดยศึกษาจากทฤษฎี เอกสาร งานวิจัย และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถาม

3.2 กำหนดเนื้อหาของแบบสอบถามเบื้องต้น

3.3 สร้างแบบสอบถามเบื้องต้น

3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน (รายชื่อดังภาคผนวก ก) ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา ด้านงานวิชาการ และด้านสถิติการวัดผลประเมินผล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและภาษา (Content Validity)

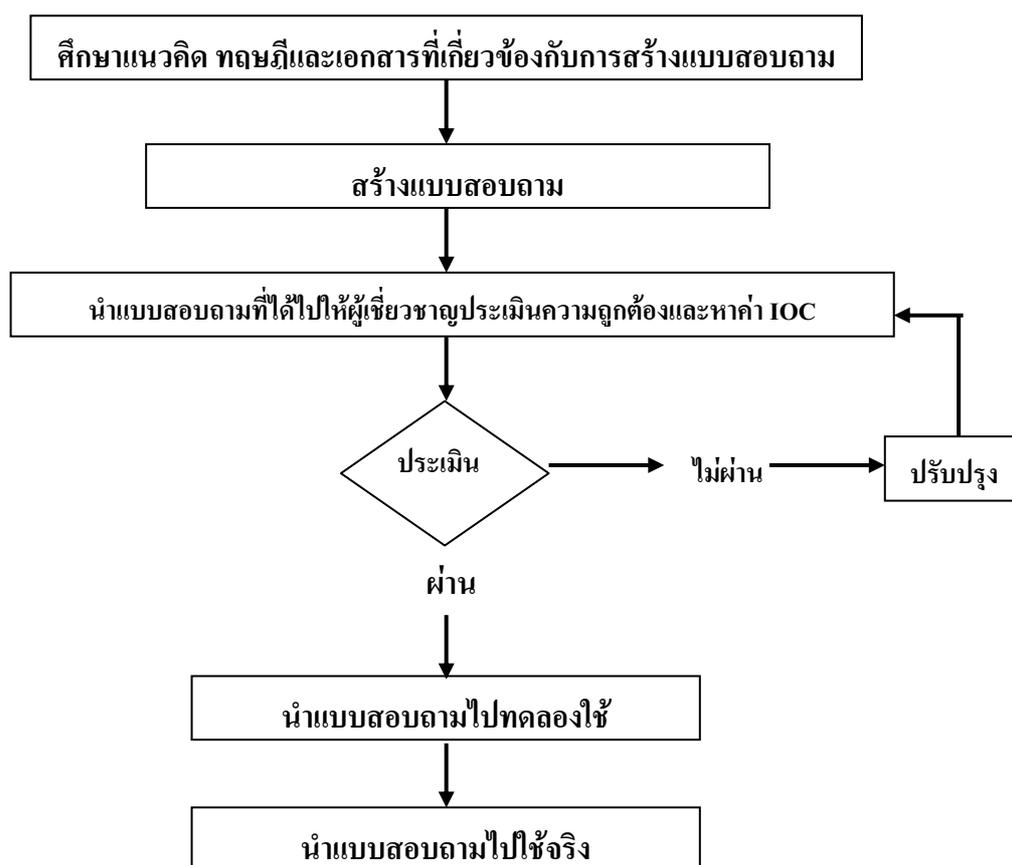
3.5 นำแบบสอบถามที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Conruence:IOC) (แสดงดังภาคผนวก ข) จากนั้นคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่มีค่า ≥ 0.5 ขึ้นไป พบว่า ค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.96 และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.5 นำแบบสอบถามที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน

3.6 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์คำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการของครอนบาค โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9324

3.7 ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ซึ่งนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากร

แผนผังแสดงขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือจากภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ขอความร่วมมือถึงคณบดีทุกคณะในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย

2. ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากรด้วยตนเองจำนวน 132 คน ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 100 คนคิดเป็นร้อยละ 75 ดังนี้

คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร	จำนวน	25	คน
คณะวิทยาการจัดการ	จำนวน	60	คน
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	จำนวน	15	คน

ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนตุลาคม 2551 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2552

3. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามไปวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามแต่ละตอน

5. ทำการแปลผลข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติในการคำนวณแต่ละส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อมูลที่เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติหาค่าความถี่และหาค่าร้อยละ โดยนำข้อมูลมาลงรหัส (Coding) ดังนี้

เพศ	เพศชาย	ลงรหัสเท่ากับ 1
	เพศหญิง	ลงรหัสเท่ากับ 2
อายุ	อายุ 21-30 ปี, 31-40 ปี, 41-50 ปี, 51ปีขึ้นไป ลงรหัสเรียงจาก 1-4	
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี, ปริญญาโท, ปริญญาเอก และ อื่นๆ ลงรหัสเรียงจาก 1-4	
คณะวิชา/สาขาวิชา	คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร, สาขาสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร, สาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์น้ำ, สาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช, คณะวิทยาการ	

	จัดการ,สาขาการจัดการธุรกิจทั่วไป,สาขาการจัดการการท่องเที่ยว,สาขาการจัดการชุมชน,สาขาการตลาด,สาขาธุรกิจโรงแรมและที่พัก,สาขาการจัดการธุรกิจและภาษาอังกฤษ,สาขารัฐประศาสนศาสตร์
	คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
คณะวิชา/สาขาวิชา(ต่อ)	สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ,สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการออกแบบ ลงรหัสเรียงจาก 1 - 12
ประสบการณ์สอน	น้อยกว่า 1 ปี, 1- 5 ปี , 5-10 ปี , 11-20 ปี, มากกว่า 15 ปี รหัสนี้เรียงจาก 1-5
ชั่วโมงการสอนในหนึ่งสัปดาห์	1-5 ชั่วโมง, 6-10 ชั่วโมง, 11-15 ชั่วโมง, 16-20 ชั่วโมง, 21 ชั่วโมงขึ้นไปลงรหัสเรียงจาก 1-4
ความรู้ทางด้านสื่อการเรียนการสอน	มี ลงรหัสเท่ากับ 1 ไม่มี ลงรหัสเท่ากับ 0
การอบรมด้านสื่อการเรียนการสอน	เคย ลงรหัสเท่ากับ 1 ไม่เคย ลงรหัสเท่ากับ 0

2. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้สื่อและปัญหาที่พบจากการใช้สื่อในการเรียนการสอน เป็นข้อมูลที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับคือ

5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ตามเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2541:66-68)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึงระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึงระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึงระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึงระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึงระดับน้อยที่สุด

นำข้อมูลในแบบสอบถามมาลงรหัส (Coding) ดังนี้

ระดับมากที่สุด	ลงรหัสเท่ากับ	5
ระดับมาก	ลงรหัสเท่ากับ	4
ระดับปานกลาง	ลงรหัสเท่ากับ	3
ระดับน้อย	ลงรหัสเท่ากับ	2
ระดับน้อยที่สุด	ลงรหัสเท่ากับ	1

3. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการใช้สื่อการสอนในอนาคของอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี เป็นข้อมูลที่เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 4 ข้อวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติหาค่าความถี่และหาค่าร้อยละ โดยนำข้อมูลมาลงรหัส (Coding) ดังนี้

ความต้องการการใช้สื่อการเรียน	ตอบในตัวเลือกนั้น	ลงรหัสเท่ากับ 1
การสอนในอนาคต	ไม่ตอบในตัวเลือกนั้น	ลงรหัสเท่ากับ 0

4. ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดเป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สูตรการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) = $\frac{\sum R}{N}$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์หรือกับลักษณะพฤติกรรม

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้าค่า IOC มีค่า ≥ 0.5 ขึ้นไป แสดงว่าข้อความนั้นใช้ได้ มีความเหมาะสมหรือมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์หรือลักษณะพฤติกรรม แต่ถ้าต่ำกว่า ≥ 0.5 แสดงว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์หรือลักษณะพฤติกรรมควรตัดทิ้งหรือนำมาปรับปรุงแก้ไขใหม่

2. การหาค่าความเชื่อมั่นสูตรของครอนบาค (Cronbach)(อ้างถึงใน ชีร์ศักดิ์ อุ๋นอารมณั์เลิศ:77,2549)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \alpha \frac{\sum S_i^2}{S_T^2} \right]$$

α = ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

k = จำนวนข้อคำถาม

S_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ

S_T^2 = ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

สำหรับค่าความเชื่อมั่นมีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1 แต่ค่าความเชื่อมั่นที่ดีและสามารถนำไปใช้ได้จะต้องมีค่าตั้งแต่ +.80 ขึ้นไป

3. การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) ซึ่งใช้สูตรดังนี้คือ $\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทุกตัวในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่ม

4. การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งใช้สูตรดังนี้คือ(อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์:2543:143)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N^2}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N^2	แทน	จำนวนประชากรที่ตอบแบบสอบถาม

5. วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance)

โดยใช้ One-way ANOVA เพื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของสภาพ ปัญหาและความต้องการในการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ใน 3 คณะวิชาว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่โดย

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตามวิธีของ SCHEFFE's ซึ่งเป็นวิธีการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นคู่ๆ ว่าคู่ใดมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน โดยมีสมมติฐานทางสถิติ คือ

$$H : \mu_1 = \mu_2 = \mu_3$$

H : อย่างน้อยมีค่าเฉลี่ยของ 2 กลุ่ม แตกต่างกัน

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาสภาพและความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี” ในครั้งนี้ขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง รายละเอียดดังนี้

การวิเคราะห์และการแปลความหมายของข้อมูล ได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ผู้สอน

ตอนที่ 2 สภาพการใช้สื่อการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 ปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอน

ตอนที่ 4 ความต้องการในการใช้สื่อในอนาคต

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์เปรียบเทียบ สภาพ ปัญหาและความต้องการในการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ ตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน สาขาวิชาที่สอน

ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามข้อมูลทางประชากร

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	46	46
หญิง	54	54
รวม	100	100
อายุ		
21-30 ปี	43	43
31-40 ปี	44	44
41-50 ปี	9	9
51 ปีขึ้นไป	4	4
รวม	100	100
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	12	12
ปริญญาโท	76	76
ปริญญาเอก	12	12
อื่นๆ	0	0
รวม	100	100
ประสบการณ์สอน		
น้อยกว่า 1 ปี	9	9
1-5 ปี	59	59
6-10 ปี	22	22
11-15 ปี	4	4
มากกว่า 15 ปี	6	6
รวม	100	100

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
คณะวิชา/สาขาวิชา		
<u>คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร</u>	25	25
สาขาสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร	19	19
สาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์น้ำ	3	3
สาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช	3	3
<u>คณะวิทยาการจัดการ</u>	60	60
สาขาการจัดการธุรกิจทั่วไป	11	11
สาขาการจัดการการท่องเที่ยว	12	12
สาขาการจัดการชุมชน	8	8
สาขาการตลาด	7	7
สาขาธุรกิจโรงแรมและที่พัก	6	6
สาขาการจัดการธุรกิจและภาษาอังกฤษ	12	12
สาขารัฐประศาสนศาสตร์	4	4
<u>คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร</u>	15	15
สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ	7	7
สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการออกแบบ	8	8
รวม	100	100
ชั่วโมงการสอนในหนึ่งสัปดาห์		
1-5 ชั่วโมง	9	9
6-10 ชั่วโมง	42	42
11-15 ชั่วโมง	31	31
16-20 ชั่วโมง	12	12
21 ชั่วโมงขึ้นไป	6	6
รวม	100	100
ความรู้ทางด้านสื่อการเรียนการสอน		
มี	89	89
ไม่มี	11	11
รวม	100	100

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
การอบรมด้านสื่อการเรียนการสอน		
เคย	44	44
ไม่เคย	56	56
รวม	100	100

ตารางที่ 1 พบว่าอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีที่ตอบแบบสอบถามมีทั้งหมด 100 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 54 เพศชายคิดเป็นร้อยละ 46

อาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีที่ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44 รองลงมาคืออายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 43 และ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 9 ตามลำดับ

ในเรื่องของวุฒิการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 76 รองลงมาคือ ปริญญาตรีและปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 12 ตามลำดับ

อาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สังกัดคณะวิทยาการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 60 คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 25 และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คิดเป็นร้อยละ 15

อาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอน 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 59 รองลงมาคือ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 22 และน้อยกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 9 ตามลำดับ

อาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีจำนวนชั่วโมงการสอน 6-10 ชั่วโมงในหนึ่งสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 42 รองลงมาคือมีจำนวนชั่วโมงการสอน 11-15 ชั่วโมงในหนึ่งสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 31 มีจำนวนชั่วโมงการสอน และมีจำนวนชั่วโมงการสอน 16-20 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 12 ตามลำดับ

ด้านความรู้และการอบรมด้านสื่อการเรียนการสอนพบว่า อาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีส่วนใหญ่มีความรู้ทางด้านสื่อการเรียนการสอน และเคยผ่านการอบรมด้านการเรียนการสอนคิดเป็นร้อยละ 89 และ 44 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 สภาพการใช้สื่อการเรียนการสอน

ตารางที่ 2 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับการใช้	ลำดับที่
วัสดุ				
1. วัสดุประเภทสื่อสิ่งพิมพ์				
1.1 หนังสือ /ตำรา/วารสารทางวิชาการ	4.15	1.03	มาก	2
1.2 เอกสารประกอบการสอน	4.24	0.83	มาก	1
1.3 คู่มือการปฏิบัติงาน	2.71	1.33	ปานกลาง	5
1.4 ภาพโปสเตอร์	2.14	1.07	น้อย	9
1.5 ภาพถ่าย/ภาพโฆษณา	2.66	1.28	ปานกลาง	6
2. วัสดุประเภทเสียง				
2.1 คลิปเทปบันทึกเสียง	1.61	1.02	น้อย	15
2.2 แผ่นซีดี/ดีวีดี	3.34	1.43	ปานกลาง	3
2.3 แผ่นดิสเก็ต	1.90	1.31	น้อย	11
2.4 MP3	2.17	1.22	น้อย	8
3. วัสดุประเภทอื่นๆ				
3.1 รูปจำลอง	1.87	1.12	น้อย	13
3.2 แผ่นใส	1.70	1.03	น้อย	14
3.3 แผ่นวีซีดี	3.14	1.36	ปานกลาง	4
3.4 วิดิทัศน์ / เทปภาพ	2.30	1.31	น้อย	7
3.5 ชุดการสอนรายบุคคล	1.89	1.14	น้อย	12
3.6 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	2.04	1.21	น้อย	10
ค่าเฉลี่ยโดยรวมสื่อการสอนประเภทวัสดุ	2.52	0.68	ปานกลาง	-
อุปกรณ์				
1. อุปกรณ์ประเภทเครื่องฉาย				
1.1 เครื่องฉายสไลด์	2.03	1.41	น้อย	12
1.2 เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	2.14	1.43	น้อย	10
1.3 LCD Projector	4.60	0.78	มากที่สุด	2
1.4 Visualizer	3.70	1.31	มาก	4

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สื่อการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
2. อุปกรณ์เครื่องเสียง				
2.1 เครื่องบันทึกเทปเสียง	1.69	1.07	น้อย	15
2.2 เครื่องเล่นซีดี	2.60	1.38	ปานกลาง	8
2.3 เครื่องขยายเสียง/ไมโครโฟน	4.59	0.94	มากที่สุด	3
2.4 เครื่องเล่น MP3/IPod	2.14	1.41	น้อย	10
3. อุปกรณ์ที่ใช้กับภาพเคลื่อนไหว				
3.1 เครื่องเล่นแผ่นวีซีดี	2.85	1.43	ปานกลาง	5
3.2 เครื่องแผ่นดีวีดี	2.72	1.43	ปานกลาง	6
3.3 เครื่องเล่นวีดิทัศน์	1.92	1.21	น้อย	13
4. อุปกรณ์ที่ใช้เสริมการสอน				
4.1 เครื่องคอมพิวเตอร์	4.69	0.80	มากที่สุด	1
4.2 กล้องถ่ายภาพ	2.37	1.47	น้อย	9
4.3 กล้องถ่ายภาพวีดิทัศน์	1.77	1.03	น้อย	14
4.4 Lazer Pointer	2.69	1.47	ปานกลาง	7
ค่าเฉลี่ยโดยรวมของสื่อการสอนประเภทอุปกรณ์	2.83	0.66	ปานกลาง	-
ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้งหมด	2.67	0.62	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 2 พบว่าอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี มีสภาพการใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทต่างๆ ดังนี้

ประเภทวัสดุ พบว่า อาจารย์ผู้สอนใช้เอกสารประกอบการสอนในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.83) รองลงมาคือ หนังสือ / ตำรา/วารสารทางวิชาการ ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.83) และแผ่นซีดี/ดีวีดี ($\bar{X}=3.34$, S.D.=1.43) ตามลำดับ

ประเภทอุปกรณ์ พบว่า อาจารย์ผู้สอนใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.69$, S.D.=0.80) รองลงมาคือ เครื่อง LCD Projector ($\bar{X}=4.60$, S.D.=0.78) และใช้เครื่องขยายเสียง/ไมโครโฟน ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.94) ตามลำดับ

เมื่อมองในภาพรวมพบว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนมากมีการใช้สื่อการเรียนการสอนในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.67$, S.D.=0.62) โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.69$, S.D.=0.80) รองลงมาคือ เครื่อง LCD Projector ($\bar{X}=4.60$, S.D.=0.78) และใช้เครื่องขยายเสียง/ไมโครโฟน ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.94) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอาจารย์จำแนกตามการเตรียมผู้สอนในการใช้สื่อการเรียนการสอน

การเตรียมผู้สอนในการใช้สื่อการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับการใช้	ลำดับที่
1.การเลือกใช้สื่อให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์ของการเรียนการสอน	4.24	0.75	มาก	1
2.วิเคราะห์ผู้เรียนก่อนการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.43	1.07	ปานกลาง	6
3.กำหนดวัตถุประสงค์การใช้สื่อการเรียนการสอน	3.67	0.98	มาก	3
4.กำหนดประเภทของสื่อการเรียนการสอนที่จะใช้ล่วงหน้า	3.95	0.78	มาก	2
5.เขียนแผนการใช้สื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรม	3.58	1.08	มาก	5
6.ตรวจสอบสื่อการเรียนการสอนที่จะใช้ล่วงหน้า	3.61	0.97	มาก	4
7.ทดลองใช้สื่อการเรียนการสอนก่อนดำเนินการสอน	3.43	1.07	ปานกลาง	6
8.กำหนดกิจกรรมภายหลังการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.34	1.06	ปานกลาง	9
9.ศึกษาเนื้อหาสาระเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับสื่อการเรียนการสอนที่เลือกใช้	3.30	1.02	ปานกลาง	11
10. การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน				
10.1 จัดโต๊ะและเก้าอี้ในรูปแบบที่เหมาะสมกับการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.32	1.01	ปานกลาง	10
10.2 ตรวจสอบสภาพแสงสว่างในห้องเรียน	3.41	1.10	ปานกลาง	8
10.3 ตรวจสอบสภาพอุณหภูมิในห้องเรียน	3.14	1.15	ปานกลาง	12
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.53	1.00	มาก	-

จากตารางที่ 3 พบว่าอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี มีการเตรียมผู้สอนในการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.53$, S.D.=1.00) อาจารย์ผู้สอนมีการเลือกใช้สื่อให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์ของการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.75) รองลงมาคือ มีการกำหนดประเภทของสื่อการเรียนการสอนที่จะใช้ล่วงหน้า ($\bar{X}=3.95$, S.D.=0.78) และกำหนดวัตถุประสงค์การใช้สื่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.67$, S.D.=0.98) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอาจารย์จำแนกตามวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน

วิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับการใช้	ลำดับที่
1.เพื่อการจัดกิจกรรมโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	3.56	0.97	มาก	4
2.เพื่อใช้ประกอบการสอนโดยตรง				
2.1 เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน	4.02	0.87	มาก	2
2.2 เพื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้	4.19	0.69	มาก	1
2.3 เพื่อใช้สรุปบทเรียน	3.91	0.89	มาก	3
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	4.04	0.82	มาก	-

จากตารางที่ 4 พบว่าอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ส่วนมากมีวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D.=0.82) อาจารย์ผู้สอนมีการใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D.=0.69) รองลงมาคือใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน ($\bar{X} = 4.02$, S.D.=0.87) และเพื่อใช้สรุปบทเรียน ($\bar{X} = 3.91$, S.D.=0.89) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอาจารย์จำแนกตามการดำเนินการใช้สื่อ
การเรียนการสอน

การดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับการใช้	ลำดับที่
1.การใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นไปตามแผนการใช้สื่อที่วางไว้	4.00	0.74	มาก	2
2.การใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของบทเรียน	3.98	0.72	มาก	3
3.การใช้สื่อการเรียนการสอนได้ตรงกับคุณลักษณะของสื่อ	4.04	0.68	มาก	1
4. มีการแนะนำสื่อต่อผู้เรียนก่อนใช้สื่อจริง	3.19	1.05	ปานกลาง	10
5. มีการใช้สื่อตามลำดับขั้นตอนที่วางไว้	3.84	0.80	มาก	5
6.มีกิจกรรมแทรกระหว่างการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.39	0.95	ปานกลาง	7
7. มีกิจกรรมหลังการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.37	1.08	ปานกลาง	8
8.ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.37	1.19	ปานกลาง	8
9.ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.95	0.88	มาก	4
10.ระยะเวลาในการใช้สื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสม	3.72	0.71	มาก	6
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.68	0.88	มาก	-

จากตารางที่ 5 พบว่าอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ส่วนมากมีการดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.68, S.D.=0.88) อาจารย์ผู้สอนมีการใช้สื่อการเรียนการสอนได้ตรงกับคุณลักษณะของสื่อในระดับมาก (\bar{X} =4.04, S.D.=0.68)รองลงมาคือ มีการใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นไปตามแผนการใช้สื่อที่วางไว้ (\bar{X} =4.00, S.D.=0.74) และการใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของบทเรียน (\bar{X} =3.98, S.D.=0.72) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอาจารย์จำแนกตามการประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน

การประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับการใช้	ลำดับที่
1. มีการประเมินการใช้สื่อการสอน	2.86	1.04	ปานกลาง	6
2. วิธีที่ใช้ประเมินสื่อการเรียนการสอน				
2.1 สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างใช้สื่อการเรียนการสอน	3.67	1.02	มาก	1
2.2 สอบถามผู้เรียนระหว่างใช้สื่อการเรียนการสอน	3.42	1.17	ปานกลาง	2
2.3 สอบถามผู้เรียนหลังการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.36	1.12	ปานกลาง	4
3. นำผลที่ได้จากการประเมินการใช้สื่อการเรียนการสอนมาปรับปรุงสื่อการสอน	3.39	1.13	ปานกลาง	3
4. มีการค้นคว้าเพิ่มเติมหลังการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.27	1.13	ปานกลาง	5
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.33	1.10	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 6 พบว่าอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ส่วนมากมีการประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$, S.D.=1.10) อาจารย์ผู้สอนมีการประเมินสื่อการเรียนการสอนจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างใช้สื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D.=1.02) รองลงมาคือ มีการสอบถามผู้เรียนระหว่างใช้สื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.42$, S.D.=1.17) และนำผลที่ได้จากการประเมินการใช้สื่อการเรียนการสอนมาปรับปรุงสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.39$, S.D.=1.13) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอน

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอาจารย์จำแนกตามปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอน

ปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับของปัญหา	ลำดับที่
1. ปัญหาการผลิตสื่อการเรียนการสอน				
1.1 ขาดความรู้และประสบการณ์ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน	3.16	1.04	ปานกลาง	3
1.2 ขาดผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการผลิตสื่อการเรียนการสอน	3.35	1.06	ปานกลาง	2
1.3 ขาดวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน	3.14	1.21	ปานกลาง	4
1.4 วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตไม่ทันสมัย	2.79	1.10	ปานกลาง	5
1.5 ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้เครื่องมือในการผลิตสื่อการเรียนการสอน	2.72	0.97	ปานกลาง	6
1.6 มีภาระในการสอนมากไม่มีเวลาเตรียมเนื้อหาผลิตสื่อ	3.41	1.09	ปานกลาง	1
1.7 ขาดการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา	2.31	1.12	น้อย	8
1.8 ขาดงบประมาณสนับสนุนในการผลิตสื่อการเรียนการสอน	2.59	1.16	ปานกลาง	7
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	2.93	0.75	ปานกลาง	-
2. ปัญหาการเลือกและขอยืมสื่อการเรียนการสอน				
2.1 ขาดความรู้และประสบการณ์ในการเลือกสื่อการเรียนการสอน	2.83	0.96	ปานกลาง	4
2.2 ขาดผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน	3.05	1.06	ปานกลาง	2
2.3 สื่อการเรียนการสอนมีให้เล็กน้อย	3.18	1.16	ปานกลาง	1
2.4 เจ้าหน้าที่ไม่ให้ความสะดวกในการให้บริการขยืมสื่อการเรียนการสอน	2.26	0.91	น้อย	8
2.5 ขั้นตอนในการขอยืมสื่อการเรียนการสอนยุ่งยาก	2.36	0.96	น้อย	7

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับของปัญหา	ลำดับที่
2.6 ระยะเวลาในการขอยืมสื่อการเรียนการสอน นั้นมีจำกัด	2.48	1.04	ปานกลาง	6
2.7 ไม่มีเวลาในการไปขอยืมสื่อการเรียนการสอน	2.72	1.16	ปานกลาง	5
2.8 ไม่ทราบข้อมูลของสื่อการเรียนการสอนที่มีให้ ขอยืม	2.87	1.19	ปานกลาง	3
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	2.75	0.75	ปานกลาง	-
3. ปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอน				
3.1 ผู้สอนไม่สามารถหาสื่อการเรียนการสอนได้ ตรงกับวัตถุประสงค์การเรียน	2.88	1.03	ปานกลาง	2
3.2 ผู้สอนขาดทักษะในการใช้สื่อการเรียนการ สอน	2.64	0.95	ปานกลาง	5
3.3 ขาดการฝึกอบรมทักษะเกี่ยวกับการใช้สื่อการ เรียนการสอน	3.06	1.07	ปานกลาง	1
3.4 สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ไม่ทันสมัย	2.67	0.89	ปานกลาง	4
3.5 สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ทันสมัยเกินไปจึงใช้ ไม่เป็น	2.28	0.97	น้อย	9
3.6 สื่อการเรียนการสอนที่ใช้มีความยุ่งยาก ซับซ้อน	2.34	0.90	น้อย	8
3.7 สถานที่และสภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการใช้สื่อ การเรียนการสอน	2.72	1.07	ปานกลาง	3
3.8 ไม่มีเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกในการใช้สื่อ	2.40	0.92	น้อย	7
3.9 เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีไม่เพียงพอ	2.64	0.97	ปานกลาง	5
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	2.62	0.69	ปานกลาง	-
ค่าเฉลี่ยโดยรวมปัญหาทั้งหมด	2.75	1.04	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 7 พบว่าอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ส่วนมาก มีปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$, S.D.=1.04) โดยมีปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอนแบ่งได้ ดังนี้

ปัญหาการผลิตสื่อการเรียนการสอน พบว่า อาจารย์ผู้สอนมีปัญหาการผลิตสื่อการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93, S.D.=0.75$) อาจารย์ผู้สอนมีปัญหาเนื่องจากภาระในการสอนมาก ไม่มีเวลาเตรียมเนื้อหาผลิตสื่ออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41, S.D.=1.09$) รองลงมาคือขาดผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการผลิตสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.35, S.D.=1.06$) และขาดความรู้และประสบการณ์ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.16, S.D.=1.04$) ตามลำดับ

ปัญหาการเลือกและขอยืมสื่อการเรียนการสอน พบว่า อาจารย์ผู้สอนมีปัญหาการเลือกและขอยืมสื่อการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75, S.D.=0.75$) ปัญหาที่พบคือมีสื่อการเรียนการสอนมิให้เล็กน้อยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18, S.D.=1.16$) รองลงมาคือขาดผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการผลิตสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.35, S.D.=1.06$) และไม่ทราบข้อมูลของสื่อการเรียนการสอนที่มีให้ขอยืม ($\bar{X} = 2.87, S.D.=1.19$) ตามลำดับ

ปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนพบว่า อาจารย์ผู้สอนมีปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.62, S.D.=0.69$) อาจารย์ผู้สอนขาดการฝึกอบรมทักษะเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06, S.D.=1.07$) รองลงมาคือ ผู้สอนไม่สามารถหาสื่อการเรียนการสอนได้ตรงกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.88, S.D.=1.03$) และสถานที่และสภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการใช้สื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.72, S.D.=1.07$) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอาจารย์จำแนกตามวิธีแก้ปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอน

วิธีแก้ปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับของการปัญหา	ลำดับที่
1. แก้ปัญหาด้วยตนเอง	3.71	1.00	มาก	1
2. ติดต่อเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง	3.52	1.04	มาก	2
3. ศึกษาวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอนเพิ่มเติมด้วยตนเอง	3.38	1.04	ปานกลาง	3
4. เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิต/การเลือก/การใช้สื่อการเรียนการสอน	2.25	1.07	ปานกลาง	4
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.21	1.04	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 8 พบว่าอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ส่วนมากมีวิธีแก้ปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.21$, S.D.=1.04) อาจารย์ผู้สอนใช้วิธีแก้ปัญหาดังตนเองในระดับมาก ($\bar{X}=3.71$, S.D.=1.00) รองลงมาคือ ติดต่อเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{X}=3.52$, S.D.=1.04) และเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิต/การเลือก/การใช้สื่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=2.25$, S.D.=1.07)

ตอนที่ 4 ความต้องการในการใช้สื่อในอนาคต

ตารางที่ 9 จำนวนและค่าร้อยละของความต้องการในการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคตของ
อาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ประเภทสื่อการเรียนการสอนที่ต้องการในอนาคต	จำนวน(คน)	ร้อยละ	ลำดับที่
สื่อการเรียนการสอน			
1. หนังสือ หรือตำรา	83	83	1
2. เอกสารประกอบการสอน	78	78	2
3. ของจริง	45	45	6
4. ของจำลอง	16	16	16
5. เกมและสถานการณ์จำลอง	38	38	8
6. การสาธิต	20	20	14
7. การศึกษานอกสถานที่	53	53	5
8. การทดลอง	19	19	15
9. คอมพิวเตอร์ช่วยสอน(CAI)	42	42	7
10. สไลด์อิเล็กทรอนิกส์	23	23	12
11. ซีดีมัลติมีเดีย(Multimedia CD)	38	38	8
12. เว็บไซต์ที่มีปฏิสัมพันธ์	35	35	10
13. สื่อการสอนออนไลน์(Web/WBI)	54	54	4
14. E-Learning	55	55	3
15. ห้องเรียนเสมือนจริง(Virtual Classroom)	28	28	11
16. วิดีทัศน์ตามประสงค์(Video on demand)	22	22	13

จากตารางที่ 9 อาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี มีความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคตประเภทหนังสือ/ตำรา เป็นลำดับแรก คิดเป็นร้อยละ 83 รองลงมาคือ เอกสารประกอบการสอน คิดเป็นร้อยละ 73 และ E-Learning คิดเป็นร้อยละ 55 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 จำนวนและค่าร้อยละของความต้องการในการใช้วัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการเรียนการสอน
สอนในอนาคของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ประเภทสื่อการเรียนการสอนที่ต้องการในอนาคต	จำนวน(คน)	ร้อยละ	ลำดับที่
วัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการเรียนการสอน			
1. กระดานไวท์บอร์ด	59	59	5
2. เครื่องขยายเสียงและไมโครโฟน	83	83	3
3. LCD Projector	88	88	2
4. Visualizer	75	75	4
5. คอมพิวเตอร์	89	89	1
6. แผ่นใส	12	12	14
7. แผ่นวีซีดี/ดีวีดี	56	56	7
8. เทปวีดิทัศน์(Video Tape)	16	16	13
9. วัสดุบันทึกเสียง(Tape Cassette/CD/DVD)	26	26	10
10. เครื่องเล่นแผ่นวีซีดี/ดีวีดี	46	46	8
11. กล้องดิจิทัล	32	32	9
12. กล้องถ่ายภาพวีดิทัศน์	22	22	11
13. Laser Pointer	57	57	6
14. หูฟัง(Headphone)	17	17	12

จากตารางที่10 พบว่าอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีมีความต้องการใช้วัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการเรียนการสอนในอนาคตประเภทคอมพิวเตอร์เป็นลำดับแรก คิดเป็นร้อยละ89 รองลงมาคือ LCD Projector คิดเป็นร้อยละ88 และเครื่องขยายเสียงและไมโครโฟน คิดเป็นร้อยละ 83 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 จำนวนและค่าร้อยละของความต้องการในด้านอื่นๆในอนาคตของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ประเภทความต้องการด้านอื่นๆในอนาคต	จำนวน(คน)	ร้อยละ	ลำดับที่
1. คำแนะนำสำหรับวิธีการใช้	55	55	2
2. หน่วยงานกลางในการผลิตและเก็บรักษา	55	55	2
3. สถานที่สำหรับการผลิตสื่อโดยเฉพาะ	48	48	5
4. มีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอ	57	57	1
5. การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสื่อชนิดใหม่ๆ	55	55	2

จากตารางที่11 พบว่าอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีมีความต้องการด้านอื่นๆในอนาคตคือ มีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอ เป็นลำดับแรก คิดเป็นร้อยละ 57 รองลงมาคือ มีคำแนะนำสำหรับวิธีการใช้ มีหน่วยงานกลางในการผลิตและเก็บรักษา และมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสื่อชนิดใหม่ๆ คิดเป็นร้อยละ 55 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 จำนวนและค่าร้อยละของความต้องการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคตของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

หัวข้อการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคต	จำนวน(คน)	ร้อยละ	ลำดับที่
1. การผลิตสื่อการเรียนการสอน	58	58	1
2. การผลิตวีดิทัศน์	32	32	6
3. การผลิตและออกแบบเว็บไซต์	44	44	3
4. การผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน(CAI)	56	56	2
5. การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน	35	35	5
6. การแก้ปัญหาเบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน	42	42	4

จากตารางที่12 พบว่าอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีมีความต้องการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคตในเรื่องการผลิตสื่อการเรียนการสอนเป็นลำดับแรก คิดเป็นร้อยละ 58 รองลงมาคือ การผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน(CAI) คิดเป็นร้อยละ56 และเรื่องการผลิตและออกแบบเว็บไซต์ คิดเป็นร้อยละ 44 ตามลำดับ

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์เปรียบเทียบ สภาพ ปัญหาและความต้องการในการใช้สื่อการเรียนการสอน
ของอาจารย์ ตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน สาขาวิชาที่สอน

ตารางที่ 13 วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพและปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์
จำแนกตามวุฒิการศึกษา

สภาพและปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอน	ปริญญาตรี (n=12)		ปริญญาโท (n=76)		ปริญญาเอก (n=12)		F Value (Sig.)
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
การใช้วัสดุและอุปกรณ์							
วัสดุ							
1. วัสดุประเภทภาพ	3.45	0.70	3.15	0.65	3.07	0.69	.300
2. วัสดุประเภทเสียง	2.46	0.47	2.22	0.93	2.29	0.97	.679
3. วัสดุประเภทอื่นๆ	2.22	0.69	2.17	0.80	2.00	0.77	.747
อุปกรณ์							
1. อุปกรณ์ประเภทเครื่องฉาย	2.68	0.98	3.22	0.74	2.87	0.81	.051*
2. อุปกรณ์เครื่องเสียง	2.97	0.83	2.74	0.86	2.60	0.92	.555
3. อุปกรณ์ที่ใช้กับภาพเคลื่อนไหว	2.78	1.25	2.49	1.15	2.22	1.08	.502
4. อุปกรณ์ที่ใช้เสริมการสอน	2.58	0.73	2.95	0.85	2.71	0.84	.278
ค่าเฉลี่ยรวม	2.73	0.56	2.70	0.63	2.53	0.67	.677
สภาพการใช้สื่อ							
1.การเตรียมผู้สอนในการใช้สื่อการเรียนการสอน	4.05	0.70	3.45	0.60	3.58	0.66	.009*
2.วิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.98	0.67	3.86	0.61	4.25	0.60	.125
3.การดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.95	0.60	3.65	0.60	3.65	0.46	.250
4.การประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.55	1.33	3.31	0.83	3.19	0.77	.589
ค่าเฉลี่ยรวม	3.92	0.72	3.57	0.54	3.61	0.43	.092
ปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอน							
1.ปัญหาการผลิตสื่อการเรียนการสอน	3.04	0.98	2.98	0.70	2.53	0.71	.134
2.ปัญหาการเลือกและขอยืมสื่อการเรียนการสอน	2.84	0.85	2.76	0.75	2.33	0.58	.155
3.ปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอน	2.61	0.72	2.69	0.71	2.22	0.34	.091
ค่าเฉลี่ยรวม	2.83	0.85	2.81	0.72	2.36	0.54	.071
ค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมด	3.20	0.51	3.04	0.42	2.88	0.34	.201

จากตารางที่ 13 เมื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบสภาพและปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า วุฒิการศึกษาที่แตกต่างกันของอาจารย์ไม่ได้มีผลต่อความคิดเห็นในเรื่องของสภาพและปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญ แต่เมื่อแยกตามรายด้านที่ศึกษาพบว่า วุฒิการศึกษาที่แตกต่างกันของอาจารย์ส่งผลให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในการใช้อุปกรณ์ประเภทเครื่องฉายและการเตรียมผู้สอนในการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 14 วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพและปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์
จำแนกตามสาขาวิชา

สภาพและปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอน	สาขาสัตวศาสตร์ (n=19)		ผลิตสัตว์น้ำ (n=3)		ผลิตพืช (n=3)		สาขาธุรกิจทั่วไป (n=11)		สาขาท่องเที่ยว (n=12)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
การใช้วัสดุและอุปกรณ์										
วัสดุ										
1. วัสดุประเภทภาพ	3.17	0.64	2.60	0.40	3.60	0.20	2.98	0.81	3.43	0.76
2. วัสดุประเภทเสียง	2.14	0.96	1.91	0.14	2.83	0.14	1.68	0.73	2.71	1.12
3. วัสดุประเภทอื่นๆ	2.11	0.81	1.55	0.38	3.22	0.58	1.86	0.80	2.47	1.04
อุปกรณ์										
1. อุปกรณ์ประเภทเครื่องฉาย	3.21	0.74	2.67	0.29	3.67	0.63	3.14	0.96	3.08	0.78
2. อุปกรณ์เครื่องเสียง	2.67	0.77	2.42	0.38	3.75	0.43	2.32	0.80	3.23	1.06
3. อุปกรณ์ที่ใช้กับภาพเคลื่อนไหว	2.33	1.14	2.44	0.51	3.44	0.38	2.15	1.31	3.08	1.15
4. อุปกรณ์ที่ใช้เสริมการสอน	3.06	0.87	3.25	0.25	3.58	0.52	2.68	0.70	3.12	0.98
ค่าเฉลี่ยรวม	2.67	0.85	2.40	0.33	3.44	0.41	2.40	0.87	3.02	0.98
สภาพการใช้สื่อ										
1.การเตรียมผู้สอนในการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.23	0.45	2.22	0.37	3.41	0.00	3.48	0.63	3.94	0.47
2.วิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.59	0.76	3.58	0.88	3.58	0.14	4.04	0.70	4.23	0.50
3.การดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.49	0.66	3.00	0.17	3.97	0.25	3.56	0.59	3.98	0.52
4.การประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.05	0.95	2.50	1.17	4.17	0.17	3.45	1.02	3.72	0.79
ค่าเฉลี่ยรวม	3.34	0.70	2.82	0.65	3.78	0.14	3.63	0.73	3.96	0.57
ปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอน										
1.ปัญหาการผลิตสื่อการเรียนการสอน	3.41	0.66	2.97	0.36	3.08	0.31	2.44	0.90	2.87	1.02
2.ปัญหาการเลือกและขอขยืมสื่อการเรียนการสอน	3.03	0.72	2.58	0.47	3.33	0.19	2.12	0.80	2.76	0.96
3.ปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอน	2.84	0.65	2.63	0.46	2.85	0.28	2.44	0.79	2.61	0.96
ค่าเฉลี่ยรวม	3.09	0.68	2.73	0.43	3.09	0.26	2.33	0.83	2.75	0.98
ค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมด	3.03	0.35	2.60	0.16	3.43	0.06	2.81	0.55	3.28	0.61

ตารางที่ 14(ต่อ)

สภาพและปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอน	สาขาชุมชน (n=8)		สาขาคลาด (n=7)		ภาษาอังกฤษ ธุรกิจ(n=12)		รัฐประศาสน ศาสตร์(n=4)		สาขาโรงแรม (n=6)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
การใช้วัสดุและอุปกรณ์วัสดุ										
1. วัสดุประเภทภาพ	3.50	0.93	3.08	0.61	3.13	0.45	2.90	0.48	3.40	0.49
2. วัสดุประเภทเสียง	2.47	1.10	1.93	1.05	2.54	0.69	2.37	0.88	2.17	0.62
3. วัสดุประเภทอื่นๆ	2.12	0.87	1.83	0.94	2.21	0.61	2.00	0.30	2.25	0.72
อุปกรณ์										
1. อุปกรณ์ประเภทเครื่องฉาย	3.25	0.99	3.57	0.94	2.87	0.68	2.75	0.20	2.71	1.29
2. อุปกรณ์เครื่องเสียง	2.81	1.21	2.43	0.59	2.98	0.87	2.75	0.61	2.50	0.99
3. อุปกรณ์ที่ใช้กับภาพเคลื่อนไหว	2.92	1.41	2.00	1.07	2.14	1.05	2.50	1.00	2.61	1.22
4. อุปกรณ์ที่ใช้เสริมการสอน	2.94	1.12	2.71	0.85	2.31	0.69	2.44	1.21	3.08	0.34
ค่าเฉลี่ยรวม	2.86	1.09	2.51	0.86	2.60	0.72	2.51	0.67	2.67	0.58
สภาพการใช้สื่อ										
1.การเตรียมผู้สอนในการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.96	0.68	3.46	0.39	3.52	0.80	3.50	0.84	3.78	0.70
2.วิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน	4.31	0.55	3.96	0.65	3.87	0.34	4.00	0.41	3.87	0.70
3.การดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.84	0.66	3.78	0.66	3.60	0.63	3.82	0.17	3.67	0.57
4.การประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.42	1.13	3.24	0.80	3.40	0.79	3.71	0.25	2.97	1.11
ค่าเฉลี่ยรวม	3.88	0.75	3.61	0.62	3.60	0.64	3.76	0.42	3.60	0.65
ปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอน										
1.ปัญหาการผลิตสื่อการเรียนการสอน	2.83	0.53	3.48	0.56	2.84	0.70	2.41	0.40	3.21	0.66
2.ปัญหาการเลือกและขอยืมสื่อการเรียนการสอน	2.47	0.49	3.00	0.57	2.71	0.75	2.41	0.42	2.67	0.94
3.ปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอน	2.36	0.71	3.11	0.54	2.71	0.73	2.05	0.23	2.68	0.60
ค่าเฉลี่ยรวม	2.55	0.58	3.20	0.56	2.75	0.73	2.29	0.35	2.90	0.67
ค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมด	3.13	0.45	3.11	0.30	3.01	0.38	2.89	0.18	3.07	0.56

ตารางที่ 14(ต่อ)

สภาพและปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอน	สารสนเทศธุรกิจ (n=7)		ออกแบบ (n=8)		F Value Sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
การใช้วัสดุและอุปกรณ์					
วัสดุ					
4. วัสดุประเภทภาพ	2.80	0.52	3.30	0.75	.357
5. วัสดุประเภทเสียง	2.07	1.06	2.34	0.38	.302
6. วัสดุประเภทอื่นๆ	2.21	0.72	2.21	0.33	.327
อุปกรณ์					
5. อุปกรณ์ประเภทเครื่องฉาย	3.28	0.68	3.06	0.60	.645
6. อุปกรณ์เครื่องเสียง	2.57	0.89	2.84	0.50	.235
7. อุปกรณ์ที่ใช้กับภาพเคลื่อนไหว	2.19	1.14	2.87	1.12	.414
8. อุปกรณ์ที่ใช้เสริมการสอน	2.82	0.69	3.00	0.85	.318
ค่าเฉลี่ยรวม	2.56	0.81	2.80	0.65	.329
สภาพการใช้สื่อ					
1.การเตรียมผู้สอนในการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.52	0.64	3.76	0.42	.002*
2.วิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน	4.07	0.57	3.81	0.62	.215
3.การดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.61	0.56	3.90	0.41	.308
4.การประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.45	0.70	3.06	0.68	.336
ค่าเฉลี่ยรวม	3.66	0.62	3.63	0.53	.044
ปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอน					
1.ปัญหาการผลิตสื่อการเรียนการสอน	2.70	0.21	2.58	0.61	.015
2.ปัญหาการเลือกและขอยืมสื่อการเรียนการสอน	2.78	0.36	2.70	0.86	.173
3.ปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอน	2.27	0.45	2.55	0.59	.336
ค่าเฉลี่ยรวม	2.58	0.34	2.61	0.67	.128
ค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมด	2.96	0.33	3.06	0.22	.233

จากตารางที่ 14 เมื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบสภาพและปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์จำแนกตามสาขาวิชาที่สอนแล้ว พบว่าสาขาวิชาที่แตกต่างกันของอาจารย์ไม่ได้มีผลต่อความคิดเห็นในเรื่องของสภาพและปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญ แต่เมื่อแยกตามรายด้านที่ศึกษาพบว่า สาขาวิชาที่แตกต่างกันของอาจารย์ส่งผลให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในด้านการเตรียมผู้สอนในการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 15 วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพและปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์
จำแนกตามประสบการณ์การสอน

สภาพและปัญหาการใช้สื่อการเรียน การสอน	น้อยกว่าปี (n=9)		1-5ปี (n=59)		6-10ปี (n=22)		11-15ปี (n=4)		15ปีขึ้นไป (n=6)		F Value Sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
การใช้วัสดุและอุปกรณ์											
วัสดุ											
1. วัสดุประเภทภาพ	3.13	0.49	3.23	0.71	3.08	0.60	3.35	0.70	2.97	0.78	.782
2. วัสดุประเภทเสียง	2.05	0.75	2.03	0.99	2.19	0.75	2.37	0.59	2.25	0.82	.942
3. วัสดุประเภทอื่นๆ	1.78	0.56	2.20	0.80	2.12	0.71	2.58	0.80	2.11	1.08	.471
อุปกรณ์											
1. อุปกรณ์ประเภทเครื่องฉาย	2.92	0.50	3.30	0.82	2.68	0.70	3.56	1.05	2.96	0.58	.019
2. อุปกรณ์เครื่องเสียง	2.94	0.80	2.86	0.85	2.37	0.87	2.56	0.90	2.92	0.78	.193
3. อุปกรณ์ที่ใช้กับ ภาพเคลื่อนไหว	2.44	1.32	2.47	1.18	2.57	1.11	3.00	0.98	2.17	1.07	.850
4. อุปกรณ์ที่ใช้เสริมการสอน	2.58	0.60	2.95	0.89	2.78	0.67	3.50	0.89	2.58	1.06	.320
ค่าเฉลี่ยรวม	2.52	0.45	2.75	0.66	2.53	0.54	2.97	0.73	2.56	0.70	.468
สภาพการใช้สื่อ											
1.การเตรียมผู้สอนในการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.51	0.72	3.58	0.64	3.44	0.64	3.69	0.74	3.40	0.68	.877
2.วิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.69	0.84	3.94	0.61	3.92	0.61	3.94	0.75	4.04	0.60	.840
3.การดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.45	0.75	3.74	0.60	3.55	0.49	3.80	0.75	3.85	0.27	.438
4.การประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.15	1.02	3.43	0.89	3.03	0.83	3.46	1.14	3.61	0.65	.374
ค่าเฉลี่ยรวม	3.45	0.67	3.65	0.57	3.46	0.49	3.71	0.79	3.66	0.43	.618
ปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอน											
1.ปัญหาการผลิตสื่อการเรียนการสอน	2.99	0.85	3.05	0.71	2.63	0.62	3.47	0.36	2.48	1.11	.050
2.ปัญหาการเลือกและขอยืมสื่อการเรียนการสอน	2.82	0.98	2.83	0.72	2.45	0.66	2.91	0.57	2.33	0.91	.188
3.ปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอน	2.62	0.98	2.68	0.70	2.47	0.51	3.08	0.61	2.37	0.70	.418
ค่าเฉลี่ยรวม	2.85	0.84	2.90	0.57	2.60	0.47	3.15	0.45	2.49	0.79	.134
ค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมด	2.95	0.38	3.11	0.45	2.88	0.29	3.28	0.57	2.93	0.46	.142

จากตารางที่ 15 เมื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบสภาพและปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์จำแนกตามประสบการณ์การสอนแล้ว พบว่าประสบการณ์การสอนที่แตกต่างกันของอาจารย์ไม่ได้มีผลต่อความคิดเห็นในเรื่องของสภาพและปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 16 วิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการในการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคตของ
 อาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีจำแนกตามคณะวิชา

ประเภทสื่อการเรียนการสอนที่ต้องการใน อนาคต	สัดส่วนศาสตร์และ เทคโนโลยีการเกษตร		ลำดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	
1. หนังสือ หรือตำรา	21	84.0	1
2. เอกสารการสอน	18	72.0	2
3. ของจริง	15	60.0	5
4. ของจำลอง	9	36.0	10
5. เกมและสถานการณ์จำลอง	1	4.0	16
6. การสาธิต	9	36.0	10
7. การศึกษานอกสถานที่	11	44.0	8
8. การทดลอง	12	48.0	6
9. คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI)	12	48.0	6
10. สไลด์อิเล็กทรอนิกส์	8	32.0	12
11. ซีดีมัลติมีเดีย (Multimedia CD)	8	32.0	12
12. เว็บไซต์ที่มีปฏิสัมพันธ์	8	32.0	12
13. สื่อการสอนออนไลน์ (Web/WBI)	17	68.0	3
14. E-Learning	16	64.0	4
15. ห้องเรียนเสมือนจริง (Virtual Classroom)	10	40.0	9
16. วิดีทัศน์ตามประสงค์ (Video on demand)	7	28.0	15

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ประเภทสื่อการเรียนการสอนที่ต้องการใน อนาคต	วิทยาการจัดการ		ลำดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	
1. หนังสือ หรือตำรา	49	81.7	1
2. เอกสารการสอน	48	80.0	2
3. ของจริง	24	40.0	7
4. ของจำลอง	7	11.7	15
5. เกมและสถานการณ์จำลอง	26	43.3	6
6. การสาธิต	9	15.0	14
7. การศึกษานอกสถานที่	34	56.7	3
8. การทดลอง	6	10.0	16
9. คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI)	21	35.0	9
10. สไลด์อิเล็กทรอนิกส์	12	20.0	13
11. ซีดีมัลติมีเดีย (Multimedia CD)	23	38.3	8
12. เว็บไซต์ที่มีปฏิสัมพันธ์	19	31.7	10
13. สื่อการสอนออนไลน์(Web/WBI)	30	50.0	4
14. E-Learning	30	50.0	4
15. ห้องเรียนเสมือนจริง (Virtual Classroom)	13	21.7	12
16. วิดีทัศน์ตามประสงค์ (Video on demand)	14	23.3	11

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ประเภทสื่อการเรียนการสอนที่ต้องการใน อนาคต	เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร		ลำดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	
1. หนังสือ หรือตำรา	13	86.7	1
2. เอกสารการสอน	12	80.0	2
3. ของจริง	6	40.0	10
4. ของจำลอง	0	0	16
5. เกมและสถานการณ์จำลอง	11	73.3	3
6. การสาธิต	2	13.3	13
7. การศึกษานอกสถานที่	8	53.3	6
8. การทดลอง	1	6.7	14
9. คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI)	9	60.0	4
10. สไลด์อิเล็กทรอนิกส์	3	20.0	12
11. ซีดีมัลติมีเดีย (Multimedia CD)	7	46.7	8
12. เว็บไซต์ที่มีปฏิสัมพันธ์	8	53.3	6
13. สื่อการสอนออนไลน์ (Web/WBI)	7	46.7	8
14. E-Learning	9	60.0	4
15. ห้องเรียนเสมือนจริง (Virtual Classroom)	5	33.3	11
16. วิดีทัศน์ตามประสงค์ (Video on demand)	1	6.7	14

จากตารางที่ 16 วิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการในการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคตของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามคณะวิชา พบว่า อาจารย์ผู้สอนคณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร มีความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคตประเภทหนังสือหรือตำรา เป็นลำดับแรก คิดเป็นร้อยละ 84 รองลงมาคือ เอกสารการสอน คิดเป็นร้อยละ 72 และสื่อการสอนออนไลน์ (Web/WBI) คิดเป็นร้อยละ 68 ตามลำดับ

อาจารย์ผู้สอนคณะวิทยาการจัดการ มีความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคตประเภทหนังสือหรือตำรา เป็นลำดับแรก คิดเป็นร้อยละ 81.7 รองลงมาคือ เอกสารการสอน คิดเป็นร้อยละ 80.0 และการศึกษานอกสถานที่ คิดเป็นร้อยละ 56.7 ตามลำดับ

อาจารย์ผู้สอนคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความต้องการในการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคตประเภทหนังสือหรือตำรา เป็นลำดับแรก คิดเป็นร้อยละ 86.7 รองลงมาคือ เอกสารการสอน คิดเป็นร้อยละ 80.0 และเกมส์และสถานการณ์จำลอง คิดเป็นร้อยละ 73.3 ตามลำดับ

เมื่อมองในภาพรวม พบว่า อาจารย์ผู้สอนคณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร คณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความต้องการในการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคตไม่แตกต่างกัน โดยมีความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทหนังสือหรือตำรา เป็นลำดับแรก

ตารางที่ 17 วิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการในการใช้วัสดุอุปกรณ์ในอนาคตของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามคณะวิชา

ประเภทสื่อการเรียนการสอนที่ต้องการในอนาคต	สัตวศาสตร์และ เทคโนโลยีการเกษตร		ลำดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	
วัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการเรียนการสอน			
1. กระดานไวท์บอร์ด	13	52.0	7
2. เครื่องขยายเสียงและไมโครโฟน	20	80.0	3
3. LCD Projector	22	88.0	1
4. Visualizer	19	76.0	4
5. คอมพิวเตอร์	22	88.0	1
6. แผ่นใส	0	0	14
7. แผ่นวีซีดี/ดีวีดี	12	48.0	8
8. เทปวีดิทัศน์ (Video Tape)	6	24.0	11
9. วัสดุบันทึกเสียง (Tape Cassette/CD/DVD)	6	24.0	11
10. เครื่องเล่นแผ่นวีซีดี/ดีวีดี	15	60.0	6
11. กล้องดิจิทัล	11	44.0	10
12. กล้องถ่ายทำวีดิทัศน์	12	48.0	8
13. Laser Pointer	19	76.0	4
14. หูฟัง (Headphone)	2	8.0	13

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ประเภทสื่อการเรียนการสอนที่ต้องการในอนาคต	วิทยาการจัดการ		ลำดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	
วัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการเรียนการสอน			
1. กระดานไวท์บอร์ด	38	65.5	5
2. เครื่องขยายเสียงและไมโครโฟน	50	86.2	3
3. LCD Projector	52	89.7	1
4. Visualizer	44	75.9	4
5. คอมพิวเตอร์	52	89.7	1
6. แผ่นใส	10	17.2	12
7. แผ่นวีซีดี/ดีวีดี	35	60.3	6
8. เทปวีดิทัศน์ (Video Tape)	9	15.5	14
9. วัสดุบันทึกเสียง (Tape Cassette/CD/DVD)	16	27.6	9
10. เครื่องเล่นแผ่นวีซีดี/ดีวีดี	30	51.7	7
11. กล้องดิจิทัล	15	25.9	10
12. กล้องถ่ายทำวีดิทัศน์	10	17.2	12
13. Laser Pointer	26	44.8	8
14. หูฟัง(Headphone)	13	22.4	11

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ประเภทสื่อการเรียนการสอนที่ต้องการในอนาคต	เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร		ลำดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	
วัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการเรียนการสอน			
1. กระดานไวท์บอร์ด	8	53.3	7
2. เครื่องขยายเสียงและไมโครโฟน	13	86.7	3
3. LCD Projector	14	93.3	2
4. Visualizer	12	80.0	4
5. คอมพิวเตอร์	15	100	1
6. แผ่นใส	2	13.3	10
7. แผ่นวีซีดี/ดีวีดี	9	60.0	6
8. เทปวีดิทัศน์ (Video Tape)	1	6.7	12
9. วัสดุบันทึกเสียง (Tape Cassette/CD/DVD)	4	26.7	9
10. เครื่องเล่นแผ่นวีซีดี/ดีวีดี	1	6.7	12
11. กล้องดิจิทัล	6	40.0	8
12. กล้องถ่ายภาพวีดิทัศน์	0	0	14
13. Laser Pointer	12	80.0	4
14. หูฟัง (Headphone)	2	13.3	10

จากตารางที่ 17 วิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการในการใช้วัสดุอุปกรณ์ในอนาคตของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามคณะวิชา พบว่าอาจารย์ผู้สอนคณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตรมีความต้องการในการใช้วัสดุอุปกรณ์ในอนาคตประเภท LCD Projector กับเครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นลำดับแรก คิดเป็นร้อยละ 88 รองลงมาคือ เครื่องขยายเสียงและไมโครโฟน คิดเป็นร้อยละ 80 และ Visualizer คิดเป็นร้อยละ 76 ตามลำดับ

อาจารย์ผู้สอนคณะวิทยาการจัดการ มีความต้องการในการใช้วัสดุอุปกรณ์ในอนาคตประเภทเครื่อง LCD Projector กับเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นลำดับแรก คิดเป็นร้อยละ 89.7 รองลงมาคือ เครื่องขยายเสียงและไมโครโฟน คิดเป็นร้อยละ 86.2 และ Visualizer คิดเป็นร้อยละ 75.9 ตามลำดับ

อาจารย์ผู้สอนคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีความต้องการใช้วัสดุอุปกรณ์ในอนาคตประเภทเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นลำดับแรก คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือ LCD Projector คิดเป็นร้อยละ 93.3 และเครื่องขยายเสียงและไมโครโฟน คิดเป็นร้อยละ 86.7 ตามลำดับ

เมื่อมองในภาพรวม พบว่า อาจารย์ผู้สอนคณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร คณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความต้องการในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ในอนาคตไม่แตกต่างกัน โดยมีความต้องการใช้วัสดุอุปกรณ์ประเภทเครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นลำดับแรก

ตารางที่ 18 วิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการด้านอื่นๆในอนาคตของอาจารย์ผู้สอนใน มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามคณะวิชา

ประเภทความต้องการด้านอื่นๆในอนาคต	สัตวศาสตร์และ เทคโนโลยีการเกษตร		ลำดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	
1. คำแนะนำสำหรับวิธีการใช้	15	60.0	4
2. หน่วยงานกลางในการผลิตและเก็บรักษา	12	48.0	5
3. สถานที่สำหรับการผลิตสื่อโดยเฉพาะ	18	72.0	2
4. มีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอ	19	76.0	1
5. การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสื่อชนิดใหม่ๆ	16	64.0	3
ประเภทความต้องการด้านอื่นๆในอนาคต	วิทยาการจัดการ		ลำดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	
1. คำแนะนำสำหรับวิธีการใช้	34	58.6	2
2. หน่วยงานกลางในการผลิตและเก็บรักษา	36	62.1	1
3. สถานที่สำหรับการผลิตสื่อโดยเฉพาะ	27	46.6	5
4. มีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอ	30	51.7	4
5. การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสื่อชนิดใหม่ๆ	34	58.6	2
ประเภทความต้องการด้านอื่นๆในอนาคต	เทคโนโลยีสารสนเทศฯ		ลำดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	
1. คำแนะนำสำหรับวิธีการใช้	6	42.9	3
2. หน่วยงานกลางในการผลิตและเก็บรักษา	7	50.0	2
3. สถานที่สำหรับการผลิตสื่อโดยเฉพาะ	3	21.4	5
4. มีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอ	8	57.1	1
5. การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสื่อชนิดใหม่ๆ	5	35.7	4

จากตารางที่ 18 วิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการด้านอื่นๆ ในอนาคตของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามคณะวิชา พบว่า อาจารย์ผู้สอนคณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร มีความต้องการให้มีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอเป็นลำดับแรก คิดเป็นร้อยละ 76 รองลงมาคือ ต้องการสถานที่สำหรับการผลิตสื่อ โดยเฉพาะ คิดเป็นร้อยละ 72 และต้องการการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสื่อชนิดใหม่ๆ คิดเป็นร้อยละ 64 ตามลำดับ

อาจารย์ผู้สอนคณะวิทยาการจัดการ มีความต้องการหน่วยงานกลางในการผลิตและเก็บรักษาเป็นลำดับแรก คิดเป็นร้อยละ 62.1 รองลงมาคือ ต้องการคำแนะนำสำหรับวิธีการใช้และการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสื่อชนิดใหม่ๆ คิดเป็นร้อยละ 58.6 และต้องการให้มีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 51.7 ตามลำดับ

อาจารย์ผู้สอนคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความต้องการในการให้มีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอเป็นลำดับแรก คิดเป็นร้อยละ 57.1 รองลงมาคือ ต้องการหน่วยงานกลางในการผลิตและเก็บรักษา คิดเป็นร้อยละ 50 และต้องการคำแนะนำสำหรับวิธีการใช้ คิดเป็นร้อยละ 42.9 ตามลำดับ

เมื่อมองในภาพรวม พบว่า อาจารย์ผู้สอนคณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตรและคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความต้องการด้านอื่นๆ ในอนาคตไม่แตกต่างกัน โดยมีความต้องการให้มีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอเป็นลำดับแรก แต่มีความต้องการที่ต่างกับอาจารย์ผู้สอนคณะวิทยาการจัดการที่มีความต้องการให้มีหน่วยงานกลางในการผลิตและเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอนเป็นลำดับแรก

ตารางที่ 19 วิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับของความต้องการได้รับการฝึกอบรม
เกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต
สารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามคณะวิชา

หัวข้อการฝึกอบรมที่เกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน	สัตวศาสตร์และ เทคโนโลยีการเกษตร		ลำดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	
1. การผลิตสื่อการเรียนการสอน	16	66.7	2
2. การผลิตวีดิทัศน์	9	37.5	6
3. การผลิตและออกแบบเว็บไซต์	11	45.8	3
4. การผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน(CAI)	18	75.0	1
5. การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน	10	41.7	5
6. การแก้ปัญหาเบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน	11	45.8	3
หัวข้อการฝึกอบรมที่เกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน	วิทยาการจัดการ		ลำดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	
1. การผลิตสื่อการเรียนการสอน	37	67.3	1
2. การผลิตวีดิทัศน์	17	30.9	6
3. การผลิตและออกแบบเว็บไซต์	29	52.7	3
4. การผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน(CAI)	33	60.0	2
5. การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน	22	40.0	5
6. การแก้ปัญหาเบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน	27	49.1	4
หัวข้อการฝึกอบรมที่เกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน	เทคโนโลยี สารสนเทศฯ		ลำดับที่
	จำนวน	ร้อยละ	
1. การผลิตสื่อการเรียนการสอน	5	38.5	2
2. การผลิตวีดิทัศน์	6	46.2	1
3. การผลิตและออกแบบเว็บไซต์	4	30.8	4
4. การผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน(CAI)	5	38.5	2
5. การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน	3	23.1	6
6. การแก้ปัญหาเบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน	4	30.8	4

จากตารางที่ 19 วิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามคณะวิชา พบว่า อาจารย์ผู้สอนคณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตรและ มีความต้องการได้รับการฝึกอบรมในเรื่องการผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) เป็นลำดับแรก คิดเป็นร้อยละ 75 รองลงมาคือ การผลิตสื่อการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 66.7 และมีความต้องการได้รับการฝึกอบรมในเรื่องการผลิตและออกแบบเว็บไซต์และการแก้ปัญหาเบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 45.8 ตามลำดับ

อาจารย์ผู้สอนคณะวิทยาการจัดการที่มีความต้องการได้รับการฝึกอบรมในเรื่องการผลิตสื่อการเรียนการสอนเป็นลำดับแรก คิดเป็นร้อยละ 67.3 รองลงมาคือ การผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) คิดเป็นร้อยละ 60 และมีความต้องการได้รับการฝึกอบรมในเรื่องการผลิตและออกแบบเว็บไซต์ คิดเป็นร้อยละ 52.7 ตามลำดับ

อาจารย์ผู้สอนคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีความต้องการได้รับการฝึกอบรมในเรื่องการผลิตวีดิทัศน์เป็นลำดับแรก คิดเป็นร้อยละ 46.2 รองลงมาคือ การผลิตสื่อการเรียนการสอนและการผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) คิดเป็นร้อยละ 38.5 และมีความต้องการได้รับการฝึกอบรมในเรื่องการผลิตและออกแบบเว็บไซต์และการแก้ปัญหาเบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 30.8

เมื่อมองในภาพรวม พบว่า อาจารย์ผู้สอนแต่ละคณะวิชามีความต้องการได้รับการฝึกอบรมที่แตกต่างกัน ดังนี้ คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตรและ มีความต้องการได้รับการฝึกอบรมในเรื่อง การผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) เป็นลำดับแรก คณะวิทยาการจัดการที่มีความต้องการได้รับการฝึกอบรมในเรื่องการผลิตสื่อการเรียนการสอนเป็นลำดับแรก ส่วนคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีความต้องการได้รับการฝึกอบรมในเรื่องการผลิตสื่อการเรียนการสอนและการผลิตวีดิทัศน์เป็นลำดับแรก

ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. การพัฒนาสื่อการสอนต้องมีการปรับเปลี่ยนทุกปี ดังนั้น ควรตั้งทีมงานในเชิงรุก (จัดทีมแนะนำสื่อ) มีการประเมินและติดตามผลการทำงานร่วมกับอาจารย์(ทดลองทำซักหนึ่งวิชาน่าจะดี เพื่อศึกษาผลการใช้งานก่อนและหลังใช้งาน) โดยเข้าพูดคุยกับอาจารย์ว่าต้องการพัฒนาหรือปรับปรุง หรือให้ความรู้ในเรื่องใด ลักษณะอย่างไร แล้วพัฒนาสื่อร่วมกัน ลองใช้งานจริง โดยวัดผลจากนักศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง
2. ควรมีการพิจารณาสื่อให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดที่จะได้รับจากการใช้สื่อและคุ้มค่างบประมาณที่จ่ายไป
3. คุณภาพของอุปกรณ์ควรมีการปรับปรุงให้ทันสมัยและเมื่อเสียหรือคุณภาพไม่ดีควรเปลี่ยนใหม่
4. ผู้ใช้สื่อการเรียนการสอนมักจะมี ความคาดหวังในเรื่องสื่อที่ให้บริการในห้องเรียนว่าจะมีสภาพสมบูรณ์ และพร้อมที่จะใช้งาน ได้อย่างสะดวก ดังนั้นผู้ให้บริการ ควรจะตรวจสอบความเรียบร้อยทุกครั้งก่อนการใช้งาน เพราะบางครั้งแบตเตอรี่รีโมทหมด หรือไม่ได้ต่อสายจอเข้ากับเครื่องทำให้การจัดการเรียนการสอนล่าช้าออกไปเพราะเสียเวลากับการแก้ไขอุปกรณ์เป็นส่วนใหญ่
5. ควรมีการจัดทำคู่มือแจกให้อาจารย์ทุกท่านเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนทุกประเภท

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ในบทนี้จะกล่าวถึง วัตถุประสงค์การวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย ข้อเสนอแนะ แนวทางการแก้ไขปัญหา และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ตามลำดับ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาแนวโน้มและความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคตของอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ที่เป็นข้าราชการและพนักงานมหาวิทยาลัยที่ทำการสอนประจำอยู่ในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ในระดับปริญญาตรี คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร คณะวิทยาการจัดการ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 132 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) มีข้อความจำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้สื่อและปัญหาที่พบจากการใช้สื่อในการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี มีข้อความแบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือระดับการใช้สื่อการเรียนการสอนแต่ละประเภท จำนวน 4 ข้อ การเตรียมผู้สอนในการใช้

สื่อการเรียนการสอน จำนวน 10 ข้อ วิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน จำนวน 3 ข้อ การดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอนจำนวน 10 ข้อ การประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน จำนวน 5 ข้อ และ ปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอน จำนวน 4 ข้อ รวมทั้งหมด 36 ข้อ โดยใช้การกำหนดระดับคะแนนตามแบบมาตรวัดวัดของลิเคิร์ตสเกล (Likert's Scale) ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการของครอนบาคโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9324

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคตของอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) มีข้อความจำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนและมีความสมบูรณ์ จำนวน 100 ชุดเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ผลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้สื่อและปัญหาที่พบจากการใช้สื่อในการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการใช้สื่อการสอนในอนาคตของอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ และในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสภาพการใช้สื่อและปัญหาที่พบจากการใช้สื่อในการเรียนการสอนของอาจารย์ใน 3 คณะวิชาใช้ One-way ANOVA ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และถ้ามีความแตกต่างกันจะใช้วิธีของ SCHEFFE's ในการหาค่าความแตกต่างแต่ละคู่กัน

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการใช้สื่อและปัญหาที่พบจากการใช้สื่อในการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี แบ่งออกเป็น 6 ด้านได้แก่

ด้านระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่าอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีส่วนมากมีการใช้สื่อการเรียนการสอนในระดับปานกลาง (\bar{X} =2.67, S.D.=0.62) โดยพบว่ามีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.69, S.D.=0.80)

รองลงมาคือ เครื่อง LCD Projector ($\bar{X}=4.60$, S.D.=0.78) และใช้เครื่องขยายเสียง/ไมโครโฟน ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.94) ตามลำดับ

ด้านการเตรียมผู้สอนในการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า อาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีส่วนมากมีการเตรียมผู้สอนในการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.53$, S.D.=1.00) โดยมีการเลือกใช้สื่อให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์ของการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.75) เป็นลำดับแรก

ด้านวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่าอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีส่วนมากมีวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$, S.D.=0.82) โดยมีการใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.69) เป็นลำดับแรก

ด้านการดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่าอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีส่วนมากมีการดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.68$, S.D.=0.88) มีการใช้สื่อการเรียนการสอนได้ตรงกับคุณลักษณะของสื่อในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$, S.D.=0.68) เป็นลำดับแรก

ด้านการประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่าอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีส่วนมาก มีการประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.33$, S.D.=1.10) โดยมีการประเมินสื่อการเรียนการสอนจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างใช้สื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.67$, S.D.=1.02) เป็นลำดับแรก

ด้านปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่าอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีส่วนมาก มีปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.75$, S.D.=1.04) โดยมีปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอนแบ่งได้เป็น

ปัญหาการผลิตสื่อการเรียนการสอน พบว่า อาจารย์ผู้สอนมีปัญหาการผลิตสื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.93$, S.D.=0.75) อาจารย์ผู้สอนมีปัญหาเนื่องจากภาระในการสอนมากไม่มีเวลาเตรียมเนื้อหาผลิตสื่ออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.41$, S.D.=1.09) เป็นลำดับแรก

ปัญหาการเลือกและขอใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า อาจารย์ผู้สอนมีปัญหาการเลือกและขอใช้สื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.75$, S.D.=0.75) ปัญหาที่พบ

คือมีสื่อการเรียนการสอนมีให้เลือกน้อยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$, S.D.=1.16) เป็นลำดับแรก

ปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนพบว่า อาจารย์ผู้สอนมีปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.62$, S.D.=0.69) อาจารย์ผู้สอนขาดการฝึกอบรมทักษะเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$, S.D.=1.07) เป็นลำดับแรก

วิธีแก้ปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$, S.D.=1.04) อาจารย์ผู้สอนใช้วิธีแก้ปัญหาด้วยตนเองในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D.=1.00) เป็นลำดับแรก

2. ความต้องการการใช้สื่อการสอนในอนาคตของอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี พบว่าอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี มีความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคตประเภทหนังสือ/ตำราเป็นลำดับแรก คิดเป็นร้อยละ 83 มีความต้องการใช้วัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการเรียนการสอนในอนาคตประเภทคอมพิวเตอร์ เป็นลำดับแรก คิดเป็นร้อยละ 89 มีความต้องการด้านอื่นๆในอนาคตคือ มีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอเป็นลำดับแรก คิดเป็นร้อยละ 57 และมีความต้องการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคตในเรื่องการผลิตสื่อการเรียนการสอนเป็นลำดับแรก คิดเป็นร้อยละ 58 และเมื่อเปรียบเทียบความต้องการในการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคตของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามคณะวิชา พบว่า คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร คณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความต้องการในการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคตไม่แตกต่างกัน มีความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคตประเภทหนังสือหรือตำรา เป็นลำดับแรก คิดเป็นร้อยละ 84

3. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสภาพการใช้สื่อและปัญหาที่พบจากการใช้สื่อในการเรียนการสอนของอาจารย์ใน 3 คณะวิชาพบว่า

3.1 วุฒิการศึกษาที่แตกต่างกันของอาจารย์มีผลต่อความคิดเห็นในเรื่องของสภาพและปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยรวม ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

3.2 สาขาวิชาที่แตกต่างกันของอาจารย์มีผลต่อความคิดเห็นในเรื่องของสภาพและปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

3.3 ประสบการณ์การสอนที่แตกต่างกันของอาจารย์มีผลต่อความคิดเห็นในเรื่องของสภาพและปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

4. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม อาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพและความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีดังนี้

4.1 การพัฒนาสื่อการสอนต้องมีการปรับเปลี่ยนทุกปี ดังนั้น ควรตั้งทีมงานในเชิงรุก(จัดทีมแนะนำสื่อ) มีการประเมินและติดตามผลการทำงานร่วมกับอาจารย์(ทดลองทำซักรุ่นหนึ่งวิชาน่าจะดี เพื่อศึกษาผลการใช้งานก่อนและหลังใช้งาน) โดยเข้าพูดคุยกับอาจารย์ว่าต้องการพัฒนาหรือปรับปรุง หรือให้ความรู้ในเรื่องใด ลักษณะอย่างไร แล้วพัฒนาสื่อร่วมกัน ลองใช้งานจริง โดยวัดผลจากนักศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง

4.2 ควรมีการพิจารณาสื่อให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดที่จะได้รับจากการใช้สื่อและคุ้มค่ากับงบประมาณที่จ่ายไป

4.3 คุณภาพของอุปกรณ์ควรมีการปรับปรุงให้ทันสมัยและเมื่อเสียหรือคุณภาพไม่ดีควรเปลี่ยนใหม่

4.4 ผู้ใช้สื่อการเรียนการสอนมักจะมี ความคาดหวังในเรื่องสื่อที่ให้บริการในห้องเรียนว่าจะมีสภาพสมบูรณ์ และพร้อมที่จะใช้งานได้สะดวก ดังนั้นผู้ให้บริการ ควรจะตรวจสอบความเรียบร้อยทุกครั้งก่อนการใช้งาน เพราะบางครั้งแบตเตอรี่รีโมทหมด หรือไม่ได้ต่อสายจอบเข้ากับเครื่องทำให้การจัดการเรียนการสอนล่าช้าออกไปเพราะเสียเวลากับการแก้ไขอุปกรณ์เป็นส่วนใหญ่

4.5 ควรมีการจัดทำคู่มือแจกให้อาจารย์ทุกท่านเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนทุกประเภท

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาสภาพและความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี มีประเด็นสำคัญที่ควรอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพการใช้สื่อและปัญหาที่พบจากการใช้สื่อในการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

1.1 อาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีส่วนมากมีการใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทวัสดุและอุปกรณ์ในระดับปานกลาง โดยพบว่าอาจารย์ผู้สอนมีการใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทวัสดุ โดยใช้เอกสารประกอบการสอนในระดับมาก เป็นลำดับแรก และมีการใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทอุปกรณ์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในระดับมากที่สุด เป็นลำดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชัยชาญ ก้องกังวาฬโชค (2548:บทคัดย่อ) ได้ศึกษา

สภาพปัญหาและความต้องการสื่อการสอนของครูโรงเรียนวันอาทิตย์ในคริสตจักร

กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1.สภาพปัญหาการผลิตและใช้สื่อการสอน พบว่า ครูโรงเรียนวันอาทิตย์มีปัญหาการผลิตและการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปองสุข คุ่มภัย (2545:94-95) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนในโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ : กรณีศึกษาสถาบันราชภัฏ 6 แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าผู้สอนมีการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุในระดับปานกลาง มีการใช้สิ่งพิมพ์ในระดับมาก ส่วนภาพนิ่ง สื่อ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และสื่อประสมในระดับปานกลาง เนื่องจากเครื่องคอมพิวเตอร์, LCD Projector และเครื่องขยายเสียง/ไมโครโฟนเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและสะดวกต่อการใช้งานรวมทั้งเป็นสื่อที่สร้างแรงจูงใจต่อผู้เรียน

1.2 อาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีมีสภาพการใช้สื่อการเรียนการสอนในระดับมาก มีการเตรียมผู้สอนในการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีการเลือกใช้สื่อให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์ของการเรียนการสอน มีวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อประกอบกิจกรรมการเรียน และมีการดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยใช้สื่อการเรียนการสอนได้ตรงกับคุณลักษณะของสื่อในระดับมาก มีการประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางจากการประเมินสื่อการเรียนการสอนจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างใช้สื่อการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจินตวิ เทียวหวาน (2545: 81-82) ที่ได้ศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ส่วนมากมีการใช้สื่อการเรียนการสอนในระดับมาก โดยเน้นที่จะใช้สื่อการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์ของการเรียนการสอน มีการใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน มีการเสนอสื่อการเรียนการสอนที่เป็นไปตามลำดับขั้นตอนในแผนการใช้สื่อการเรียนการสอน และมีการประเมินสื่อการเรียนการสอนด้วยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตามลำดับ

1.3 ด้านปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า อาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีส่วนมาก มีปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอนแบ่งได้เป็น ปัญหาการผลิตสื่อการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจารย์ผู้สอนมีปัญหาเนื่องจากการะในการสอนมากไม่มีเวลาเตรียมเนื้อหาผลิตสื่ออยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการเลือกและขอขยืมสื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีสื่อการเรียนการสอนมิให้เล็กน้อย ปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจารย์ผู้สอนขาดการฝึกอบรมทักษะเกี่ยวกับ

การใช้สื่อการเรียนการสอน วิธีแก้ปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ใช้วิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของเกษมสันต์ สกุรัตน์ (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการผลิต และการใช้สื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ผลการวิจัยพบว่า คือ คณาจารย์มีภาระงานสอนมากไม่มีเวลาเตรียมเนื้อหาเพื่อผลิตสื่อคณาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการบุคลากรช่วยในการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นนักร้องแบบและผลิตสื่อการสอน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจรัสพรรณ ศิลาวรรณ (2546:บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการศึกษาสถานภาพสื่อและการใช้สื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่เรือนจำกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ผลการวิจัยพบว่าครูไม่มีเวลาจัดเตรียมสื่อการสอน เนื่องจากภาระงานสอนและงานอื่นๆ

1.4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสภาพการใช้สื่อและปัญหาที่พบจากการใช้สื่อในการเรียนการสอนของอาจารย์ใน 3 คณะวิชาพบว่า วุฒิสถาบันศึกษาสาขาวิชา และประสบการณ์การสอนที่แตกต่างกันของอาจารย์มีผลต่อความคิดเห็นในเรื่องของสภาพและปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยรวมมีผลต่อความคิดเห็นในเรื่องของสภาพและปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของจินตวิ เจริญหวาน (2545: บทคัดย่อ) ซึ่งสื่อการสอนมีคุณค่าต่อการเรียนการสอน คือ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้สูงขึ้นด้านปริมาณ และประหยัดเวลาในการเรียนรู้ ตลอดจนสื่อบางชนิดสามารถทดแทนการสอนของผู้สอนได้และสอดคล้องกับผลการวิจัย ของวราภรณ์ ศิริวงษ์ (2547:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพ ความต้องการ และปัญหาการใช้สื่อการสอนเพศศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของครูสังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า เปรียบเทียบสภาพ ความต้องการ และปัญหาการใช้สื่อการสอนเพศศึกษาจำแนกตามเพศ ประสบการณ์และขนาดโรงเรียน พบว่า สภาพการใช้สื่อการสอนเพศศึกษาไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับที่ ศิริพงษ์ พยอมรัมย์ (2533:10-12) ได้กล่าวถึงคุณค่าของสื่อการเรียนการสอนว่า สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิผลทางการศึกษาในลักษณะต่อไปนี้ด้านการสอน สื่อสามารถจะช่วยสอนแทนครูได้ ด้านผู้เรียน สื่อสามารถเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามลำดับความสามารถ ในด้านผู้บริหารสื่อการเรียนการสอนจะช่วยเพิ่มคุณภาพการศึกษา ลดงบประมาณทางการศึกษา ควบคุมมาตรฐานการเรียนการสอนของครู บริหารหลักสูตรให้บรรลุวัตถุประสงค์ ด้านหลักสูตร สื่อสามารถช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้หลักสูตร สามารถทำให้หลักสูตรเปิดกว้างได้ รวมทั้งให้หลักสูตรเกิดการยืดหยุ่น

2. แนวโน้มและความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคตของอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี พบว่าอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี มีความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคตประเภทหนังสือ/ตำรา ซึ่งสอดคล้องกับจินตวิ เจียวหวาน (2545:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ผลการวิจัยพบว่าสื่อการเรียนการสอนที่อาจารย์ส่วนใหญ่มีความต้องการ คือ ตำรา อุปกรณ์ที่อาจารย์มีความต้องการ คือ คอมพิวเตอร์ ส่วนวิธีการสอนที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้คือ อภิปรายการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ในแต่ละคณะมีความต้องการไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 อาจารย์ต้องการให้มีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรุตม์ เจริญกระจิน (2548:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยด้านทรัพยากรบุคคล อาจารย์มีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อคำถาม ปัจจัยด้านงบประมาณ อาจารย์มีความเห็นในระดับมาก คือ การใช้งบประมาณเพื่อจัดหาสื่อการสอนตามความต้องการของอาจารย์เป็นการส่งเสริมให้อาจารย์ใช้สื่อการสอนและมีความต้องการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคตในเรื่อง การผลิตสื่อการเรียนการสอนเป็นจำนวนมากที่สุด และเมื่อเปรียบเทียบความต้องการในการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคตของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีจำแนกตามคณะวิชา พบว่า ทุกคณะมีความต้องการในการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคตไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. อาจารย์ผู้สอนควรมีการประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนมากขึ้น โดยการให้ผู้เรียนตอบคำถาม อภิปราย หรือเขียนรายงาน เพื่อเป็นการทดสอบว่าผู้เรียนเข้าใจบทเรียนและเรียนรู้จากสื่อที่เสนอไปนั้นอย่างถูกต้องหรือไม่ เพื่อผู้สอนจะได้สามารถทราบจุดบกพร่องและแก้ไขปรับปรุงการสอนของตนได้
2. ควรส่งเสริมให้อาจารย์ได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มความรู้ เพิ่มทักษะ สร้างความชำนาญอันจะส่งผลให้เกิดมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูง และเกิดประโยชน์ต่อทั้งตัวอาจารย์และผู้เรียน
3. มหาวิทยาลัยควรมีการจัดตั้งหน่วยงานกลางเพื่อการจัดทำสื่อการเรียนการสอนสำหรับส่งเสริมการเรียนการสอนขึ้นมาโดยเฉพาะ เช่น การตั้งศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย ศูนย์วิทยบริการ หรือศูนย์เทคโนโลยีการศึกษาประจำมหาวิทยาลัยหรือวิทยาเขต

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยสภาพ ปัญหา และความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอน ในทุกวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยศิลปากร ได้แก่ วิทยาเขตวังท่าพระ วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ และวิทยาเขตอื่นๆที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อเป็นภาพรวมของมหาวิทยาลัยศิลปากร
2. ศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอนของนักศึกษา เพื่อจะได้นำข้อมูลนั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์และตรงกับความต้องการของทั้งผู้เรียนและผู้สอน
3. ศึกษารูปแบบการนำสื่อไปใช้ในลักษณะต่างๆ เช่น สื่อหลัก สื่อเสริม
4. ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนที่สื่ออิเล็กทรอนิกส์เข้ามามีบทบาทเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. คู่มือพัฒนาสื่อการเรียนรู้ออนไลน์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2545.
- กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2) พ.ศ.2545พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับพ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุ, 2546.
- กิดานันท์ มลิทอง. เทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์, 2548.
- กิดานันท์ มลิทอง. สื่อการสอนและฝึกอบรม: จากสื่อพื้นฐานถึงสื่อดิจิทัล. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์, 2544.
- เกษมสันต์ สุกรัตน์. “การผลิตและการใช้สื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน.” วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีทางการศึกษา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2547.
- เกียรติศักดิ์ พันธุ์ลำเจียก. เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. ปทุมธานี : คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล, 2545.
- จรัสพรรณ ศิลาวรรณ. “การศึกษาสถานภาพสื่อและการใช้สื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ เรือนจำกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม.” การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2546.
- จินตวี เจียวหวาน. “สภาพปัญหาและความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏสวนดุสิต.” วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2545.
- ชม ภูมิภาค. เทคโนโลยีทางการสอนและการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประสานมิตร, 2524.
- _____. “สื่อการศึกษา.” วารสารเทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา 8, 1 (มิถุนายน 2544) : 25-31.
- ชัยชาญ ก้องกังวาลโชค. “ศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการสื่อการสอนของครู โรงเรียนวันอาทิตย์ในคริสตจักร กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2548.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. เทคโนโลยีทางการศึกษา: หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: วัฒนา, 2526.

- จิตติยา คนใจดี. “การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย เอกชน ที่สอนระดับปริญญาตรี สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เขตกรุงเทพมหานคร.”
วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
ธนบุรี, 2546.
- ดุสิต ขาวเหลือง.2549. “การบูรณาการใช้สื่อประสมและสื่อหลายมิติเพื่อการสอนและการเรียนรู้.”
วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา 188, 1 (มิถุนายน - ตุลาคม 2549) : 29-43.
- ธีรศักดิ์ อุ่นอารมณ์เลิศ. เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา: การสร้างและการพัฒนา. นครปฐม: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549.
- ฐาปนีย์ ธรรมเมธา. สื่อการศึกษาเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2, นครปฐม: ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2541.
- นิคม ทาแดง กอบกุล, ปรายประชา และอำนาจ เดชชัยศรี. ชุดฝึกหัดอบรมครู: ประมวลสาระ เรื่อง
เทคโนโลยีการศึกษาเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์. 2545.
- บรรลือ สโมสร. “โครงการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.”
วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.2541.
- บุญชม ศรีสะอาด. วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย 1. พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน, 2541.
- ประหยัด จิระวรพงศ์. หลักการและทฤษฎีเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : อมรรการพิมพ์, 2529.
- ปองสุข คุ้มภัย. “การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนใน
โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ ตรีศึกษา: สถาบันราชภัฏ 6 แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร.”
วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอม
เกล้าธนบุรี, 2545.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 8, กรุงเทพฯ: ศูนย์
หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.,2543.
- วารินทร์ รัศมีพรหม. สื่อการสอนเทคโนโลยีทางการศึกษาและการสอนร่วมสมัย. กรุงเทพฯ : ชวน
พิมพ์, 2531.
- วาสนา ชาวหา. สื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์, 2533.
- ว่าที่ร้อยตรี ธวัช เดิมฉนวน. “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในการจัด
การศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดกรมศิลปากร.”
ปริญญาานิพนธ์ปริญญาการศึกษาคุณวุฒิปบัณฑิต สาขาการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2548.

ศิริพงศ์ พยอมแย้ม. การเลือกและการใช้สื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรินติ้งเฮาส์. 2533.

สมหญิง เจริญจิตรกรรม. เทคโนโลยีการศึกษาเบื้องต้น. นครปฐม: ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2541.

สันทัต ภิบาลสุขและพิมพ์ใจ ภิบาลสุข. การใช้สื่อการสอน. กรุงเทพฯ: พระพันธ์นา, พิมพ์ครั้งที่ 2, 2523.

สิริเลิศ กระแสชัย. “การพัฒนา รูปแบบศูนย์พัฒนาการสอนสำหรับมหาวิทยาลัยพายัพ.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2536.

สุรพล บุญลือและจริยา เหนียนเฉลย. “รายงานการวิจัยการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการใช้สื่อของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.” มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2545.

สุวารี เทพการุณ. “ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2543.

สุเทพ โตสุวรรณ. “การใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนคลองการาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2548.

วราภรณ์ ศรีทองพิมพ์. “สภาพการใช้สื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547.

วรางคณี ศิริวงษ์. “สภาพ ความต้องการ และปัญหาการใช้สื่อการสอนเพศศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของครูสังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. การศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2547.

วรุฒม์ เจริญกระจิม. “ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2548.

วิญญาต บางเลี้ยง. “กระบวนการใช้สื่อการสอนของอาจารย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2540.

หทัยชนก พึ่งยนต์. “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร2.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2548

อชิรญา ฆารชม. “รูปแบบศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาที่พึงประสงค์ในมหาวิทยาลัยของรัฐบาล.” วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2541.

Dale, Edgar. Audio-Visual Methods in Teaching. 3 Ed. New York : The Dryden Press Holt, Rinehart and Winston, Inc page 42, 1969.

Erickson, Carlton W.H. and David H. Curl. Fundamentals of teaching with audiovisual. New York : Macmillan, c1972.

Gerlach, Vernon S and Donald P. Ely. Teaching and media. New Jersey : Prentice Hall, 1971.

Mary S. Laskowski. “Faculty and instructor use of media in the classroom: Results of two surveys” College & University Media Review 9, no.1 (Fall 2002/Wint 2003) : 73-95

Middleton, Betty M. and Murray, Richard K. “The impact of instructional technology on student academic achievement in reading and mathematics.” International Journal of Instructional Media 26, 1(1999) : 109-116.

Rodgers, David L. and Withrow-Thorton, Beverly J. “The Effect of Instructional Media on Learner Motivation.” International Journal of Instructional Media. 32, 4(2005) : 333-342.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบถาม

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ทำการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

- 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐาปนีย์ ธรรมเมธา
อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- 2) อาจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม
อาจารย์ประจำภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- 3) อาจารย์ น้ามนต์ เรืองฤทธิ์
อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ โทร. 2371
 ที่ ศธ 0520.203.5/ 3 3c วันที่ ๕ กันยายน 2551
 เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

เนื่องด้วย นางสาวฐิติยา สมยา นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง "การศึกษาสภาพและความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี " มีความประสงค์ในการขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่องสภาพและความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอนแก่คณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร

ในการนี้ภาควิชาฯ ใคร่ขออนุญาตในการให้นักศึกษาแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัยและขอข้อมูลในเรื่องดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

(รองศาสตราจารย์สมหญิง เจริญจิตรกรรม)
 หัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ โทร. 2371
 ที่ ศธ 0520.203.5/ 331 วันที่ ๕ กันยายน 2551
 เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

เนื่องด้วย นางสาวรุติยา สมยา นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง "การศึกษาสภาพและความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี " มีความประสงค์ในการขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่องสภาพและความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอนแก่คณาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ในการนี้ภาควิชาฯ ใคร่ขออนุญาตในการให้นักศึกษาแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัยและขอข้อมูลในเรื่องดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

(รองศาสตราจารย์สมหญิง เจริญจิตรกรรม)

หัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ โทร. 2371
 ที่ ศธ 0520.203.5/ 329 วันที่ ๕ กันยายน 2551
 เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร

เนื่องด้วย นางสาวจิตติยา สมยา นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง "การศึกษาสภาพและความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี " มีความประสงค์ในการขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่องสภาพและความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอนแก่คณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร

ในการนี้ภาควิชาฯ ใคร์ขออนุญาตในการให้นักศึกษาแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัยและขอข้อมูลในเรื่องดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

(รองศาสตราจารย์สมหญิง เจริญจิตรกรรม)
 หัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

กรอบทฤษฎี และงานวิจัยในการสร้างแบบสอบถาม

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

กรอบทฤษฎี และงานวิจัยในการสร้างแบบสอบถาม
การศึกษาสภาพและความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ตัวแปร	แนวคิด / ทฤษฎี / งานวิจัย	คำถาม
1. สถานภาพ ข้อมูลทั่วไป 1.1 เพศ	1. ปองสุข คุ้มภัย(2545:95) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนในโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ : วิทยาลัยสถาบันราชภัฏ 6 แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า อาจารย์เพศชายมีการใช้สื่อวัสดุและอุปกรณ์ในการเรียนการสอนโดยรวมในระดับมาก ต่างจากเพศหญิง ซึ่งพบว่า มีการใช้สื่อวัสดุและอุปกรณ์ในการเรียนการสอนในระดับปานกลาง	1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
1.2 อายุ	1. จิตติยา คนใจดี(2546:บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเอกชน ที่สอนระดับปริญญาตรี สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เขตกรุงเทพมหานครพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการใช้สื่อการสอน ได้แก่ อายุ ภาระงานสอนภาระงานอื่นๆ	2. อายุ ☐ 21-30 ปี ☐ 31-40 ปี ☐ 41-50 ปี ☐ 51 ปีขึ้นไป
1.3 ระดับการศึกษา	1. ปองสุข คุ้มภัย(2545:96-97) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนในโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ : วิทยาลัยสถาบันราชภัฏ 6 แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า อาจารย์ผู้สอนที่มีการศึกษาระดับปริญญาเอกมีการใช้สื่อวัสดุและอุปกรณ์ในการเรียนการสอนในระดับน้อย มีสภาพการใช้สื่อในระดับปานกลางต่างจากอาจารย์ผู้สอนที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโทที่มีการใช้สื่อวัสดุและอุปกรณ์ในระดับมาก มีสภาพการใช้สื่อในระดับมากและปานกลาง	3. ระดับการศึกษา ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก
1.4 คณะ/สาขาวิชา	1. สุวาริ เทพการุณ(2543:93) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า ผลการเปรียบเทียบการใช้สื่อการสอนของอาจารย์สายวิทยาศาสตร์และอาจารย์สายสังคมศาสตร์ อาจารย์มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ มีการใช้สื่อการสอนในภาพรวมโดยอาจารย์สายวิทยาศาสตร์มีการใช้จำนวนมากกว่าอาจารย์สายสังคมศาสตร์	4.คณะ/สาขาวิชา ☐ คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร ☐ คณะวิทยาการจัดการ ☐ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ตัวแปร	แนวคิด / ทฤษฎี / งานวิจัย	คำถาม
1.5 ประสิทธิภาพการสอน	1.ปองสุข คุ้มภัย(2545:101) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนในโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ : กรณีศึกษาสถาบันราชภัฏ 6 แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ที่มีประสิทธิภาพทางการสอนมากก็มีการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์มากที่สุด ได้แก่ ผู้ที่มีประสิทธิภาพสอน 11-15ปี รองลงมาได้แก่ผู้ที่มีประสิทธิภาพสอน 6-10ปีและต่ำกว่า 5ปี ยกเว้นผู้ที่มีประสิทธิภาพทางการสอน 16 ปีขึ้นไปซึ่งมีการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง 2.หทัยชนก พึ่งยงค์(2548:บทคัดย่อ) ศึกษายี่เกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพในการสอนและการสนับสนุนของหน่วยงานมีความสัมพันธ์กับการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์	5. ประสิทธิภาพสอน ☐ น้อยกว่า 1 ปี ☐ 1-5 ปี ☐ 6-10ปี ☐ 11-15 ปี ☐ มากกว่า 15 ปี
1.6 ชั่วโมงการสอนในหนึ่งสัปดาห์	1. จุติยา คนใจดี(2546:บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเอกชน ที่สอนระดับปริญญาตรี สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เขตกรุงเทพมหานครพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการใช้สื่อการเรียนการสอน ได้แก่ อายุ ภาระงานสอนภาระงานอื่นๆ	6. ชั่วโมงการสอนในหนึ่งสัปดาห์ ☐ 1 - 5 ชั่วโมง ☐ 6 - 10 ชั่วโมง ☐ 11-15 ชั่วโมง ☐ 16-20 ชั่วโมง ☐ 21 ชั่วโมงขึ้นไป
1.7 ความรู้ทางด้านสื่อการเรียนการสอน	1.เกษมสันต์ สฤตรัตน์(2547:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการผลิต และการใช้สื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ผลการวิจัยพบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเอง โดยไม่ได้รับทุนจากที่ใดสนับสนุน 2.วราภรณ์ ศรีทองพิมพ์(2547:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์มีความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียน โดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา	7.ท่านมีความรู้ทางด้านสื่อการเรียนการสอนเพียงใด
2.สภาพการใช้สื่อและปัญหาที่พบจากการใช้สื่อในการเรียนการสอน ก.ระดับการใช้สื่อการเรียนการสอนแต่ละประเภท	1.ปองสุข คุ้มภัย(2545:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนในโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ : กรณีศึกษาสถาบันราชภัฏ 6 แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าผู้สอนมีการใช้สื่อการเรียนประเภทวัสดุในระดับปานกลาง มีการใช้สิ่งพิมพ์ในระดับมาก ส่วนภาพนิ่ง สื่อ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และสื่อประสมในระดับปานกลาง มีการใช้สื่ออุปกรณ์ในระดับปานกลาง 2.เฮนรี่และอัลเมอร์(1980.อ้างถึงใน กิดานันท์ มลิทอง,2544) ได้แบ่งสื่อตามลักษณะการใช้งานออกได้ดังนี้	แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อ ก.

ตัวแปร	แนวคิด / ทฤษฎี / งานวิจัย	คำถาม
2.สภาพการใช้สื่อและปัญหาที่พบจากการใช้สื่อในการเรียนการสอน ระดับการใช้สื่อการเรียนการสอนแต่ละประเภท	1) สื่อเพื่อการนำเสนอ(presentation media) 2) สื่อวัตถุ(object media) 3) สื่อเชิงโต้ตอบ(interactive media)	แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อ ก.
ข.การเตรียมผู้สอนในการใช้สื่อการเรียนการสอน	1.จรัสพรรณ ศิลาวรรณ(2546:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาศาสนภาพสื่อและการใช้สื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่เรือนจำกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมราชทัณฑ์กระทรวงยุติธรรม ผลการวิจัยพบว่า การเตรียมการสอน มีการตรวจสอบสภาพสื่อว่าใช้งานได้สมบูรณ์ เลือกสื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของบทเรียน ศึกษาเทคนิคและวิธีการใช้สื่อก่อนทำการสอน ครูผู้สอนยังขาดการทดลองใช้สื่อก่อนทำการสอน 2.วรุฒม์ เจิมกระจิม(2548::บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ผลการวิจัยพบว่า การเตรียมสื่อการสอน อาจารย์มีการพิจารณาคูณค่าและวัตถุประสงค์ของบทเรียนที่จะสอนรวมทั้งพิจารณาความต้องการและความสนใจของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก 3.วิญญาต บางเลี้ยง(2540:บทคัดย่อ) ได้ศึกษากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า (1) อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของกระบวนการใช้สื่อการเรียน โดยให้ความสำคัญมากในประเด็นเกี่ยวกับ 1) การพิจารณาเลือกสื่อการเรียน โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของการสอนและเนื้อหาวิชา รูปแบบการเรียนการสอน และความแม่นยำเที่ยงตรงของสื่อ 2) การพิจารณาเตรียมสื่อการเรียน โดยคำนึงถึงการศึกษานี้อาชีพที่จะนำมาสอนและการศึกษาลักษณะของสื่อการเรียนที่จะนำมาใช้	แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อ ข.
ค.วิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน	1.จรัสพรรณ ศิลาวรรณ(2546:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาศาสนภาพสื่อและการใช้สื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่เรือนจำกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมราชทัณฑ์กระทรวงยุติธรรม ผลการวิจัยพบว่า การใช้สื่อการเรียนประกอบกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกปฏิบัติ และสรุปบทเรียนอยู่ใน	แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อ ค.

ตัวแปร	แนวคิด / ทฤษฎี / งานวิจัย	คำถาม
ค.วิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน	ระดับกลาง 2.จินตวิ เจียวหวาน(2545:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ส่วนมากมีการใช้สื่อการเรียนการสอนในระดับมาก โดยเน้นที่จะใช้สื่อการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์ของการเรียนการสอน มีการใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน	แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อ ค.
ง.การดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอน	1.จินตวิ เจียวหวาน(2545:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ผลการวิจัยพบว่ามีข้อเสนอสื่อการเรียนการสอนที่เป็นไปตามลำดับขั้นตอนในแผนการใช้สื่อการเรียนการสอน และมีการประเมินสื่อการเรียนการสอนด้วยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตามลำดับ 2.วิญญาต บางเลี้ยง(2540:บทคัดย่อ) ได้ศึกษากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า (1) อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของกระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยให้ความสำคัญมากในประเด็นเกี่ยวกับ 1) การพิจารณาเลือกสื่อการเรียน โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของการสอนและเนื้อหาวิชา รูปแบบการเรียนการสอน และความแม่นยำเที่ยงตรงของสื่อ 2) การพิจารณาเตรียมสื่อการเรียน โดยคำนึงถึงการศึกษานเนื้อหาที่จะนำมาสอนและการศึกษาลักษณะของสื่อการเรียนที่จะนำมาใช้ 3)การพิจารณา นำเสนอสื่อการเรียน โดยคำนึงถึงการตอบและอธิบายข้อซักถามของผู้เรียน 4)การพิจารณาจัดกิจกรรมต่อเนื่องจากการสอน โดยคำนึงถึงการสรุปเนื้อหาความรู้ที่ได้จากสื่อการเรียน และ5)การพิจารณาประเมินผลสื่อการเรียน โดยคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ของการสอน	แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อ ง.
จ.การประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน	1.จรัสพรธรรม ศิลาวรรณ(2546:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาสถานภาพสื่อและการใช้สื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่เรือนจำกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมราชทัณฑ์กระทรวงยุติธรรม ผลการวิจัยพบว่าการประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน ครูผู้สอน สังเกตพฤติกรรมนักเรียนของผู้เรียนขณะสอน ซักถามผู้เรียนระหว่างการเรียนการสอน เปลี่ยนกระบวนการสอนใหม่เมื่อทราบว่าการสอนแบบเดิมไม่ได้ผลนั้นอยู่ในระดับมาก	แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อ จ.

ตัวแปร	แนวคิด / ทฤษฎี / งานวิจัย	คำถาม
จ.การประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน	2.จันทวี เจียวหวาน(2545:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์มีการประเมินสื่อการเรียนการสอนด้วยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน 3.วรุฒม์ เจิมกระจิม(2548:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ผลการวิจัยพบว่า การประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน อาจารย์มีการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน มีการแก้ไขข้อบกพร่อง มีการทดสอบความรู้ มีการจัดบันทึกเพื่อปรับปรุงแก้ไขการใช้สื่อการเรียนอยู่ในระดับมาก 4.วิญญาต บางเลี้ยง(2540:บทคัดย่อ) ได้ศึกษากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ปฏิบัติตามกระบวนการใช้สื่อการเรียน โดยปฏิบัติตามมากในประเด็นที่เกี่ยวกับ 1)การพิจารณาเลือกสื่อการเรียนโดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายและเนื้อหาวิชา 2)การพิจารณาเตรียมสื่อการเรียนโดยคำนึงถึงศึกษาเนื้อหาที่จะนำมาสอน 3)การพิจารณาประเมินผลสื่อการเรียนโดยคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ของการสอน	แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อ จ.
ฉ.ปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอน	1.เกษมสันต์ สกุรัตน์(2547:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการผลิต และการใช้สื่อการเรียนสอนอิเล็กทรอนิกส์ของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ผลการวิจัยพบว่าปัญหาและอุปสรรคในการผลิตและการใช้สื่อการเรียนสอนอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์ที่พบมากที่สุด คือ คณาจารย์มีภาระงานสอนมากไม่มีเวลาเตรียมเนื้อหาเพื่อผลิตสื่อ และขาดเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกในการใช้สื่อการเรียนสอน 2.จรัสพรรณ ศิวารธรรม(2546:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาสถานภาพสื่อและการใช้สื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่เรือนจำกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมราชทัณฑ์กระทรวงยุติธรรม ผลการวิจัยพบว่าสถานภาพสื่อประเภทวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือ สื่อการเรียนสอนมีจำกัดไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ของครูผู้สอน รูปแบบของสื่อการเรียนสอนไม่สร้างความสนใจ ล้าสมัยและขาดคุณภาพ เนื่องจากเป็นสื่อที่ทันสมัยต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากในการจัดหา และเป็นสื่อที่ผู้ใช้ต้องอาศัยความชำนาญในการใช้งาน ด้านสถานภาพการบริหาร การจัดการ และการบริการสื่อการเรียนการสอนกรณีเกี่ยวกับสื่อการเรียนสอนและวิธีการใช้สื่อ มีน้อย การจัดการงบประมาณไม่เพียงพอกับความต้องการ การจัดซื้อไม่มีการสำรวจความต้องการสื่อจากครูผู้สอน อีกทั้งครูไม่มีเวลาจัดเตรียมสื่อ	แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อ ฉ.

ตัวแปร	แนวคิด / ทฤษฎี / งานวิจัย	คำถาม
จ.ปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอน	การสอน เนื่องจากภาระงานสอนและงานอื่นๆ 3.จินตวิ เจียวหวาน(2545:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ผลการวิจัยพบว่าปัญหาที่พบมากที่สุดคืออาจารย์ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้เครื่องมือในการผลิตสื่อการเรียนการสอน นอกจากสถาบันมีสื่อการเรียนการสอนให้เล็กน้อย อาจารย์ขาดผู้ให้คำแนะนำในการเลือกสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหาร ไม่ให้ใช้สื่อการเรียนการสอนบางประเภท เพราะกลัวเสียหาย และการขาดการประชาสัมพันธ์ 4.ปองสุข คุ้มภัย(2545:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนในโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ : วิทยาลัยศึกษาศาสนา 6 แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยรวมในระดับปานกลาง มีปัญหาด้านการผลิตสื่อการเรียนการสอนในระดับมาก ปัญหาด้านการเตรียมและจัดหาสื่อการเรียนการสอนและปัญหาการดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง 5.วรภรณ์ ศรีทองพิมพ์(2547:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการใช้สื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน ในระดับมาก คือไม่สามารถผลิตสื่อการสอนได้ด้วยตนเอง ไม่ได้รับความสะดวกในการให้บริการ และสื่อการสอนมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอ 6.วิญญาต บางเลี้ยง(2540:บทคัดย่อ) ได้ศึกษากระบวนการใช้สื่อการสอนของอาจารย์คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการใช้สื่อการสอน ยกเว้นประเด็นที่เกี่ยวกับ1)การพิจารณาเลือกสื่อการสอนโดยคำนึงถึงงบประมาณในการจัดหา และ/หรือการนำมาใช้และ2)การนำเสนอสื่อการสอนโดยคำนึงถึงการแจ้งให้ทราบถึงประเด็นสำคัญของเนื้อหาที่มีอยู่ในสื่อการสอน	แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อ จ.

ตัวแปร	แนวคิด / ทฤษฎี / งานวิจัย	คำถาม
3.ความต้องการในการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคต	1.เกษมสันต์ สกุรัตน์(2547:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการผลิตและการใช้สื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ผลการวิจัยพบว่าคณาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการบุคลากรช่วยในการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นนักออกแบบและผลิตสื่อการสอน โดยให้ภาควิชาคอมพิวเตอร์กระเป่าหัวเพื่อใช้ในการผลิตสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ในลักษณะที่คณาจารย์เป็นผู้เตรียมเนื้อหาแล้วให้บุคลากรของภาควิชาเป็นผู้ผลิต โดยใช้เงินทุนของมหาวิทยาลัย สื่อที่ผลิตได้จะใช้สอนในภาควิชาของตนและได้รับผลประโยชน์ตามระเบียบของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้คณาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการเข้ารับการฝึกอบรมในลักษณะการอบรมเชิงปฏิบัติการ ด้านการผลิตเว็บเพจที่มีปฏิสัมพันธ์ 2.จรัสพรธม ศิลาวรรณ(2546:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาสถานภาพสื่อและการใช้สื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่เรือนจำกลางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมราชทัณฑ์กระทรวงยุติธรรม ผลการวิจัยพบว่าข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการศึกษาอิสระ ควรจัดให้มีการฝึกอบรมการใช้สื่อและเทคโนโลยีต่างๆ โรงเรียนควรได้รับการจัดสรรงบประมาณในด้านสื่อให้เพียงพอกับความต้องการสนับสนุนให้บุคลากรใช้สื่อการสอนให้มากขึ้น เน้นให้ครูผู้สอนเห็นความสำคัญของการนำสื่อการสอนมาใช้ ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน 3.จันทวี เจียวหวาน(2545:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ผลการวิจัยพบว่าสื่อการเรียนการสอนที่อาจารย์ส่วนใหญ่มีความต้องการ คือ ตำรา อุปกรณ์ที่อาจารย์มีความต้องการ คือ คอมพิวเตอร์ 4.วราภรณ์ ศรีทองพิมพ์(2547:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์มีความต้องการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในระดับมาก เช่น DVD CD VCD คอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์เชื่อมโยงข้อมูล กล้องถ่ายภาพดิจิทัล ความต้องการฝึกอบรมโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการสอน และการผลิตสื่อการสอน รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตอาจารย์มีความต้องการบริการสื่อการสอนในระดับมากคือ ต้องการผู้ให้คำแนะนำในเรื่องการเลือกใช้สื่อการสอน ความสะดวกในการยืมคืนสื่อการสอน ต้องการห้องเรียนเฉพาะที่สามารถใช้คอมพิวเตอร์ ห้องผลิตสื่อการสอนมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้สื่อการสอนประจำห้องเรียนทุกห้อง	แบบสอบถามตอนที่ 3

**สรุปผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากแบบประเมินความคิดเห็นของ
ผู้เชี่ยวชาญ**

ตอนที่1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ข้อเสนอแนะ
	1	2	3		
1. เพศ	1	1	1	1.00	
2.อายุ	1	1	1	1.00	
3.วุฒิการศึกษา	1	1	1	1.00	
4.คณะวิชา/สาขาวิชา	1	1	1	1.00	
5.ประสบการณ์สอน	1	1	1	1.00	
6.ชั่วโมงการสอนในหนึ่งสัปดาห์	1	1	1	1.00	
7.ท่านมีความรู้ทางด้านสื่อการเรียนการสอนเพียงใด	1	1	1	1.00	
8.ท่านเคยผ่านการอบรมด้านสื่อการเรียนการสอนหรือไม่	1	1	1	1.00	
ค่าเฉลี่ยตอนที่ 1				1.00	

ตอนที่2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้สื่อและปัญหาที่พบจากการใช้สื่อในการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

- ก. ระดับการใช้สื่อการเรียนการสอนแต่ละประเภท
- ข. การเตรียมผู้สอนในการใช้สื่อการเรียนการสอน
- ค. วิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน
- ง. การดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอน
- จ. การประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน
- ฉ. ปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอน

ก. ระดับการใช้สื่อการเรียนการสอนแต่ละประเภท

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ข้อเสนอแนะ
	1	2	3		
1. ท่านใช้สื่อการเรียนการสอนต่อไปนี้ในระดับใด	1	1	1	1.00	
วัสดุ					
1. วัสดุประเภทสิ่งพิมพ์	1	1	1	1.00	
1.1 หนังสือ / ตำรา	1	1	1	1.00	
1.2 วารสารทางวิชาการ	1	1	1	1.00	
1.3 เอกสารประกอบการสอน	1	1	1	1.00	
1.4 คู่มือการปฏิบัติงาน	1	1	1	1.00	
2. วัสดุประเภทภาพนิ่ง	1	1	1	1.00	
2.1 ภาพโปสเตอร์	1	1	1	1.00	
2.2 ภาพถ่าย	1	1	1	1.00	
2.3 ภาพโฆษณา	1	1	1	1.00	
2.4 รูปจำลอง	1	1	1	1.00	
2.5 แผ่นใส	1	1	1	1.00	
2.6 แผ่นภูมิ	1	1	1	1.00	
3. วัสดุประเภทเสียง	1	1	1	1.00	
3.1 ตลับเทปบันทึกเสียง	1	1	1	1.00	
3.2 แผ่นซีดี/ดีวีดี	1	1	1	1.00	
3.3 แผ่นดิสเก็ต	1	1	1	1.00	
3.4 MP3	1	1	1	1.00	
4. วัสดุประเภทภาพเคลื่อนไหว	1	1	1	1.00	
4.1 แผ่นวีซีดี	1	1	1	1.00	
4.2 วีดิทัศน์ / เทปภาพ	1	1	1	1.00	
4.3 फिल्मภาพยนตร์	1	1	1	1.00	
5. สื่อประสม	1	1	1	1.00	
5.1 ชุดการสอนรายบุคคล	1	1	1	1.00	
5.2 ชุดการสอนทางไกล	1	1	1	1.00	

ชื่อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ข้อเสนอแนะ
	1	2	3		
5.3 ชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม	1	1	1	1.00	
5.4 บทเรียนสำเร็จรูป	1	1	1	1.00	
5.5 บทเรียนสำเร็จรูปมัลติมีเดีย	1	1	1	1.00	
5.6 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	1	1	1	1.00	
อุปกรณ์					
1. อุปกรณ์ที่ใช้กับภาพนิ่ง	1	1	1	1.00	
1.1 เครื่องฉายสไลด์	1	1	1	1.00	
1.2 เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	1	1	1	1.00	
1.3 LCD Projector	1	1	1	1.00	
1.4 Visualizer	1	1	1	1.00	
2. อุปกรณ์เครื่องเสียง	1	1	1	1.00	
2.1 เครื่องบันทึกเทปเสียง	1	1	1	1.00	
2.2 เครื่องเล่นซีดี	1	1	1	1.00	
2.3 เครื่องขยายเสียง/ไมโครโฟน	1	1	1	1.00	
2.4 เครื่องเล่น MP3/iPod	1	1	1	1.00	
3. อุปกรณ์ที่ใช้กับภาพเคลื่อนไหว	1	1	1	1.00	
3.1 เครื่องเล่นแผ่นวีซีดี	1	1	1	1.00	
3.2 เครื่องแผ่นดีวีดี	1	1	1	1.00	
3.3 เครื่องเล่นวีดิทัศน์	1	1	1	1.00	
4. อุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติ	1	1	1	1.00	
4.1 เครื่องคอมพิวเตอร์	1	1	1	1.00	
4.2 กล้องถ่ายภาพ	1	1	1	1.00	
4.3 กล้องดิจิทัล	1	1	1	1.00	
4.4 กล้องถ่ายทำวีดิทัศน์	1	1	1	1.00	
ค่าเฉลี่ยตอน ก.				1.00	

ข. การเตรียมผู้สอนในการใช้สื่อการเรียนการสอน

ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง(IOC)	ข้อเสนอแนะ
	1	2	3		
1.เลือกใช้สื่อให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์ของการเรียนการสอน	1	1	1	1.00	
2.วิเคราะห์ผู้เรียนก่อนการใช้สื่อการเรียนการสอน	1	1	1	1.00	
3.กำหนดวัตถุประสงค์การใช้สื่อการเรียนการสอน	1	1	1	1.00	
4.กำหนดประเภทของสื่อการเรียนการสอนที่จะใช้ล่วงหน้า	1	1	1	1.00	
5.เขียนแผนการใช้สื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรมที่วางไว้	1	0	1	0.67	
6.ตรวจสอบสื่อการเรียนการสอนที่จะใช้ล่วงหน้า	1	1	1	1.00	
7.ทดลองใช้สื่อการเรียนการสอนก่อนดำเนินการสอน	1	1	1	1.00	
8.กำหนดกิจกรรมภายหลังการใช้สื่อการเรียนการสอน	1	0	1	0.67	
9.เขียนแผนการใช้สื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรม	1	0	1	0.67	
10.ศึกษาเนื้อหาสาระเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับสื่อการเรียนการสอนที่เลือกใช้	0	1	1	0.67	
11.การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน	1	1	1	1.00	
11.1 จัดโต๊ะและเก้าอี้ในรูปแบบที่เหมาะสมกับการใช้สื่อการเรียนการสอน	1	1	1	1.00	
11.2 ตรวจสอบสภาพแสงสว่างในห้องเรียน	1	1	1	1.00	
11.3 ตรวจสอบสภาพอุณหภูมิในห้องเรียน	1	0	1	0.67	
ค่าเฉลี่ยตอน ข.				0.88	

ค. วิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ข้อเสนอแนะ
	1	2	3		
ท่านมีลักษณะการใช้สื่อการสอนในประเด็น ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด	1	1	1	1.00	
1.เพื่อการจัดกิจกรรมโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	1	1	1	1.00	
2.เพื่อใช้ประกอบการสอนโดยตรง	1	1	1	1.00	
- เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน	1	1	1	1.00	
- เพื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	
- เพื่อให้สรุปบทเรียน	1	1	1	1.00	
3. อื่นๆ(โปรดระบุ).....	1	1	1	1.00	
ค่าเฉลี่ยตอน ค.				0.88	

ง. การดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอน

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ข้อเสนอแนะ
	1	2	3		
ท่านดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอนใน ประเด็นต่อไปนี้ในระดับใด					
1. การใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นไปตาม แผนการใช้สื่อที่วางไว้	1	1	1	1.00	
2. การใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของบทเรียน	0	1	1	0.67	แก้ไขเป็นสื่อได้ตรงกับคุณลักษณะของสื่อ
3.การใช้สื่อการเรียนการสอนตรงตาม วัตถุประสงค์การใช้สื่อ	1	1	1	1.00	
4. มีการแนะนำสื่อต่อผู้เรียนก่อนใช้สื่อจริง	1	1	1	1.00	
5. มีการใช้สื่อตามลำดับขั้นตอนที่วางไว้	1	1	1	1.00	
6. มีกิจกรรมแทรกระหว่างการใช้สื่อการเรียน การสอน	1	1	1	1.00	
7. มีกิจกรรมหลังการใช้สื่อการเรียนการสอน	1	1	1	1.00	
8. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการเรียนการ สอน	1	1	1	1.00	

ง. การดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอน(ต่อ)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ข้อเสนอแนะ
	1	2	3		
9. ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างการใช้สื่อการเรียนการสอน	1	1	1	1.00	เปลี่ยนคำว่าเสนอ เป็น ใช้
10. ระยะเวลาในการเสนอสื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสม	1	1	1	1.00	
11. มีการค้นคว้าเพิ่มเติมหลังการใช้สื่อการเรียนการสอน	1	1	1	1.00	
ค่าเฉลี่ยตอน ง.				0.96	

จ. การประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ข้อเสนอแนะ
	1	2	3		
1. มีการประเมินการใช้สื่อการสอน	1	1	1	1.00	
2. วิธีที่ใช้ประเมินสื่อการเรียนการสอน					
2.1 สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างเรียน	1	1	1	1.00	เปลี่ยนคำว่าเรียนเป็น ใช้สื่อการเรียนฯ
2.2 สอบถามผู้เรียนระหว่างเรียน	1	1	1	1.00	เปลี่ยนคำว่าเรียนเป็น ใช้สื่อการเรียนฯ
2.3 สอบถามผู้เรียนหลังการใช้สื่อการเรียนการสอน	1	1	1	1.00	
3. นำผลที่ได้จากการประเมินการใช้สื่อการเรียนการสอนมาปรับปรุงสื่อการสอน	1	1	1	1.00	
4.อื่นๆ (โปรดระบุ).....	1	1	1	1.00	
ค่าเฉลี่ยตอน จ.				1.00	

จ.ปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอน

ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ข้อเสนอแนะ
	1	2	3		
ท่านพบปัญหาจากการการใช้สื่อการเรียนการสอน ในประเด็นต่อไปนี้ในระดับใด 1. ปัญหาการผลิตสื่อการเรียนการสอน	1	1	1	1.00	
1.1 ขาดความรู้และประสบการณ์ในการผลิตสื่อ การเรียนการสอน	1	1	1	1.00	
1.2 ขาดผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการผลิตสื่อ การเรียนการสอน	1	1	1	1.00	
1.3 ขาดบุคลากรช่วยในการผลิตสื่อการเรียน การสอน	1	1	1	1.00	มีความหมายใกล้เคียง กับ1.3 ตัดออก
1.4 ขาดวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสื่อ การเรียนการสอน	1	1	1	1.00	
1.5 วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตไม่ทันสมัย	1	1	1	1.00	
1.6 ไม่ได้ได้รับความสะดวกในการใช้เครื่องมือใน การผลิตสื่อการเรียนการสอน	0	1	1	0.67	คำถามไม่ชัดเจน อาจจะยกตัวอย่าง ประกอบให้ดู
1.7 มีภาระในการสอนมากไม่มีเวลาเตรียม เนื้อหาผลิตสื่อ	1	1	1	1.00	
1.8 มีงานส่วนรวมภายในมหาวิทยาลัยมากไม่มี เวลาเตรียมเนื้อหาผลิตสื่อ	1	1	1	1.00	คล้ายกับข้อ 1.7 ควร ตัดออก
1.9 ขาดการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา	1	1	1	1.00	
1.10 ขาดงบประมาณสนับสนุนในการผลิตสื่อ การเรียนการสอน	1	1	1	1.00	
1.11 ไม่มีหน่วยงานให้บริการด้านการผลิตสื่อ การเรียนการสอนสำหรับผู้สอน	1	1	1	1.00	
2.ปัญหาการเลือกและขอยืมสื่อการเรียนการ สอน	.				
2.1 ขาดความรู้และประสบการณ์ในการเลือกสื่อ การเรียนการสอน	1	1	1	1.00	

จ. ปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอน(ต่อ)

ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ข้อเสนอแนะ
	1	2	3		
2.2ขาดผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน	1	1	1	1.00	
2.3 สื่อการเรียนการสอนมีให้เลือกน้อย	1	1	1	1.00	
2.4 เจ้าหน้าที่ไม่ให้ความสำคัญในการให้บริการยืมสื่อการเรียนการสอน	1	1	1	1.00	
2.5 เจ้าหน้าที่มักไม่อยู่ให้บริการยืมสื่อการเรียนการสอน	1	1	1	1.00	เหมือนกับข้อ 2.4 ควรตัดออก
2.6ขั้นตอนในการขอยืมสื่อการเรียนการสอนยุ่งยาก	1	1	1	1.00	
2.7ระยะเวลาในการขอยืมสื่อการเรียนการสอนนั้นมีจำกัด	1	1	1	1.00	
2.8ไม่มีเวลาในการไปขอยืมสื่อการเรียนการสอน	1	1	1	1.00	
2.9ไม่ทราบข้อมูลของสื่อการเรียนการสอนที่มีให้ขอยืม	1	1	1	1.00	
3.ปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอน					
3.1ผู้สอนขาดผู้แนะนำในการใช้สื่อการเรียนการสอน	-1	1	1	0.33	คล้ายกับข้อ 3.9
3.2ผู้สอนไม่สามารถหาสื่อการเรียนการสอนได้ตรงกับวัตถุประสงค์การเรียน	-1	1	1	0.33	
3.3ผู้สอนขาดทักษะในการใช้สื่อการเรียนการสอน	1	1	1	1.00	
3.4 ขาดการฝึกอบรมทักษะเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน	1	1	1	1.00	
3.5สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ไม่ทันสมัย	1	1	1	1.00	
3.6สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ทันสมัยเกินไปจึงใช้ไม่เป็น	1	1	1	1.00	
3.7สื่อการเรียนการสอนที่ใช้มีความยุ่งยากซับซ้อน	1	1	1	1.00	

จ. ปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอน(ต่อ)

ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ข้อเสนอแนะ
	1	2	3		
3.8สถานที่และสภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการใช้สื่อการเรียนการสอน	1	1	1	1.00	
3.9ไม่มีเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกในการใช้สื่อ	1	1	1	1.00	
3.10เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีไม่เพียงพอ	1	1	1	1.00	
4.ท่านมีวิธีในการแก้ปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอนในประเด็นต่อไปนี้ในระดับใด					
4.1 แก้ปัญหาด้วยตนเอง	1	1	1	1.00	
4.2 ติดต่อเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง	1	1	1	1.00	
4.3 ศึกษาวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอนเพิ่มเติมด้วยตนเอง	1	1	1	1.00	
4.4 เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิต/การเลือก/การใช้สื่อการเรียนการสอน	1	1	1	1.00	
ค่าเฉลี่ยตอน จ.				0.95	
ค่าเฉลี่ยตอนที่ 2				0.96	

ตอนที่3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคต

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ข้อเสนอแนะ
	1	2	3		
1. ในอนาคต ท่านมีความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนชนิดใดบ้าง	1	1	1	1.00	
หนังสือ หรือตำรา เอกสารการสอน ของจริง ของจำลอง เกมและสถานการณ์จำลอง การสาธิต การศึกษานอกสถานที่ การทดลอง คอมพิวเตอร์ช่วยสอน(CAI) สไลด์อิเล็กทรอนิกส์ ซีดีมัลติมีเดีย(Multimedia CD) เว็บเพจที่มีปฏิสัมพันธ์ สื่อการสอนออนไลน์(Web/WBI) E-Learning ห้องเรียนเสมือนจริง(Virtual Classroom) วิดีโอทัศน์ตามประสงค์(Video on demand)อื่นๆ (โปรดระบุ).....	1	1	1	1.00	
2. ท่านมีความต้องการให้มีวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการเรียนการสอนชนิดใดบ้าง	1	1	1	1.00	
กระดานไวท์บอร์ด เครื่องขยายเสียงและไมโครโฟน LCD Projector Visualizer คอมพิวเตอร์ แผ่นใส แผ่นวีซีดี/ดีวีดี เทปวีดิทัศน์(Video Tape)	1	1	1	1.00	

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคต(ต่อ)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ข้อเสนอแนะ
	1	2	3		
วัสดุบันทึกเสียง(Tape Cassette/CD/DVD) เครื่องเล่นแผ่นวีซีดี/ดีวีดี กล้องดิจิทัล กล้องถ่ายทำวิดีโอ Laser Pointer หูฟัง(Headphone)	1	1	1	1.00	
3. ท่านมีความต้องการในด้านใดอีกบ้าง	1	1	1	1.00	
คำแนะนำสำหรับวิธีการใช้ หน่วยงานกลางในการผลิตและเก็บรักษา สถานที่สำหรับการผลิตสื่อโดยเฉพาะ มีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอ การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสื่อชนิดใหม่ๆ อื่นๆ(โปรดระบุ).....	1	1	1	1.00	
4. ท่านมีความต้องการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับ การใช้สื่อการเรียนการสอนในเรื่องใดบ้าง	1	1	1	1.00	
การผลิตสื่อการเรียนการสอน การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน การผลิตเว็บไซต์ การออกแบบเว็บไซต์ การผลิตวิดีโอ การผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน(CAI) การแก้ปัญหาเบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียน การสอน อื่นๆ(โปรดระบุ).....	1	1	1	1.00	
ค่าเฉลี่ยตอนที่ 3				1.00	

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ข้อเสนอแนะ
	1	2	3		
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	1	1	1	1.00	
ค่าเฉลี่ยตอนที่ 4				1.00	

สรุปค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามทั้งฉบับ

แบบสอบถาม	ค่าเฉลี่ย
ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	1.00
ตอนที่ 2 สภาพการใช้สื่อและปัญหาที่พบจากการใช้สื่อในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี	0.96
ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอนในอนาคต	1.00
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	1.00
ค่าเฉลี่ยรวมทั้งฉบับ	0.96

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance)

โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตามวิธีของ SCHEFFE's

การเปรียบเทียบสภาพการใช้สื่อการเรียนการสอนกับระดับการศึกษา

Oneway

Descriptives

		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
						Lower Bound	Upper Bound		
วัสดุ	ปริญญาตรี	12	2.6944	.48028	.13865	2.3893	2.9996	1.87	3.40
	ปริญญาโท	76	2.5114	.69898	.08018	2.3517	2.6711	1.13	5.00
	ปริญญาเอก	12	2.4333	.73388	.21185	1.9670	2.8996	1.33	3.87
	Total	100	2.5240	.67842	.06784	2.3894	2.6586	1.13	5.00
อุปกรณ์	ปริญญาตรี	12	2.7556	.75976	.21932	2.2728	3.2383	1.67	4.13
	ปริญญาโท	76	2.8781	.63772	.07315	2.7323	3.0238	1.53	5.00
	ปริญญาเอก	12	2.6278	.62826	.18136	2.2286	3.0270	1.53	3.73
	Total	100	2.8333	.65075	.06508	2.7042	2.9625	1.53	5.00
วัสดุอุปกรณ์	ปริญญาตรี	12	2.7250	.55761	.16097	2.3707	3.0793	1.83	3.73
	ปริญญาโท	76	2.6947	.63346	.07266	2.5500	2.8395	1.47	5.00
	ปริญญาเอก	12	2.5306	.65881	.19018	2.1120	2.9491	1.50	3.80
	Total	100	2.6787	.62441	.06244	2.5548	2.8026	1.47	5.00
การเตรียม	ปริญญาตรี	12	4.0486	.70394	.20321	3.6014	4.4959	2.83	5.00
	ปริญญาโท	76	3.4463	.60042	.06887	3.3091	3.5835	1.92	5.00
	ปริญญาเอก	12	3.5833	.66000	.19053	3.1640	4.0027	2.25	4.92
	Total	100	3.5350	.64410	.06441	3.4072	3.6628	1.92	5.00
การใช้	ปริญญาตรี	12	3.9792	.66962	.19330	3.5537	4.4046	2.50	5.00
	ปริญญาโท	76	3.8586	.61554	.07061	3.7179	3.9992	2.00	5.00
	ปริญญาเอก	12	4.2500	.60302	.17408	3.8669	4.6331	3.00	5.00
	Total	100	3.9200	.62753	.06275	3.7955	4.0445	2.00	5.00
คำแนะนำ	ปริญญาตรี	12	3.9500	.59772	.17255	3.5702	4.3298	2.80	4.80
	ปริญญาโท	76	3.6487	.59811	.06861	3.5120	3.7854	1.80	5.00
	ปริญญาเอก	12	3.6500	.45627	.13171	3.3601	3.9399	2.60	4.10
	Total	100	3.6850	.58610	.05861	3.5687	3.8013	1.80	5.00
ประเมิน	ปริญญาตรี	12	3.5556	1.33207	.38454	2.7092	4.4019	1.00	5.00
	ปริญญาโท	76	3.3136	.82953	.09515	3.1240	3.5032	1.00	5.00
	ปริญญาเอก	12	3.1944	.77144	.22270	2.7043	3.6846	1.00	3.83
	Total	100	3.3283	.89061	.08906	3.1516	3.5050	1.00	5.00
ปัญหา	ปริญญาตรี	12	2.8966	.72823	.21022	2.4339	3.3592	1.31	4.24
	ปริญญาโท	76	2.8640	.58628	.06725	2.7301	2.9980	1.59	5.00
	ปริญญาเอก	12	2.4454	.45710	.13195	2.1550	2.7358	1.31	3.24
	Total	100	2.8177	.60144	.06014	2.6984	2.9370	1.31	5.00

สภาพ	ปริญญาตรี	12	3.9167	.71824	.20734	3.4603	4.3730	2.63	4.84
	ปริญญาโท	76	3.5362	.54350	.06234	3.4120	3.6604	2.13	5.00
	ปริญญาเอก	12	3.6146	.43185	.12466	3.3402	3.8890	2.97	4.34
	Total	100	3.5913	.56307	.05631	3.4795	3.7030	2.13	5.00
สภาพรวม	ปริญญาตรี	12	3.1987	.50914	.14698	2.8752	3.5222	2.09	4.19
	ปริญญาโท	76	3.0446	.42510	.04876	2.9474	3.1417	2.15	5.00
	ปริญญาเอก	12	2.8837	.34215	.09877	2.6663	3.1011	2.34	3.27
	Total	100	3.0438	.42980	.04298	2.9585	3.1290	2.09	5.00

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
วัสดุ	Between Groups	.459	2	.230	.494	.612
	Within Groups	45.105	97	.465		
	Total	45.565	99			
อุปกรณ์	Between Groups	.732	2	.366	.862	.426
	Within Groups	41.193	97	.425		
	Total	41.924	99			
วัสดุอุป	Between Groups	.309	2	.154	.391	.677
	Within Groups	38.290	97	.395		
	Total	38.599	99			
การเตรียม	Between Groups	3.792	2	1.896	4.933	.009
	Within Groups	37.280	97	.384		
	Total	41.072	99			
การใช้	Between Groups	1.636	2	.818	2.124	.125
	Within Groups	37.349	97	.385		
	Total	38.985	99			
ค่านินกา	Between Groups	.958	2	.479	1.405	.250
	Within Groups	33.050	97	.341		
	Total	34.008	99			
ประเมิน	Between Groups	.851	2	.426	.531	.589
	Within Groups	77.674	97	.801		
	Total	78.525	99			
ปัญหา	Between Groups	1.901	2	.950	2.719	.071
	Within Groups	33.911	97	.350		
	Total	35.812	99			
สภาพ	Between Groups	1.508	2	.754	2.447	.092
	Within Groups	29.880	97	.308		
	Total	31.388	99			
สภาพรวม	Between Groups	.596	2	.298	1.633	.201

Within Groups	17.692	97	.182		
Total	18.288	99			

ตารางแสดงการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์กับวุฒิ
การศึกษา

ด้านที่ศึกษา	df	SS	MS	F	P
1.ระดับการใช้วัสดุและอุปกรณ์					
ระหว่างกลุ่ม	2	.309	.154	.391	.677
ภายในกลุ่ม	97	38.290	.395		
รวม	99	38.599			
2.การเตรียมผู้สอนในการใช้สื่อการเรียนการสอน					
ระหว่างกลุ่ม	2	3.792	1.896	4.933	.009*
ภายในกลุ่ม	97	37.280	.384		
รวม	99	41.072			
3.วิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน					
ระหว่างกลุ่ม	2	1.636	.818	2.124	.125
ภายในกลุ่ม	97	37.349	.385		
รวม	99	38.985			
4.การดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอน					
ระหว่างกลุ่ม	2	.958	.479	1.405	.250
ภายในกลุ่ม	97	33.050	.341		
รวม	99	34.008			
5.การประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน					
ระหว่างกลุ่ม	2	.851	.426	.531	.589
ภายในกลุ่ม	97	77.674	.801		
รวม	99	78.525			
6.ปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอน					
ระหว่างกลุ่ม	2	1.901	.950	2.719	.071
ภายในกลุ่ม	97	33.911	.350		
รวม	99	35.812			

การเปรียบเทียบสภาพการใช้สื่อการเรียนการสอนกับสาขาวิชา

Oneway

Descriptives

		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
						Lower Bound	Upper Bound		
วัสดุ	สัตวศาสตร์	19	2.4737	.67801	.15555	2.1469	2.8005	1.13	3.67
	เทคโนโลยีการผลิตสัตว์น้ำ	3	2.0000	.06667	.03849	1.8344	2.1656	1.93	2.07
	เทคโนโลยีการผลิตพืช	3	3.2444	.25240	.14572	2.6175	3.8714	3.07	3.53
	จัดการธุรกิจทั่วไป	11	2.1879	.75591	.22791	1.6801	2.6957	1.33	3.47
	การจัดการการท่องเที่ยว	12	2.8556	.87886	.25370	2.2972	3.4140	1.93	5.00
	การจัดการชุมชน	8	2.6750	.90952	.32156	1.9146	3.4354	1.47	4.20
	การตลาด	7	2.2762	.80868	.30565	1.5283	3.0241	1.40	3.87
	ธุรกิจโรงแรมและที่พัก	6	2.6111	.46268	.18889	2.1256	3.0967	2.00	3.33
	จัดการธุรกิจและภาษาอังกฤษ	12	2.6056	.45078	.13013	2.3191	2.8920	1.53	3.13
	รัฐประศาสนศาสตร์	4	2.4000	.45542	.22771	1.6753	3.1247	1.93	3.00
	เทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ	7	2.3714	.65756	.24853	1.7633	2.9796	1.67	3.47
	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการออกแบบ	8	2.6083	.31560	.11158	2.3445	2.8722	2.13	2.93
	Total	100	2.5240	.67842	.06784	2.3894	2.6586	1.13	5.00
	อุปกรณ์	สัตวศาสตร์	19	2.8526	.58819	.13494	2.5691	3.1361	1.80
เทคโนโลยีการผลิตสัตว์น้ำ		3	2.7111	.21430	.12373	2.1788	3.2435	2.47	2.87
เทคโนโลยีการผลิตพืช		3	3.6222	.48228	.27844	2.4242	4.8203	3.07	3.93
จัดการธุรกิจทั่วไป		11	2.6000	.69984	.21101	2.1298	3.0702	1.80	4.20
การจัดการการท่องเที่ยว		12	3.1333	.77067	.22247	2.6437	3.6230	2.40	5.00
การจัดการชุมชน		8	2.9833	.94331	.33351	2.1947	3.7720	1.53	4.40
การตลาด		7	2.7238	.58173	.21987	2.1858	3.2618	2.13	3.73
ธุรกิจโรงแรมและที่พัก		6	2.7333	.84958	.34684	1.8418	3.6249	1.53	4.13
จัดการธุรกิจและภาษาอังกฤษ		12	2.6056	.54640	.15773	2.2584	2.9527	1.67	3.53
รัฐประศาสนศาสตร์		4	2.6167	.61433	.30717	1.6391	3.5942	2.00	3.47
เทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ		7	2.7524	.63095	.23848	2.1689	3.3359	2.07	3.67

วัสดุอุป	เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการออกแบบ	8	2.9500	.14584	.05156	2.8281	3.0719	2.67	3.13
	Total	100	2.8333	.65075	.06508	2.7042	2.9625	1.53	5.00
	สัตวศาสตร์	19	2.6632	.60857	.13962	2.3698	2.9565	1.47	3.67
	เทคโนโลยีการผลิตสัตว์ น้ำ	3	2.3556	.11706	.06759	2.0648	2.6464	2.23	2.47
	เทคโนโลยีการผลิตพืช	3	3.4333	.11547	.06667	3.1465	3.7202	3.30	3.50
	จัดการธุรกิจทั่วไป	11	2.3939	.63820	.19242	1.9652	2.8227	1.77	3.83
	การจัดการการท่องเที่ยว	12	2.9944	.80902	.23354	2.4804	3.5085	2.23	5.00
	การจัดการชุมชน	8	2.8292	.91832	.32468	2.0614	3.5969	1.50	4.30
	การตลาด	7	2.5000	.66778	.25240	1.8824	3.1176	1.87	3.80
	ธุรกิจโรงแรมและที่พัก	6	2.6722	.58591	.23920	2.0573	3.2871	2.13	3.73
	จัดการธุรกิจและ ภาษาอังกฤษ	12	2.6056	.43061	.12431	2.3320	2.8791	1.73	3.33
	รัฐประศาสนศาสตร์	4	2.5083	.50653	.25327	1.7023	3.3143	2.10	3.23
	เทคโนโลยีสารสนเทศ ธุรกิจ	7	2.5619	.62876	.23765	1.9804	3.1434	1.93	3.57
	การเตรียม	เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการออกแบบ	8	2.7792	.19019	.06724	2.6202	2.9382	2.53
Total		100	2.6787	.62441	.06244	2.5548	2.8026	1.47	5.00
สัตวศาสตร์		19	3.2325	.45098	.10346	3.0151	3.4498	2.17	3.92
เทคโนโลยีการผลิตสัตว์ น้ำ		3	2.2222	.33679	.19444	1.3856	3.0588	1.92	2.58
เทคโนโลยีการผลิตพืช		3	3.4167	.00000	.00000	3.4167	3.4167	3.42	3.42
จัดการธุรกิจทั่วไป		11	3.4773	.62925	.18973	3.0545	3.9000	2.83	4.67
การจัดการการท่องเที่ยว		12	3.9444	.47185	.13621	3.6446	4.2442	3.25	5.00
การจัดการชุมชน		8	3.9583	.68429	.24193	3.3863	4.5304	2.92	4.92
การตลาด		7	3.4643	.39044	.14757	3.1032	3.8254	3.00	4.08
ธุรกิจโรงแรมและที่พัก		6	3.7778	.69655	.28437	3.0468	4.5088	3.08	4.67
จัดการธุรกิจและ ภาษาอังกฤษ		12	3.5208	.79940	.23077	3.0129	4.0288	2.00	5.00
รัฐประศาสนศาสตร์		4	3.5000	.84437	.42219	2.1564	4.8436	2.25	4.08
เทคโนโลยีสารสนเทศ ธุรกิจ		7	3.5238	.64498	.24378	2.9273	4.1203	2.50	4.25
การใช้		เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการออกแบบ	8	3.7604	.42360	.14977	3.4063	4.1146	3.25
	Total	100	3.5350	.64410	.06441	3.4072	3.6628	1.92	5.00
	สัตวศาสตร์	19	3.5921	.76472	.17544	3.2235	3.9607	2.00	4.75
	เทคโนโลยีการผลิตสัตว์ น้ำ	3	3.5833	.87797	.50690	1.4023	5.7643	2.75	4.50
	เทคโนโลยีการผลิตพืช	3	3.5833	.14434	.08333	3.2248	3.9419	3.50	3.75

ดำเนินการ	จัดการธุรกิจทั่วไป	11	4.0455	.69658	.21003	3.5775	4.5134	3.00	5.00	
	การจัดการการท่องเที่ยว	12	4.2292	.50518	.14583	3.9082	4.5501	3.50	5.00	
	การจัดการชุมชน	8	4.3125	.54691	.19336	3.8553	4.7697	3.25	5.00	
	การตลาด	7	3.9643	.65238	.24658	3.3609	4.5676	3.25	5.00	
	ธุรกิจโรงแรมและที่พัก	6	3.8750	.70267	.28687	3.1376	4.6124	3.25	4.75	
	จัดการธุรกิจและ ภาษาอังกฤษ	12	3.8750	.34542	.09972	3.6555	4.0945	3.25	4.50	
	รัฐประศาสนศาสตร์	4	4.0000	.40825	.20412	3.3504	4.6496	3.50	4.50	
	เทคโนโลยีสารสนเทศ ธุรกิจ	7	4.0714	.57217	.21626	3.5423	4.6006	3.00	4.75	
	เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการออกแบบ	8	3.8125	.62321	.22034	3.2915	4.3335	3.00	4.75	
	Total	100	3.9200	.62753	.06275	3.7955	4.0445	2.00	5.00	
	ประเมิน	สัตวศาสตร์	19	3.4947	.66539	.15265	3.1740	3.8154	1.80	4.60
		เทคโนโลยีการผลิตสัตว์ น้ำ	3	3.0000	.17321	.10000	2.5697	3.4303	2.90	3.20
		เทคโนโลยีการผลิตพืช	3	3.9667	.25166	.14530	3.3415	4.5918	3.70	4.20
		จัดการธุรกิจทั่วไป	11	3.5636	.59376	.17902	3.1647	3.9625	2.70	4.70
		การจัดการการท่องเที่ยว	12	3.9833	.52368	.15117	3.6506	4.3161	2.90	5.00
		การจัดการชุมชน	8	3.8375	.66103	.23371	3.2849	4.3901	2.60	5.00
		การตลาด	7	3.7857	.65683	.24826	3.1782	4.3932	2.60	4.50
		ธุรกิจโรงแรมและที่พัก	6	3.6667	.57504	.23476	3.0632	4.2701	3.10	4.50
		จัดการธุรกิจและ ภาษาอังกฤษ	12	3.6000	.63389	.18299	3.1972	4.0028	2.70	4.80
รัฐประศาสนศาสตร์		4	3.8250	.17078	.08539	3.5532	4.0968	3.60	4.00	
เทคโนโลยีสารสนเทศ ธุรกิจ		7	3.6143	.56400	.21317	3.0927	4.1359	2.90	4.50	
เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการออกแบบ		8	3.9000	.41404	.14639	3.5539	4.2461	3.10	4.60	
Total		100	3.6850	.58610	.05861	3.5687	3.8013	1.80	5.00	
ประเมิน		สัตวศาสตร์	19	3.0526	.95104	.21818	2.5942	3.5110	1.00	4.33
		เทคโนโลยีการผลิตสัตว์ น้ำ	3	2.5000	1.16667	.67358	-.3982	5.3982	1.17	3.33
		เทคโนโลยีการผลิตพืช	3	4.1667	.16667	.09623	3.7526	4.5807	4.00	4.33
		จัดการธุรกิจทั่วไป	11	3.4545	1.01678	.30657	2.7715	4.1376	1.00	4.83
		การจัดการการท่องเที่ยว	12	3.7222	.79561	.22967	3.2167	4.2277	2.33	5.00
		การจัดการชุมชน	8	3.4167	1.12687	.39841	2.4746	4.3588	1.00	4.83
	การตลาด	7	3.2381	.80425	.30398	2.4943	3.9819	2.17	4.17	
	ธุรกิจโรงแรมและที่พัก	6	2.9722	1.11264	.45423	1.8046	4.1399	1.17	4.67	
	จัดการธุรกิจและ ภาษาอังกฤษ	12	3.4028	.79283	.22887	2.8990	3.9065	2.33	5.00	

ปัญหา	รัฐประศาสนศาสตร์	4	3.7083	.25000	.12500	3.3105	4.1061	3.50	4.00	
	เทคโนโลยีสารสนเทศ ธุรกิจ	7	3.4524	.70523	.26655	2.8001	4.1046	2.67	4.33	
	เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการออกแบบ	8	3.0625	.68393	.24181	2.4907	3.6343	2.00	4.00	
	Total	100	3.3283	.89061	.08906	3.1516	3.5050	1.00	5.00	
	สัตวศาสตร์	19	3.0962	.58220	.13357	2.8156	3.3768	2.00	4.66	
	เทคโนโลยีการผลิตสัตว์ น้ำ	3	2.7471	.23472	.13552	2.1641	3.3302	2.48	2.93	
	เทคโนโลยีการผลิตพืช	3	3.0920	.08678	.05010	2.8764	3.3075	3.00	3.17	
	จัดการธุรกิจทั่วไป	11	2.4201	.71834	.21659	1.9375	2.9026	1.31	3.59	
	การจัดการการท่องเที่ยว	12	2.8371	.85020	.24543	2.2969	3.3773	1.59	5.00	
	การจัดการชุมชน	8	2.6466	.36852	.13029	2.3385	2.9546	2.03	3.17	
	การตลาด	7	3.2167	.40835	.15434	2.8391	3.5944	2.55	3.55	
	ธุรกิจโรงแรมและที่พัก	6	2.9023	.67269	.27463	2.1964	3.6082	2.41	4.24	
	จัดการธุรกิจและ ภาษาอังกฤษ	12	2.8190	.60430	.17445	2.4350	3.2029	1.83	3.69	
	รัฐประศาสนศาสตร์	4	2.4052	.14998	.07499	2.1665	2.6438	2.28	2.55	
	เทคโนโลยีสารสนเทศ ธุรกิจ	7	2.6749	.18977	.07173	2.4994	2.8504	2.41	2.93	
	เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการออกแบบ	8	2.6853	.55370	.19576	2.2224	3.1483	1.72	3.62	
	Total	100	2.8177	.60144	.06014	2.6984	2.9370	1.31	5.00	
	สภาพ	สัตวศาสตร์	19	3.3257	.52595	.12066	3.0722	3.5792	2.13	4.06
	เทคโนโลยีการผลิตสัตว์ น้ำ	3	2.6875	.35217	.20333	1.8127	3.5623	2.28	2.91	
เทคโนโลยีการผลิตพืช	3	3.7500	.11267	.06505	3.4701	4.0299	3.63	3.84		
จัดการธุรกิจทั่วไป	11	3.5710	.58381	.17603	3.1788	3.9632	2.97	4.72		
การจัดการการท่องเที่ยว	12	3.9505	.51684	.14920	3.6221	4.2789	3.03	5.00		
การจัดการชุมชน	8	3.8633	.59409	.21004	3.3666	4.3600	3.00	4.84		
การตลาด	7	3.5848	.50670	.19151	3.1162	4.0534	3.03	4.31		
ธุรกิจโรงแรมและที่พัก	6	3.6042	.64972	.26525	2.9223	4.2860	2.78	4.56		
จัดการธุรกิจและ ภาษาอังกฤษ	12	3.5677	.61437	.17735	3.1774	3.9581	2.81	4.84		
รัฐประศาสนศาสตร์	4	3.7031	.40625	.20313	3.0567	4.3496	3.13	4.06		
เทคโนโลยีสารสนเทศ ธุรกิจ	7	3.6071	.54512	.20604	3.1030	4.1113	2.88	4.38		
เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการออกแบบ	8	3.6797	.39696	.14035	3.3478	4.0116	3.13	4.47		
Total	100	3.5913	.56307	.05631	3.4795	3.7030	2.13	5.00		
สภาพรวม	สัตวศาสตร์	19	3.0334	.35132	.08060	2.8641	3.2028	2.25	3.71	

เทคโนโลยีการผลิตสัตว์น้ำ	3	2.5971	.15937	.09201	2.2012	2.9930	2.44	2.76
เทคโนโลยีการผลิตพืช	3	3.4359	.06052	.03494	3.2856	3.5862	3.37	3.49
จัดการธุรกิจทั่วไป	11	2.8145	.55131	.16623	2.4441	3.1849	2.09	4.07
การจัดการการท่องเที่ยว	12	3.2823	.61397	.17724	2.8922	3.6724	2.75	5.00
การจัดการชุมชน	8	3.1346	.45098	.15945	2.7576	3.5116	2.38	3.77
การตลาด	7	3.1100	.30500	.11528	2.8279	3.3921	2.67	3.56
ธุรกิจโรงแรมและที่พัก	6	3.0733	.55954	.22843	2.4861	3.6605	2.68	4.19
จัดการธุรกิจและภาษาอังกฤษ	12	3.0119	.38103	.10999	2.7698	3.2540	2.15	3.44
รัฐประศาสนศาสตร์	4	2.8956	.18157	.09078	2.6067	3.1845	2.71	3.11
เทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ	7	2.9655	.33231	.12560	2.6581	3.2728	2.53	3.55
เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการออกแบบ	8	3.0655	.22207	.07851	2.8799	3.2512	2.77	3.43
Total	100	3.0438	.42980	.04298	2.9585	3.1290	2.09	5.00

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
วัสดุ	Between Groups	6.010	11	.546	1.215	.289
	Within Groups	39.555	88	.449		
	Total	45.565	99			
อุปกรณ์	Between Groups	4.887	11	.444	1.056	.406
	Within Groups	37.038	88	.421		
	Total	41.924	99			
วัสดุอุปกรณ์	Between Groups	4.876	11	.443	1.157	.329
	Within Groups	33.723	88	.383		
	Total	38.599	99			
การเตรียม	Between Groups	11.237	11	1.022	3.013	.002
	Within Groups	29.835	88	.339		
	Total	41.072	99			
การใช้	Between Groups	5.604	11	.509	1.343	.215
	Within Groups	33.381	88	.379		
	Total	38.985	99			
ค่านินกา	Between Groups	4.393	11	.399	1.187	.308
	Within Groups	29.615	88	.337		
	Total	34.007	99			
ประเมิน	Between Groups	9.846	11	.895	1.147	.336
	Within Groups	68.680	88	.780		

ปัญหา	Total	78.525	99			
	Between Groups	5.814	11	.529	1.550	.128
	Within Groups	29.998	88	.341		
สภาพ	Total	35.812	99			
	Between Groups	6.134	11	.558	1.943	.044
	Within Groups	25.254	88	.287		
สภาพรวม	Total	31.388	99			
	Between Groups	2.571	11	.234	1.309	.233
	Within Groups	15.717	88	.179		
	Total	18.288	99			

ตาราง แสดงการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์กับสาขาวิชา

ด้านที่ศึกษา	df	SS	MS	F	P
1.ระดับการใช้วัสดุและอุปกรณ์					
ระหว่างกลุ่ม	11	4.876	.443	1.157	.329
ภายในกลุ่ม	88	33.723	.383		
รวม	99	38.599			
2.การเตรียมผู้สอนในการใช้สื่อการเรียนการสอน					
ระหว่างกลุ่ม	11	11.237	1.022	3.013	.002*
ภายในกลุ่ม	88	29.835	.339		
รวม	99	41.072			
3.วิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน					
ระหว่างกลุ่ม	11	5.604	.509	1.343	.215
ภายในกลุ่ม	88	33.381	.379		
รวม	99	38.985			
4.การดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอน					
ระหว่างกลุ่ม	11	4.393	.399	1.187	.308
ภายในกลุ่ม	88	29.615	.337		
รวม	99	34.007			

ด้านที่ศึกษา	df	SS	MS	F	P
5.การประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน					.336
ระหว่างกลุ่ม	11	9.846	.895	1.147	
ภายในกลุ่ม	88	68.680	.780		
รวม	99	78.525			
6.ปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอน					.128
ระหว่างกลุ่ม	11	5.814	.529	.1550	
ภายในกลุ่ม	88	29.998	.341		
รวม	99	35.812			

การเปรียบเทียบสภาพการใช้สื่อการเรียนการสอนกับประสบการณ์สอน

Oneway

Descriptives

		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
						Lower Bound	Upper Bound		
วัสดุ	น้อยกว่า 1 ปี	9	2.3037	.47036	.15679	1.9422	2.6653	1.53	2.87
	1-5 ปี	59	2.5729	.72144	.09392	2.3849	2.7609	1.33	5.00
	6-10 ปี	22	2.4606	.60401	.12878	2.1928	2.7284	1.13	3.87
	11-15 ปี	4	2.7833	.69788	.34894	1.6728	3.8938	2.00	3.47
	มากกว่า 15ปี	6	2.4333	.83666	.34157	1.5553	3.3114	1.33	3.53
	Total	100	2.5240	.67842	.06784	2.3894	2.6586	1.13	5.00
อุปกรณ์	น้อยกว่า 1 ปี	9	2.7407	.46481	.15494	2.3835	3.0980	1.93	3.40
	1-5 ปี	59	2.9243	.68441	.08910	2.7459	3.1027	1.67	5.00
	6-10 ปี	22	2.6061	.57345	.12226	2.3518	2.8603	1.53	3.73
	11-15 ปี	4	3.1667	.78221	.39110	1.9220	4.4113	2.47	4.20
	มากกว่า 15ปี	6	2.6889	.63479	.25915	2.0227	3.3551	1.87	3.67
	Total	100	2.8333	.65075	.06508	2.7042	2.9625	1.53	5.00
วัสดุอุปกรณ์	น้อยกว่า 1 ปี	9	2.5222	.44783	.14928	2.1780	2.8665	1.73	3.00
	1-5 ปี	59	2.7486	.66241	.08624	2.5760	2.9212	1.77	5.00
	6-10 ปี	22	2.5333	.53788	.11468	2.2949	2.7718	1.47	3.80
	11-15 ปี	4	2.9750	.72744	.36372	1.8175	4.1325	2.23	3.83
	มากกว่า 15ปี	6	2.5611	.70346	.28719	1.8229	3.2993	1.77	3.40

การเตรียม	Total	100	2.6787	.62441	.06244	2.5548	2.8026	1.47	5.00
	น้อยกว่า 1 ปี	9	3.5093	.72462	.24154	2.9523	4.0663	2.00	4.33
	1-5 ปี	59	3.5777	.63932	.08323	3.4111	3.7443	2.17	5.00
	6-10 ปี	22	3.4394	.64405	.13731	3.1538	3.7250	1.92	4.92
	11-15 ปี	4	3.6875	.74029	.37015	2.5095	4.8655	3.00	4.67
	มากกว่า 15 ปี	6	3.4028	.67786	.27673	2.6914	4.1141	2.25	4.33
การใช้	Total	100	3.5350	.64410	.06441	3.4072	3.6628	1.92	5.00
	น้อยกว่า 1 ปี	9	3.6944	.83645	.27882	3.0515	4.3374	2.00	4.75
	1-5 ปี	59	3.9407	.60767	.07911	3.7823	4.0990	2.00	5.00
	6-10 ปี	22	3.9205	.61425	.13096	3.6481	4.1928	2.75	5.00
	11-15 ปี	4	3.9375	.74652	.37326	2.7496	5.1254	3.00	4.75
	มากกว่า 15 ปี	6	4.0417	.60035	.24509	3.4116	4.6717	3.50	5.00
ดำเนินการ	Total	100	3.9200	.62753	.06275	3.7955	4.0445	2.00	5.00
	น้อยกว่า 1 ปี	9	3.4556	.75185	.25062	2.8776	4.0335	1.80	4.40
	1-5 ปี	59	3.7458	.60353	.07857	3.5885	3.9030	2.60	5.00
	6-10 ปี	22	3.5500	.48673	.10377	3.3342	3.7658	2.60	4.40
	11-15 ปี	4	3.8000	.75277	.37639	2.6022	4.9978	2.90	4.70
	มากกว่า 15 ปี	6	3.8500	.27386	.11180	3.5626	4.1374	3.60	4.30
ประเมิน	Total	100	3.6850	.58610	.05861	3.5687	3.8013	1.80	5.00
	น้อยกว่า 1 ปี	9	3.1481	1.02552	.34184	2.3599	3.9364	1.00	4.67
	1-5 ปี	59	3.4294	.89336	.11631	3.1966	3.6622	1.00	5.00
	6-10 ปี	22	3.0303	.82878	.17670	2.6628	3.3978	1.00	4.00
	11-15 ปี	4	3.4583	1.14160	.57080	1.6418	5.2749	2.17	4.83
	มากกว่า 15 ปี	6	3.6111	.64693	.26411	2.9322	4.2900	2.83	4.67
ปัญหา	Total	100	3.3283	.89061	.08906	3.1516	3.5050	1.00	5.00
	น้อยกว่า 1 ปี	9	2.8506	.84448	.28149	2.2015	3.4997	1.83	4.66
	1-5 ปี	59	2.9037	.57371	.07469	2.7542	3.0533	1.31	5.00
	6-10 ปี	22	2.6019	.47409	.10108	2.3917	2.8121	1.59	3.62
	11-15 ปี	4	3.1466	.45081	.22541	2.4292	3.8639	2.72	3.59
	มากกว่า 15 ปี	6	2.4943	.79435	.32429	1.6606	3.3279	1.31	3.55
สภาพ	Total	100	2.8177	.60144	.06014	2.6984	2.9370	1.31	5.00
	น้อยกว่า 1 ปี	9	3.4479	.67532	.22511	2.9288	3.9670	2.13	4.31
	1-5 ปี	59	3.6478	.57214	.07449	3.4987	3.7969	2.28	5.00
	6-10 ปี	22	3.4574	.49406	.10533	3.2383	3.6764	2.50	4.34
	11-15 ปี	4	3.7109	.78742	.39371	2.4580	4.9639	2.97	4.72
	มากกว่า 15 ปี	6	3.6615	.42730	.17444	3.2130	4.1099	3.13	4.41
สภาพรวม	Total	100	3.5913	.56307	.05631	3.4795	3.7030	2.13	5.00
	น้อยกว่า 1 ปี	9	2.9524	.38344	.12781	2.6576	3.2471	2.15	3.52
	1-5 ปี	59	3.1141	.45501	.05924	2.9955	3.2327	2.09	5.00
	6-10 ปี	22	2.8800	.29124	.06209	2.7509	3.0091	2.25	3.35
	11-15 ปี	4	3.2837	.57544	.28772	2.3680	4.1993	2.75	4.07

มากกว่า15ปี	6	2.9296	.46125	.18830	2.4456	3.4137	2.34	3.41
Total	100	3.0438	.42980	.04298	2.9585	3.1290	2.09	5.00

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
วัสดุ	Between Groups	.984	4	.246	.524	.718
	Within Groups	44.580	95	.469		
	Total	45.565	99			
อุปกรณ์	Between Groups	2.271	4	.568	1.360	.254
	Within Groups	39.653	95	.417		
	Total	41.924	99			
วัสดุอุป	Between Groups	1.408	4	.352	.899	.468
	Within Groups	37.191	95	.391		
	Total	38.599	99			
การเตรียม	Between Groups	.512	4	.128	.300	.877
	Within Groups	40.559	95	.427		
	Total	41.072	99			
การใช้	Between Groups	.573	4	.143	.354	.840
	Within Groups	38.412	95	.404		
	Total	38.985	99			
ค่านินกา	Between Groups	1.309	4	.327	.951	.438
	Within Groups	32.699	95	.344		
	Total	34.007	99			
ประเมิน	Between Groups	3.396	4	.849	1.074	.374
	Within Groups	75.129	95	.791		
	Total	78.525	99			
ปัญหา	Between Groups	2.531	4	.633	1.807	.134
	Within Groups	33.280	95	.350		
	Total	35.812	99			
สภาพ	Between Groups	.855	4	.214	.665	.618
	Within Groups	30.534	95	.321		
	Total	31.388	99			
สภาพรวม	Between Groups	1.265	4	.316	1.765	.142
	Within Groups	17.023	95	.179		
	Total	18.288	99			

ตาราง แสดงการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์กับประสบการณ์ในการสอน

ด้านที่ศึกษา	df	SS	MS	F	P
1.ระดับการใช้วัสดุและอุปกรณ์					
ระหว่างกลุ่ม	4	1.408	.352	.899	.468
ภายในกลุ่ม	95	37.191	.391		
รวม	99	38.599			
2.การเตรียมผู้สอนในการใช้สื่อการเรียนการสอน					
ระหว่างกลุ่ม	4	.512	.128	.300	.877
ภายในกลุ่ม	95	40.559	.427		
รวม	99	41.072			
3.วิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน					
ระหว่างกลุ่ม	4	.573	.143	.354	.840
ภายในกลุ่ม	95	38.412	.404		
รวม	99	38.985			
4.การดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอน					
ระหว่างกลุ่ม	4	1.309	.327	.951	.438
ภายในกลุ่ม	95	32.699	.344		
รวม	99	34.007			
5.การประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน					
ระหว่างกลุ่ม	4	3.396	.849	1.074	.374
ภายในกลุ่ม	95	75.129	.791		
รวม	99	78.525			
6.ปัญหาที่พบจากการใช้สื่อการเรียนการสอน					
ระหว่างกลุ่ม	4	2.531	.633	1.807	.134
ภายในกลุ่ม	95	33.280	.350		
รวม	99	35.812			

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางสาวฐิติยา สมยา
วัน เดือน ปีเกิด	19 พฤษภาคม 2523
ภูมิลำเนา	11 หมู่ 1 ต.ห้วยทรายเหนือ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี
ประวัติการศึกษา	
ระดับประถมศึกษา	โรงเรียนครุณศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ.2536
ระดับมัธยมศึกษา	โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ จังหวัดเพชรบุรี พ.ศ.2541
ระดับปริญญาตรี	การศึกษานิเทศ (กศ.บ.) สาขาเทคโนโลยีสื่อสารทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จังหวัดกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2545
ระดับปริญญาโท	เข้ารับการศึกษาระดับปริญญาโท ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา พ.ศ.2549
ประวัติการทำงาน	วิทยากรบรรยายนิทรรศการ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2545 - พ.ศ. 2546 งานบริการการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี พ.ศ.2546 - ปัจจุบัน